Revue@dipr.be
REVUE DE DROIT INTERNATIONAL PRIVE

Tijdschrift@ipr.be
TIJDSCHRIFT VOOR INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT

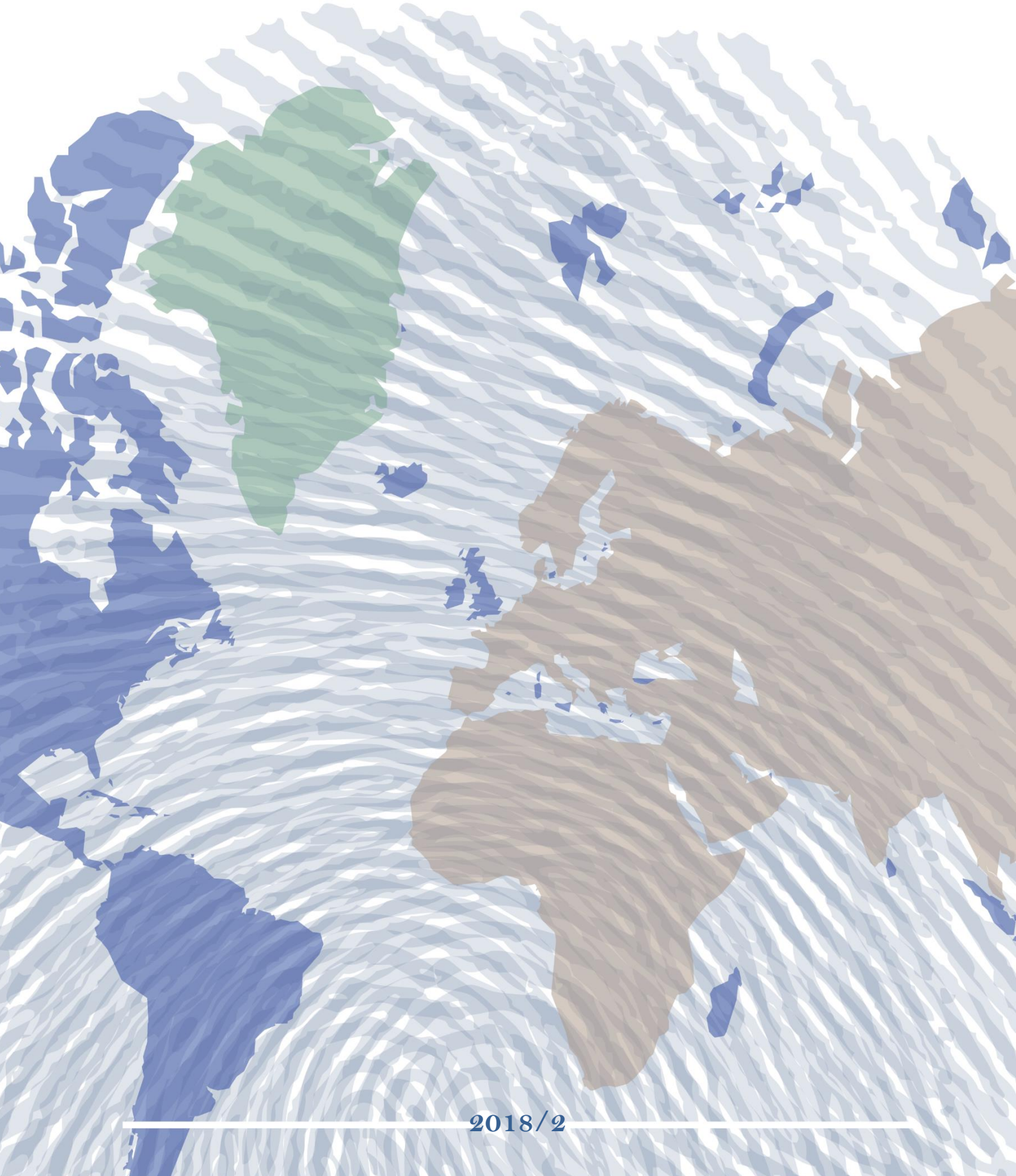

2018/2

17de jaargang –
17ième année

Redactie – Rédaction:
Johan Erauw (UGent)
Marc Fallon (UCLouvain la Neuve)
Stéphanie Francq (UCLouvain la Neuve)
Thalia Kruger (UAntwerpen)
Johan Meeusen (UAntwerpen)
Marta Pertegás Sender (UAntwerpen)
Maud Piers (UGent)
Geert Van Calster (KU Leuven)
Jinske Verhellen (UGent)
Patrick Wautelet (ULiège)

Samenstelling van dit nr. – Composition de ce n°:
Laura Deschuyteneer – Erinda Mehmeti – Jinske Verhellen

Uw bijdragen
Bijdragen voor het tijdschrift kunnen via e-mail worden toegezonden op het adres: tijdschrift@ipr.be. Het tijdschrift werkt met een double-blind peer review. Publicatie gebeurt alleen na controle door de redactieraad.

Vos contributions
Vos contributions pour la revue peuvent être envoyées à l'adresse suivante : revue@dipr.be. La revue fonctionne selon le système de double-blind peer review. La publication est soumise à l'accord du comité de rédaction.

Citeerwijze
Tijdschrift@ipr.be 2018/2

Mode de citation
Revue@dipr.be 2018/2

ISSN 2030-4072

INHOUD/CONTENU

RECHTSPRAAK/JURISPRUDENCE

Hof van Justitie, zaak C-1/17, Petronas Lubricants Italy SpA tegen Livio Guida, arrest van 21 juni 2018

Hof van Justitie, zaak C-20/17, Vincent Pierre Oberle, arrest van 21 juni 2018

Hof van Justitie, zaak C‑250/17, Virgílio Tarragó da Silveira tegen Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group SA, arrest van 6 juni 2018

Hof van Justitie, zaak C‑335/17, Neli Valcheva tegen Georgios Babanarakis, arrest van 31 mei 2018

Hof van Justitie, zaak C‑306/17, Éva Nothartová tegen Sámson József Boldizsár, arrest van 31 mei 2018

Hof van Justitie, zaak C-565/16, Alessandro Saponaro en Kalliopi-Chloi Xylina, arrest van 19 april 2018

Hof van Justitie, zaak C-85/18, CV tegen DU, arrest van 10 april 2018

Grondwettelijk Hof, arrest van 7 februari 2018

Grondwettelijk Hof, arrest van 11 januari 2018

Cour d'appel de Bruxelles, arrêt du 29 mars 2018

Hof van beroep Gent, arrest van 17 mei 2018

Hof van beroep Gent, arrest van 19 oktober 2017

Rechtbank van eerste aanleg Brussel (Ned.), vonnis van 20 april 2018

Familierechtbank Antwerpen (afd. Antwerpen), vonnis van 4 mei 2018

Familierechtbank Antwerpen (afd. Turnhout), vonnis van 29 januari 2018

Familierechtbank West-Vlaanderen (afd. Brugge), vonnis van 19 februari 2018

Familierechtbank West-Vlaanderen (afd. Brugge), vonnis van 5 februari 2018

Familierechtbank West-Vlaanderen (afd. Brugge), vonnis van 2 oktober 2017

Tribunal de la famille Bruxelles, jugement du 23 novembre 2017

Tribunal de la famille Hainaut (div. Charleroi), jugement du 13 avril 2018

Tribunal de la famille Liège (div. Liège), jugement du 25 mai 2018

ACTUALITEIT/ACTUALITÉ

INHOUDSOPGAVE/TABLE DES MATIÈRES

RECHTSPRAAK/JURISPRUDENCE 6

Hof van Justitie, zaak C-1/17, Petronas Lubricants Italy SpA tegen Livio Guida, arrest van 21 juni 2018 6

Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Verordening 44/2001 (Brussel I) – Bevoegdheid voor individuele verbintenissen uit arbeidsovereenkomst – Artikel 20, lid 2 – Werkgever die wordt opgeroepen voor de gerechten van de lidstaat waar hij woonplaats heeft – Tegenvordering van de werkgever – Keuze van het bevoegde gerecht..... 6

Renvoi préjudiciel – Coopération judiciaire en matière civile – Règlement 44/2001 (Bruxelles I)– Compétence en matière de contrats individuels de travail – Article 20, paragraphe 2 – Employeur attrait devant les tribunaux de l'État membre où il a son domicile – Demande reconventionnelle de l'employeur – Détermination de la juridiction compétente 6

Hof van Justitie, zaak C-20/17, Vincent Pierre Oberle, arrest van 21 juni 2018 7

Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Verordening 650/2012 (Erfrecht) – Artikel 4 – Algemene bevoegdheid van een gerecht van een lidstaat om uitspraak te doen over de erfopvolging in haar geheel – Nationale regeling die de internationale bevoegdheid voor de opstelling van nationale erfrechtverklaringen regelt – Europese erfrechtverklaring..... 7

Renvoi préjudiciel – Coopération judiciaire en matière civile – Règlement 650/2012 (Successions) – Article 4 – Compétence générale d'une juridiction d'un État membre pour statuer sur l'ensemble d'une succession – Réglementation nationale régissant la compétence internationale en matière d'établissement de certificats successoraux nationaux – Certificat successoral européen 7

Hof van Justitie, zaak C‑250/17, Virgílio Tarragó da Silveira tegen Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group SA, arrest van 6 juni 2018 8

Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Insolventieprocedure – Verordening 1346/2000 (Insolventieverordening) – Artikel 15 – Gevolgen van de insolventieprocedure voor lopende rechtsvorderingen betreffende een goed of recht waarover de schuldenaar het beheer en de beschikking heeft verloren – Begrip 'lopende rechtsvordering' – Procedure ten gronde strekkende tot de erkenning van het bestaan van een schuldvordering..... 8

Renvoi préjudiciel – Coopération judiciaire en matière civile – Procédure d'insolvabilité – Règlement 1346/2000 (Insolvabilité) – Article 15 – Effets de la procédure d'insolvabilité sur les instances en cours concernant un bien ou un droit dont le débiteur est dessaisi – Notion d'"instance en cours" – Procédure au fond visant la reconnaissance de l'existence d'une créance 8

Hof van Justitie, zaak C‑335/17, Neli Valcheva tegen Georgios Babanarakis, arrest van 31 mei 2018..... 9

Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Verordening 2201/2003 (Brussel II*bis*) – Werkingssfeer – Begrip 'omgangsrecht' – Artikelen 1, lid 2, onder a), en artikel 2, punten 7 en 10 – Omgangsrecht van grootouders 9

Renvoi préjudiciel – Coopération judiciaire en matière civile – Règlement 2201/2003 (Bruxelles II*bis*) – Champ d'application – Notion de "droit de visite" – Article 1er, paragraphe 2, sous a), et article 2, points 7 et 10 – Droit de visite des grands-parents..... 9

Hof van Justitie, zaak C‑306/17, Éva Nothartová tegen Sámson József Boldizsár, arrest van 31 mei 2018..... 10

Prejudiciële verwijzing – Ruimte van vrijheid, veiligheid en recht – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Verordening 1215/2012 (Brussel I*bis*) – Rechterlijke bevoegdheid – Bijzondere bevoegdheden – Artikel 8, punt 3 – Tegenvordering die al dan niet voortspruit uit de overeenkomst of uit het feit waarop de oorspronkelijke vordering gegrond is 10

Renvoi préjudiciel – Espace de liberté, de sécurité et de justice – Coopération judiciaire en matière civile – Règlement 1215/2012 (Bruxelles I*bis*) – Compétence judiciaire – Compétences spéciales – Article 8, point 3 – Demande reconventionnelle dérivant ou ne dérivant pas du contrat ou du fait sur lequel est fondée la demande originaire 10

Hof van Justitie, zaak C-565/16, Alessandro Saponaro en Kalliopi-Chloi Xylina, arrest van 19 april 2018 11

Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake ouderlijke verantwoordelijkheid – Verordening 2201/2003 (Brussel II*bis*) – Bevoegdheid van een gerecht van een lidstaat waar een verzoek tot machtiging om een nalatenschap namens een minderjarig kind te verwerpen is ingediend – Bevoegdheid in ouderlijke zaken – Prorogatie van rechtsmacht – Artikel 12, lid 3, onder b) – Aanvaarding van de bevoegdheid – Voorwaarden..... 11

Renvoi préjudiciel – Coopération judiciaire en matière civile – Compétence, reconnaissance et exécution des décisions en matière matrimoniale et en matière de responsabilité parentale – Règlement 2201/2003 (Bruxelles II*bis*) – Juridiction d'un État membre saisie d'une demande d'autorisation judiciaire de renonciation à une succession pour le compte d'un enfant mineur – Compétence en matière parentale – Prorogation de compétence – Article 12, paragraphe 3, sous b) – Acceptation de la compétence – Conditions..... 11

Hof van Justitie, zaak C-85/18, CV tegen DU, arrest van 10 april 2018 12

Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Artikel 99 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Bevoegdheid inzake ouderlijke verantwoordelijkheid – Gezagsrecht – Verordening 2201/2003 (Brussel II*bis*) – Artikelen 8, 10 en 13 – Begrip 'gewone verblijfplaats' van het kind – Beslissing van een gerecht van een andere lidstaat met betrekking tot de verblijfplaats van het kind – Ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer – Bevoegdheid in gevallen van kinderontvoering 12

Renvoi préjudiciel – Procédure préjudicielle d'urgence – Article 99 du règlement de procédure de la Cour – Coopération judiciaire en matière civile – Compétence en matière de responsabilité parentale – Garde de l'enfant – Règlement 2201/2003 (Bruxelles II*bis*) – Articles 8, 10 et 13 – Notion de "résidence habituelle" de l'enfant – Décision rendue par la juridiction d'un autre État membre concernant le lieu de résidence de l'enfant – Déplacement ou non-retour illicites – Compétence en cas d'enlèvement de l'enfant 12

Grondwettelijk Hof, arrest van 7 februari 2018..... 13

Nationaliteit – Verlies van de Belgische nationaliteit – Vervallenverklaring – Ernstige tekortkomingen aan de verplichtingen als Belgische burger..... 13

Nationalité – Perte de la nationalité – Déchéance – Manquement grave aux devoirs de citoyen belge.... 13

Grondwettelijk Hof, arrest van 11 januari 2018 14

Nationaliteit – Vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit – Artikel 23 WBN – Openbaarheid van de terechtzittingen – Uitzonderingen – Context (algemeen dreigingsniveau) – Niet-openbaarheid van de terechtzitting 14

Nationalité – Déchéance de la nationalité belge – Article 23 CNB – Publicité des audiences – Exceptions – Contexte (niveau de menace général) – Non-publicité de l'audience..... 14

Cour d'appel de Bruxelles, arrêt du 29 mars 2018..... 15

Nationalité – Déclaration de nationalité – Article 12*bis*, § 1, 1° CNB – Résidence ininterrompue depuis naissance – Article 7*bis* CNB – Séjour legal – Article 4 Arrêté royal du 14 janvier 2013 – Liste exhaustive – Pas conforme à la loi 15

Nationaliteit – Nationaliteitsverklaring – Artikel 12*bis*, § 1, 1° WBN – Ononderbroken verblijf sinds de geboorte – Artikel 7*bis* WBN – Wettelijk verblijf – Artikel 4 Konkinklijk besluit van 14 januari 2013 – Exhaustieve lijst – Niet conform de wet..... 15

Hof van beroep Gent, arrest van 17 mei 2018..... 20

Afstamming – Vaderlijk erkenning – Internationale bevoegdheid – Artikel 61, 1° WIPR – Gewone verblijfplaats kind – Belgische rechter – Toepasselijk recht – Artikel 62, § 1, 1ste lid WIPR – Recht van de nationaliteit van de aspirant-erkenner – Cubaans recht – Artikel 62, § 1, 2de lid WIPR – Toestemming moeder en/of kind – Geen toestemming moeder – Rechtelijke machtiging tot vaderlijke erkenning – Kind ouder dan één jaar – Rekening houden met het belang van het kind – Geen machtiging 20

Filiation – Reconnaissance paternelle – Compétence internationale – Article 61,1° CODIP – Résidence habituelle de l'enfant – Juridiction belge – Droit applicable – Article 62, § 1, 1° CODIP – Droit de la nationalité du candidat à la reconnaissance – Droit cubain – Article 62, § 1, 2° CODIP – Consentement de la mère et/ou de l'enfant – Absence de consentement de la mère – Autorisation judiciaire de la reconnaissance paternelle – Enfant âgé de plus d'un an – Prise en compte de l'intérêt de l'enfant – Refus de l'autorisation 20

Hof van beroep Gent, arrest van 19 oktober 2017 28

Nationaliteit – Artikel 12*bis*, § 1, 2° WBN – Onafgebroken wettelijk verblijf – Tussenperiode zonder wettelijk verblijf – Kandidaat-vluchteling tijdens asielprocedure – Tijdelijk recht op verblijf – Geen wettelijk verblijf in de zin van artikel 7*bis*, § 2, 2° WBN 28

Nationalité – Article 12*bis*, § 1, 1° CNB – Séjour légal ininterrompu – Période intermédiaire sans séjour légal – Candidat réfugié pendant la procédure d'asile – Droit temporaire au séjour – Absence de séjour légal au sens de l'article 7*bis* § 2, 2° CNB 28

Rechtbank van eerste aanleg Brussel (Ned.), vonnis van 20 april 2018 33

Internationale bevoegdheid – Overeenkomst – Samenhang van contractuele vorderingen – Verordening 1215/2012 (Brussel I*bis*) – Artikel 8 lid 1 – Toepasselijk recht – Overeenkomst gesloten in 2006 – Verdrag van Rome van 1980 (EVO) – Artikel 4, lid 1 – Het recht van het land waarmee de overeenkomst het nauwst verbonden is – Moeilijk te bepalen – Recht van toepassing op één van de verbintenissen van de overeenkomst – Onderaanneming – Kenmerkende prestant – Belgisch recht – Toepasselijk recht – Buitencontractuele aansprakelijkheid – Verordening 864/2007 (Rome II) – Artikel 4, lid 1 – Plaats van de schade – Belgisch recht 33

Compétence internationale – Contrat – Connexité entre des demandes contractuelles – Règlement 1215/2012 (Bruxelles I*bis*) – Article 8, al. 1 – Droit applicable – Contract conclu en 2006 – Convention de Rome de 1980 – Article 4, al. 1 – Droit du pays avec lequel le contrat présente les liens les plus étroits – Difficulté à déterminer les liens les plus étroits – Droit applicable à l'une des obligations nées du contrat – Sous-traitance – Prestation caractéristique – Droit belge – Droit applicable – Responsabilité délictuelle – Règlement 864/2007 (Rome II) – Article 4, al. 1 – Lieu du dommage – Droit belge 33

Familierechtbank Antwerpen (afd. Antwerpen), vonnis van 4 mei 2018 54

Erkenning – Artikel 23 en 27 WIPR – Documenten uit Mauritanië – Vonnissen ter vervanging van geboorteaktes – Overschrijving van die vonnissen in de registers van de burgerlijke stand in het land van oorsprong 54

Reconnaissance – Article 23 et 27 CODIP – Documents provenant de Mauritanie – Jugements supplétifs d'actes de naissance – Transcription des jugements dans les registres d'état civil de l'Etat d'origine..... 54

Familierechtbank Antwerpen (afd. Turnhout), vonnis van 29 januari 2018 56

Nationaliteit – Artikel 12*bis* §1, 1° WBN – Onafgebroken wettelijk verblijf in België – Artikel 7*bis* §2 WBN – Wettelijk verblijf – Artikel 3 KB van 14 januari 2013 – Verblijfsdocumenten – Protocolkaart als bewijs van wettelijk verblijf 56

Nationalité – Article 12*bis*, § 1, 1° CNB – Séjour légal ininterrompu – Article 7*bis* § 2 CBN – Séjour légal – Article 3 AR du 14 janvier 2013 – Documents de séjour – Carte de protocole comme preuve de séjour légal 56

Familierechtbank West-Vlaanderen (afd. Brugge), vonnis van 19 februari 2018 60

Nationaliteit – Artikel 1 §2, 4° WBN – Gewichtige feiten eigen aan de persoon – Artikel 2, 1° KB van 14 januari 2013 – Strafrechtelijke veroordeling – Boetes betaald en dossiers geseponeerd – Geen gewichtig feit eigen aan de persoon 60

Nationalité – Article 12*bis*, § 1, 1° CNB – Faits personnels graves – Article 2, 1° AR du 14 janvier 201 – Condamnation pénale – Amendes payées et dossiers classés sans suite – Absence de fait personnel grave 60

Familierechtbank West-Vlaanderen (afd. Brugge), vonnis van 5 februari 2018 65

Verzoek tot erkenning als staatloze – Verzoekers van Palestijnse origine – Palestina – Geen staat waarvan men de nationaliteit kan verwerven – Statuut van staatloze toegekend 65

Demande de reconnaissance de la qualité d'apatride – Requérants d'origine palestinienne – Palestine – Ne constitue pas un Etat dont on peut acquérir la nationalité – Octroi du statut d'apatride 65

Familierechtbank West-Vlaanderen (afd. Brugge), vonnis van 2 oktober 2017 74

Nationaliteit – Artikel 12*bis* §1 WBN – Voorwaarden voldaan – Taalkennis – Summiere kennis van het Nederlands – Verklaring voor de ambtenaar van de burgerlijke stand kunnen begrijpen – Voldoende 74

Nationalité – Article 12*bis*, § 1 CNB – Conditions remplies – Connaissance linguistique – Connaissance réduite du néerlandais – Possibilité de comprendre la déclaration devant l'officier d'état civil – Satisfaisant 74

Tribunal de la famille Bruxelles, jugement du 23 novembre 2017 77

Nationalité – Capacité – Droit applicable – Article 34 CODIP – Déclaration de nationalité – Article 12*bis*, § 1, 2° CNB (ancienne version) – Preuve de liens effecttifs avec son auteur belge – Par toutes voies de droit – Preuve au moyen d'attestations alternatives – Attestation d'individualité Morocain – Certificat administratif de conformité des noms Marocain 77

Nationaliteit – Bekwaamheid – Toepasselijk recht – Artikel 34 WIPR – Nationaliteitsverklaring – (oud) Artikel 12*bis*, § 1, 2° WBN – Bewijs van werkelijke banden met zijn Belgische ouder – Door alle middelen van recht – Bewijs door alternatieve attesten – "Attestation d'individualité Morocain" – "Certificat administratif de conformité des noms Marocain" 77

Tribunal de la famille Hainaut (div. Charleroi), jugement du 13 avril 2018 81

Régime matrimonial – Époux mariés sans convention – Article 51 CODIP – Droit de la première résidence habituelle après le mariage – Déménagements successifs des époux – Facteurs à prendre en considération – Application du droit marocain – Clause d'exception – Liens significatifs avec le Maroc – Article 48 CODIP – Application du droit belge 81

Huwelijksvermogensrecht – Echtgenoten getrouwd zonder contract – Artikel 51 WIPR – Recht van de eerste echtelijke verblijfplaats na het huwelijk – Opeenvolgende verhuizen door de echtgenoten – Elementent die in aanmerking komen – Marokkaans recht – Uitzonderingsclausule – Voldoende band met Marokko – Artikel 48 WIPR – Toepassing Belgisch recht 81

Tribunal de la famille Liège (div. Liège), jugement du 25 mai 2018 94

Reconnaissance – Mariage somalien – Mariage religieux – Mariage d'enfants – Pas de documents – Refugié – Regroupement familial – Article 27 CODIP – Article 46 CODIP – Article 47 CODIP – Article 12 de la Convention de Genève – Article 146*bis* C. civ. – Ordre public 94

Erkenning – Somalisch huwelijk – Religieus huwelijk – Kindhuwelijk – Geen documenten – Vluchteling – Gezinshereniging – Artikel 27 WIPR – Artikel 46 WIPR – Artikel 47 WIPR – Artikel 12 van het Verdrag van Genève – Artikel 146*bis* BW – Openbare orde 94

ACTUALITEIT/ACTUALITÉ 99

RECHTSPRAAK/JURISPRUDENCE

Hof van Justitie, zaak C-1/17, Petronas Lubricants Italy SpA tegen Livio Guida, arrest van 21 juni 2018

Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Verordening 44/2001 (Brussel I) – Bevoegdheid voor individuele verbintenissen uit arbeidsovereenkomst – Artikel 20, lid 2 – Werkgever die wordt opgeroepen voor de gerechten van de lidstaat waar hij woonplaats heeft – Tegenvordering van de werkgever – Keuze van het bevoegde gerecht

Renvoi préjudiciel – Coopération judiciaire en matière civile – Règlement 44/2001 (Bruxelles I)– Compétence en matière de contrats individuels de travail – Article 20, paragraphe 2 – Employeur attrait devant les tribunaux de l'État membre où il a son domicile – Demande reconventionnelle de l'employeur – Détermination de la juridiction compétente

Hier vindt u de volledige tekst van dit arrest.

Ici, vous trouverez le texte intégral de cet arrêt.

Hof van Justitie, zaak C-20/17, Vincent Pierre Oberle, arrest van 21 juni 2018

Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Verordening 650/2012 (Erfrecht) – Artikel 4 – Algemene bevoegdheid van een gerecht van een lidstaat om uitspraak te doen over de erfopvolging in haar geheel – Nationale regeling die de internationale bevoegdheid voor de opstelling van nationale erfrechtverklaringen regelt – Europese erfrechtverklaring

Renvoi préjudiciel – Coopération judiciaire en matière civile – Règlement 650/2012 (Successions) – Article 4 – Compétence générale d'une juridiction d'un État membre pour statuer sur l'ensemble d'une succession – Réglementation nationale régissant la compétence internationale en matière d'établissement de certificats successoraux nationaux – Certificat successoral européen

Hier vindt u de volledige tekst van dit arrest.

Ici, vous trouverez le texte intégral de cet arrêt.

Hof van Justitie, zaak C‑250/17, Virgílio Tarragó da Silveira tegen Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group SA, arrest van 6 juni 2018

Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Insolventieprocedure – Verordening 1346/2000 (Insolventieverordening) – Artikel 15 – Gevolgen van de insolventieprocedure voor lopende rechtsvorderingen betreffende een goed of recht waarover de schuldenaar het beheer en de beschikking heeft verloren – Begrip 'lopende rechtsvordering' – Procedure ten gronde strekkende tot de erkenning van het bestaan van een schuldvordering

Renvoi préjudiciel – Coopération judiciaire en matière civile – Procédure d'insolvabilité – Règlement 1346/2000 (Insolvabilité) – Article 15 – Effets de la procédure d'insolvabilité sur les instances en cours concernant un bien ou un droit dont le débiteur est dessaisi – Notion d'"instance en cours" – Procédure au fond visant la reconnaissance de l'existence d'une créance

Hier vindt u de volledige tekst van dit arrest.

Ici, vous trouverez le texte intégral de cet arrêt.

Hof van Justitie, zaak C‑335/17, Neli Valcheva tegen Georgios Babanarakis, arrest van 31 mei 2018

Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Verordening 2201/2003 (Brussel IIbis) – Werkingssfeer – Begrip 'omgangsrecht' – Artikelen 1, lid 2, onder a), en artikel 2, punten 7 en 10 – Omgangsrecht van grootouders

Renvoi préjudiciel – Coopération judiciaire en matière civile – Règlement 2201/2003 (Bruxelles IIbis) – Champ d'application – Notion de "droit de visite" – Article 1er, paragraphe 2, sous a), et article 2, points 7 et 10 – Droit de visite des grands-parents

Hier vindt u de volledige tekst van dit arrest.

Ici, vous trouverez le texte intégral de cet arrêt.

Hof van Justitie, zaak C‑306/17, Éva Nothartová tegen Sámson József Boldizsár, arrest van 31 mei 2018

Prejudiciële verwijzing – Ruimte van vrijheid, veiligheid en recht – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Verordening 1215/2012 (Brussel Ibis) – Rechterlijke bevoegdheid – Bijzondere bevoegdheden – Artikel 8, punt 3 – Tegenvordering die al dan niet voortspruit uit de overeenkomst of uit het feit waarop de oorspronkelijke vordering gegrond is

Renvoi préjudiciel – Espace de liberté, de sécurité et de justice – Coopération judiciaire en matière civile – Règlement 1215/2012 (Bruxelles Ibis) – Compétence judiciaire – Compétences spéciales – Article 8, point 3 – Demande reconventionnelle dérivant ou ne dérivant pas du contrat ou du fait sur lequel est fondée la demande originaire

Hier vindt u de volledige tekst van dit arrest.

Ici, vous trouverez le texte intégral de cet arrêt.

Hof van Justitie, zaak C-565/16, Alessandro Saponaro en Kalliopi-Chloi Xylina, arrest van 19 april 2018

Prejudiciële verwijzing – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake ouderlijke verantwoordelijkheid – Verordening 2201/2003 (Brussel IIbis) – Bevoegdheid van een gerecht van een lidstaat waar een verzoek tot machtiging om een nalatenschap namens een minderjarig kind te verwerpen is ingediend – Bevoegdheid in ouderlijke zaken – Prorogatie van rechtsmacht – Artikel 12, lid 3, onder b) – Aanvaarding van de bevoegdheid – Voorwaarden

Renvoi préjudiciel – Coopération judiciaire en matière civile – Compétence, reconnaissance et exécution des décisions en matière matrimoniale et en matière de responsabilité parentale – Règlement 2201/2003 (Bruxelles IIbis) – Juridiction d'un État membre saisie d'une demande d'autorisation judiciaire de renonciation à une succession pour le compte d'un enfant mineur – Compétence en matière parentale – Prorogation de compétence – Article 12, paragraphe 3, sous b) – Acceptation de la compétence – Conditions

Hier vindt u de volledige tekst van dit arrest.

Ici, vous trouverez le texte intégral de cet arrêt.

Hof van Justitie, zaak C-85/18, CV tegen DU, arrest van 10 april 2018

Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Artikel 99 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof – Justitiële samenwerking in burgerlijke zaken – Bevoegdheid inzake ouderlijke verantwoordelijkheid – Gezagsrecht – Verordening 2201/2003 (Brussel IIbis) – Artikelen 8, 10 en 13 – Begrip 'gewone verblijfplaats' van het kind – Beslissing van een gerecht van een andere lidstaat met betrekking tot de verblijfplaats van het kind – Ongeoorloofde overbrenging of niet-terugkeer – Bevoegdheid in gevallen van kinderontvoering

Renvoi préjudiciel – Procédure préjudicielle d'urgence – Article 99 du règlement de procédure de la Cour – Coopération judiciaire en matière civile – Compétence en matière de responsabilité parentale – Garde de l'enfant – Règlement 2201/2003 (Bruxelles IIbis) – Articles 8, 10 et 13 – Notion de "résidence habituelle" de l'enfant – Décision rendue par la juridiction d'un autre État membre concernant le lieu de résidence de l'enfant – Déplacement ou non-retour illicites – Compétence en cas d'enlèvement de l'enfant

Hier vindt u de volledige tekst van dit arrest.

Ici, vous trouverez le texte intégral de cet arrêt.

Grondwettelijk Hof, arrest van 7 februari 2018

Nationaliteit – Verlies van de Belgische nationaliteit – Vervallenverklaring – Ernstige tekortkomingen aan de verplichtingen als Belgische burger

Nationalité – Perte de la nationalité – Déchéance – Manquement grave aux devoirs de citoyen belge

Nr. 6563

Hier vindt u de volledige tekst van dit arrest.

Ici, vous trouverez le texte intégral de cet arrêt.

Grondwettelijk Hof, arrest van 11 januari 2018

Nationaliteit – Vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit – Artikel 23 WBN – Openbaarheid van de terechtzittingen – Uitzonderingen – Context (algemeen dreigingsniveau) – Niet-openbaarheid van de terechtzitting

Nationalité – Déchéance de la nationalité belge – Article 23 CNB – Publicité des audiences – Exceptions – Contexte (niveau de menace général) – Non-publicité de l'audience

Nr. 6563

Hier vindt u de volledige tekst van dit arrest.

Ici, vous trouverez le texte intégral de cet arrêt.

Cour d'appel de Bruxelles, arrêt du 29 mars 2018

Nationalité – Déclaration de nationalité – Article 12bis, § 1, 1° CNB – Résidence ininterrompue depuis naissance – Article 7bis CNB – Séjour legal – Article 4 Arrêté royal du 14 janvier 2013 – Liste exhaustive – Pas conforme à la loi

Nationaliteit – Nationaliteitsverklaring – Artikel 12bis, § 1, 1° WBN – Ononderbroken verblijf sinds de geboorte – Artikel 7bis WBN – Wettelijk verblijf – Artikel 4 Konkinklijk besluit van 14 januari 2013 – Exhaustieve lijst – Niet conform de wet

En cause de:

M. le procureur general près la Cour d'Appel de Bruxelles, dont les bureaux sont établis Palais de Justice, Place Poelaert, 1, à 1000 Bruxelles,

appelant;

Contre:

Mlle K., de nationalité grecque, née à Bruxelles le […] domiciliée à […] Bruxelles, […]

intimée,

comparaissant en personne, assistée de son conseil Me Soussanas Caracassis, avocate, dont le cabinet est établi à 1700 Dilbeek, Bloemendal, 2.

Vu les pièces de la procédure, en particulier:

- le jugement entrepris, prononcé contradictoirement par le tribunal de la famille près le tribunal de première instance francophone de Bruxelles le 5 octobre 2017, notifié le 9 octobre 2017;
- la requête d'appel du procureur du Roi du 13 octobre 2017;
- les conclusions pour Mlle K. du 19 février 2018.

I. <u>L'objet de l'appel</u>

1. Le premier juge a été saisi de la requête de Mlle K. tendant à faire droit à sa demande d'acquisition de la nationalité belge sur pied de l'article 12*bis*, §1, 1° du Code de la nationalité belge (CNB). Cette disposition ouvre le droit à l'acquisition de la nationalité belge à l'étranger qui a atteint l'âge de dix-huit ans, et qui est né en Belgique et y séjourne légalement depuis sa naissance.

Mlle K. a souscrit une telle déclaration de nationalité auprès de l'officier de l'état civil de la commune […] le 3 juillet 2014.
Le procureur du Roi, en son avis écrit du 3 novembre 2014, s'est opposé à l'acquisition de la nationalité belge par Mlle K. au motif qu'au moment de la déclaration la requérante *« ne justifiait pas d'une résidence ininterrompue en Belgique depuis sa naissance couverte par des titres de séjour légal, ceux-ci ne débutant que le 3 septembre 2013, ce que confirme l'Office des étrangers dans un courrier*

*du 3 septembre 2014. Il n'est donc pas satisfait aux conditions de l'article 12*bis*, § 1er, 1° du Code de la nationalité belge »*.

En réalité, les parents de Mlle K. de nationalité grecque comme elle, séjournent légalement en Belgique depuis plus de vingt ans en tant que fonctionnaires européens. Elle a toujours eu sa résidence principale chez ses parents en Belgique.

2. Le premier juge n'a pas suivi l'avis négatif du ministère public et a fait droit à la demande d'acquisition de la nationalité belge de Mlle K. sur pied de l'article 12*bis*, § 1er, 1° du CNB.

Il a en particulier considéré que les dispositions de l'article 7*bis* du CNB qui définissent la notion de « séjour légal » sont respectées en l'espèce.

Il a admis que la liste des documents à prendre en considération en tant que preuve du séjour légal au sens de l'article 7*bis*, § 2, alinéa 1er, 2° du CNB, telle qu'elle a été établie par l'article 4 de l'arrêté royal du 14 janvier 2013 portant exécution de la loi du 4 décembre 2012 modifiant le Code de la nationalité belge afin de rendre l'acquisition de la nationalité belge neutre du point de vue de l'immigration, est exhaustive, comme le soutenait le procureur du Roi devant lui.

Il a en revanche constaté, comme Mlle K., que l'article 4 de l'arrêté royal du 14 janvier 2013 crée une différence de traitement entre les étrangers qui disposent de titres de séjour légal que cet article énumère et les étrangers qui disposent d'autres titres de séjour légal. Il a considéré qu'en tant qu'il exclut, sans justification, toutes preuves de séjour légal autres que celles qu'il énumère, l'article 4 de l'arrêté royal susvisé est contraire aux articles 10, 11 et 191 de la Constitution et qu'il doit dès lors être écarté par application de l'article 159 de la Constitution.

3. Aux termes de sa requête d'appel, le procureur du Roi invite la cour à mettre la décision entreprise à néant, à dire l'avis négatif du procureur du Roi fondé et à rejeter la demande d'acquisition de la nationalité belge de Mlle K. Il expose, en substance, que la liste de l'article 4 de l'arrêté royal du 13 janvier 2013 est exhaustive et que les autres titres de séjour ne constituent que des titres de séjour précaire.

Il estime encore que le premier juge n'avait pas à décider que l'article 4 de l'arrêté royal du 13 janvier 2013 est contraire aux articles 10, 11 et 191 de la Constitution, mais qu'il lui appartenait, le cas échéant, de poser une question préjudicielle à la Cour constitutionnelle qui est seule habilitée, aux termes de l'article 142 de la Constitution, à statuer, par vole d'arrêt, sur la violation d'une loi aux articles constitutionnels précités.

A l'audience de la cour du 22 mars 2018, le procureur général a maintenu sa position quant au caractère exhaustif de la liste de documents à prendre en considération en tant que preuve du séjour légal au sens de l'article 7*bis*, § 2, alinéa 1er, 2° du CNB, telle qu'elle a été établie par l'article 4 de l'arrêté royal du 14 janvier 2013 portant exécution de la loi du 4 décembre 2012 modifiant le Code de la nationalité belge afin de rendre l'acquisition de la nationalité belge neutre du point de vue de l'immigration.

Il a en revanche nuancé sa thèse en ce qu'il a dit que si la cour devait considérer que l'article 4 de l'arrêté royal d'exécution du 14 janvier 2013 est discriminatoire, l'article 159 de la Constitution permet de l'écarter sans qu'il ne soit nécessaire de poser une question préjudicielle à la Cour constitutionnelle puisqu'il s'agit d'un arrêté royal d'exécution et non d'une loi.

4. Mlle K. conclut au non-fondement de l'appel.

Elle maintient que les conditions de séjour légal prescrites par les articles 12*bis*, §1er, 1° et 7*bis* du CNB sont remplies, dès lors que son séjour est légal de plein droit tant en vertu de la loi belge qu'en application de différentes dispositions européennes. Elle estime encore que la liste des documents pouvant être pris en considération comme preuve de séjour légal telle qu'elle est reprise à l'article 4 de l'arrêté royal du 14 janvier 2013 n'est pas exhaustive et que le séjour légal ne peut être circonscrit à l'énumération de ces titres de séjour. Elle expose enfin qu'en tant qu'il exclut toutes preuves de séjour légal autres que celles qu'il énumère, l'article 4 de l'arrêté royal viole les articles 10, 11 et 159 de la Constitution.

Elle invite la cour à confirmer la décision entreprise et, subsidiairement, à poser une question préjudicielle à la Cour constitutionnelle.

II. <u>Discussion</u>

5. L'appel, interjeté en forme régulière et dans le délai légal, est recevable.

6. L'article 7*bis* du CNB dispose:

« § 1er Pour l'application des dispositions du présent code en matière d'acquisition ou de recouvrement de la nationalité belge, l'étranger doit avoir fixé sa résidence principale en Belgique sur la base d'un séjour légal, et ce, aussi bien au moment de l'introduction de sa demande ou déclaration que durant la période la précédant immédiatement. Tant le séjour légal que la résidence principale doivent être ininterrompus.
§ 2. On entend par séjour légal:
1° en ce qui concerne le moment de l'introduction de la demande ou déclaration: avoir été admis ou autorisé au séjour illimité dans le Royaume ou à s'y établir en vertu de la loi sur les étrangers;
2° en ce qui concerne la période qui précède: avoir été admis ou autorisé à séjourner plus de trois mois dans le Royaume ou autorisé à s'y établir conformément à la loi sur les étrangers ou la loi de régularisation.
Le Roi détermine, par arrêté délibéré en conseil des ministres, les documents qui seront pris en considération en tant que preuve du séjour visé à l'alinéa 1er ».

7. Il n'est en soi pas contesté qu'au moment de sa déclaration d'acquisition de la nationalité belge, le 3 juillet 2014, Mlle K. avait été admise au séjour illimité dans le Royaume au sens de l'article 7*bis*, § 2, alinéa 1er, 1° du CNB.

En effet, depuis le 3 septembre 2013, le droit au séjour permanent lui est reconnu par la commune […] sur la base de l'article 42*quinquies*, §5 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et de l'article 55 de l'arrêté royal du 8 octobre 1981.

8. Il reste à examiner si Mlle K. séjournait légalement en Belgique durant la période litigieuse allant de sa naissance (15 juin 1995) jusqu'au 2 septembre 2013, étant entendu que conformément à l'article 7*bis*, §2, alinéa 1er, 2° du CNB elle doit justifier avoir été admise ou autorisée à séjourner plus de trois mois dans le Royaume ou autorisée à s'y établir conformément à la loi sur les étrangers ou la loi de régularisation.

Il n'est pas contesté par le Ministère Public que Mlle K. en tant que fille de fonctionnaires européens, réside légalement et de manière ininterrompue sur le territoire belge depuis sa naissance. Elle bénéficie en effet d'un titre de séjour spécial délivré par le Service Public Fédéral Affaires Etrangères conformément à l'arrêté royal du 30 octobre 1991 relatif aux documents de séjours de certains étrangers en Belgique, pris en application de l'article 10, §1er, 1° de la loi du 15 décembre 1980 qui

dispose qu'est admis de plein droit dans le Royaume l'étranger dont le droit de séjour est reconnu par un traité International, par une loi ou par un arrêté royal.

Aucune interruption de séjour légal ne peut être déduite du fait que Mlle K. n'a été mise en possession d'un certificat pour enfants que le […] 1995, alors qu'elle est née le […]. Le certificat délivré près de six mois après sa naissance est purement déclaratif. Il ne fait que confirmer un droit au séjour légal (pré)existant depuis sa naissance.

10. La difficulté soulevée par le Ministère public réside dans le fait que suivant l'article 7*bis*, §2, 2°, alinéa 2 du CNB, le Roi détermine les documents qui seront pris en considération en tant que preuve du séjour visé à l'alinéa 1er, mais que le titre de séjour spécial dont bénéficie Mlle K. ne figure pas dans la liste des documents de séjour à prendre en considération en tant que preuve du séjour légal au sens de l'article 7*bis*, § 2, alinéa 1er, 2° du CNB telle qu'elle est établie par l'article 4 de l'arrêté royal du 14 janvier 2013 portant exécution de la loi du 4 décembre 2012 modifiant le Code de la nationalité belge afin de rendre l'acquisition de la nationalité belge neutre du point de vue de l'immigration.

La cour, contrairement à la position défendue par Mlle K., confirmera la décision du premier juge en ce qu'il a considéré que l'énumération des documents à prendre en considération suivant l'article 4 de l'arrêté royal d'exécution est exhaustive.

En effet, ni les termes de l'article 7*bis* du CNB (*« le Roi détermine les documents qui seront pris en considération »*), ni ceux de l'article 4 de l'arrêté royal d'exécution du 14 janvier 2013 (*« les documents de séjour à prendre en considération sont (...) »*) ne permettent de conclure qu'il s'agirait d'une liste non limitative. Au contraire, il s'en déduit qu'ils excluent toutes preuves de séjour légal autres que celles qui sont énumérées à l'article 4 de l'arrêté royal.

En revanche, la cour se ralliera à la thèse défendue par Mlle K. suivant laquelle l'article 4 de l'arrêté royal d'exécution est discriminatoire. Il crée en effet une différence de traitement, sans justification, entre les européens en séjour légal porteurs d'un titre de séjour légal qui figure dans la liste de documents de l'article 4 et les européens en séjour légal porteurs d'un titre de séjour légal qui n'y figure pas.

Les articles 10, 11 et 191 de la Constitution fondent le principe de l'égalité de traitement des étrangers qui se trouvent sur le territoire belge.

Suivant l'article 159 de la Constitution, les cours et tribunaux n'appliquent les arrêtés (et règlements généraux, provinciaux et locaux) que pour autant qu'ils sont conformes aux lois.

L'article 4 de l'arrêté royal du 14 janvier 2013 n'étant pas conforme à la loi, en particulier en ce qu'il restreint sans justification le champ d'application de l'article 7*bis* du CNB, doit être écarté.

Il n'y a pas lieu de poser une question préjudicielle à la Cour constitutionnelle puisqu'il s'agit d'un arrêté royal d'exécution et non d'une loi. L'arrêté royal qui n'est pas conforme à la loi n'est simplement pas appliquée par les cours et tribunaux.

Le jugement entrepris sera confirmé en ce qu'il a fait droit à la demande d'acquisition de la nationalité belge de Mlle K.

PAR CES MOTIFS,

LA COUR,

Statuant contradictoirement,

Vu l'article 24 de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire,

Dit l'appel recevable, mais non fondé;

Délaisse à chaque partie ses propres dépens d'appel.

Ainsi jugé et prononcé à l'audience de la 43ème chambre de la cour d'appel de Bruxelles, le 29 mars 2018,

Où siégeaient et étaient présents:
I. De Ruydts, juge de la famille d'appel, présidente f.f.
M. Degraef, juge de la famille d'appel,
V. Dehoux, magistrat suppléant,
N. Vanhassel, greffier.

Hof van beroep Gent, arrest van 17 mei 2018

Afstamming – Vaderlijk erkenning – Internationale bevoegdheid – Artikel 61, 1° WIPR – Gewone verblijfplaats kind – Belgische rechter – Toepasselijk recht – Artikel 62, § 1, 1ste lid WIPR – Recht van de nationaliteit van de aspirant-erkenner – Cubaans recht – Artikel 62, § 1, 2de lid WIPR – Toestemming moeder en/of kind – Geen toestemming moeder – Rechtelijke machtiging tot vaderlijke erkenning – Kind ouder dan één jaar – Rekening houden met het belang van het kind – Geen machtiging

Filiation – Reconnaissance paternelle – Compétence internationale – Article 61,1° CODIP – Résidence habituelle de l'enfant – Juridiction belge – Droit applicable – Article 62, § 1, 1° CODIP – Droit de la nationalité du candidat à la reconnaissance – Droit cubain – Article 62, § 1, 2° CODIP – Consentement de la mère et/ou de l'enfant – Absence de consentement de la mère – Autorisation judiciaire de la reconnaissance paternelle – Enfant âgé de plus d'un an – Prise en compte de l'intérêt de l'enfant – Refus de l'autorisation

In de zaak van

O.
voorheen wonende te […] Gent, […]
thans wonende in Duitsland, te […]
met woonstkeuze op het kantooradres van zijn advocaat

appellant

voor wie optreedt mr. Schutyser Laurens, advocaat met kantoor te 9000 Gent, Kortrijksesteenweg 641

tegen

1. **C.**
wonende te […] Veurne, […]

eerste geïntimeerde

voor wie optreedt mr. Waeyaert Dirk, advocaat met kantoor te 8630 Veurne, Vleeshouwersstraat 9

2. **R.**
wonende te […] Veurne, […]

tweede geïntimeerde

minderjarige (° […] 2014)
met als voogd *ad hoc* mr. Embo Benedicte, advocaat met kantoor te 8630 Veurne, Zuidstraat 58

daartoe aangewezen bij beschikking van de (wnd. afdelings)voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Veurne, van 10 augustus 2016

wijst het hof het volgende arrest.

I. Beroepen vonnis

1. Bij dagvaarding van 9 september 2016 initieert O. (° […] 1990) onderhavige procedure voor de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Veurne.

Hij beoogt in essentie een rechterlijke machtiging tot vaderlijke erkenning van zijn beweerde biologische zoon R. (° […] 2014), zo nodig na een DNA-onderzoek.

Hij richt zich als aspirant-erkenner in de eerste plaats tegen C. (° […] 1986), die (blijkbaar) de beoogde erkenning weigert.

Hij richt zich bovendien tegen R., die wordt vertegenwoordigd door een voogd ad hoc, daartoe aangewezen bij beschikking van 10 augustus 2016 van de (wnd. afdelings)voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Veurne (gelet op het alsnog toepasselijke art. 331*sexies* BW; vgl. thans P. Senaeve, "De wijzigingen inzake familierecht en inzake familieprocesrecht door de Wet van 6 juli 2017 (Wet Potpourri V)" in P. Senaeve en G. Verschelden (eds.), *Wetgeving en rechtspraak familie(proces)recht 2017*, Antwerpen, Intersentia, 2017, 99-100, nrs. 171-172).

2. C. neemt conclusie tot afwijzing van de vordering van O.

3. De voogd *ad hoc* neemt namens R. blijkbaar geen uitgesproken standpunt in.

4. Bij vonnis van 15 november 2016 in de zaak met AR nummer […] verklaart de V3 familiekamer van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Veurne, (enigszins) in lijn met het mondelinge advies van het openbaar ministerie van 8 november 2016, de vordering ontvankelijk doch ongegrond, met veroordeling van O. tot de niet nader begrote gedingkosten.

5. Een akte tot betekening van het vonnis van 15 november 2016 ligt niet voor.

II. Hoger beroep

1. Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het hof op 27 december 2016, stelt O. hoger beroep in tegen het vonnis van 15 november 2016.

Met zijn hoger beroep beoogt O., met hervorming van het beroepen vonnis, de inwilliging van zijn vordering met het oog op rechterlijke machtiging tot vaderlijke erkenning van zijn beweerde biologische zoon R., met dien verstande dat hij thans enkel nog focust op de toepassing van het Belgische materiële afstammingsrecht, inzonderheid artikel 329*bis* BW en voorts geen DNA-onderzoek meer suggereert.

Tot slot beoogt O. de veroordeling van C. tot de gedingkosten van beide aanleggen.

2. C. neemt conclusie tot afwijzing van het hoger beroep en zodoende tot bevestiging van het beroepen vonnis, met veroordeling van O. tot de gedingkosten van beide aanleggen.

3. Ook de voogd *ad hoc* neemt namens R. conclusie tot afwijzing van het hoger beroep en zodoende tot bevestiging van het beroepen vonnis.

4. De zaak is behandeld op de terechtzitting van 3 mei 2018, waarna het hof het debat heeft gesloten.

O. en C. waren daarbij ook in persoon aanwezig.

Vervolgens heeft het hof het debat gesloten.

Het openbaar ministerie is gehoord in zijn mondeling advies (tot afwijzing van het hoger beroep), waarop de partijen mondeling repliceren.

Nadien heeft het hof de zaak in beraad genomen.

5. Het hof heeft het dossier van de rechtspleging en de overgelegde stukken ingezien.

Het hof aanziet de conclusie van O. van 2 februari 2018, de conclusie van C. van 3 april 2018 en de conclusie van de voogd ad hoc namens R. van 6 februari 2017 als alomvattende syntheseconclusies in de zin van artikel 748*bis* Ger.W., om ze aldus, met instemming van de partijen, in het debat te houden.

III. <u>Beoordeling</u>

1. Krachtens artikel 61, *sub* 1° WIPR is de Belgische rechter internationaal bevoegd om van onderhavige afstammingsvordering kennis te nemen, nu R. zijn gewone verblijfplaats in België heeft (T. Kruger en J. Verhellen, *Internationaal privaatrecht* – De essentie, Brugge, die Keure, 2016, 267-268; zie bv. ook Famrb. Brussel (Nl.) 15 februari 2016, *Tijdschrift@ipr.be* 2016, 101). Intern is de familierechtbank bevoegd (gelet op art. 572*bis*, *sub* 1° Ger.W.; K. Devolder, "De invoering van een familie- en jeugdrechtbank – Commentaar bij de wet van 30 juli 2013", *T.Fam.* 2014, 132-133, nr. 15) en meer precies in eerste instantie de familierechtbank te West-Vlaanderen, afdeling Veurne, (gelet op het ten tijde van het initiëren van onderhavig geding inzake afstammingsvorderingen nog toepasselijke art. 629*bis*, § 5 Ger.W.; vgl. thans P. Senaeve, "De wijzigingen inzake familierecht en inzake familieprocesrecht door de Wet van 6 juli 2017 (Wet Potpourri V)" in P. Senaeve en G. Verschelden (eds.), *Wetgeving en rechtspraak familie(proces)recht 2017*, Antwerpen, Intersentia, 2017, 123-126, nrs. 217-222) en voorts het hof van beroep te Gent.

2. Wat betreft het toepasselijke recht (in de zin van art. 63 WIPR), verwijst artikel 62, § 1, eerste lid WIPR in de eerste plaats naar het recht van de nationaliteit van de beweerde vader/aspirant-erkenner, *in casu* het Cubaanse recht, aangezien O. de Cubaanse nationaliteit heeft (zie E. Guldix, "Art. 62 WIPR" in J. Erauw e.a., *Het wetboek internationaal privaatrecht becommentarieerd*, Antwerpen, Intersentia, 2006, 332-336).

Artikel 62, § 1, tweede lid WIPR nuanceert evenwel dat, wanneer het krachtens het eerste lid aangewezen rechtsstelsel geen toestemming/instemming van het kind vereist, de vereiste van en de voorwaarden voor diens toestemming/instemming evenals de wijze waarop zij wordt uitgedrukt worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied het kind op het tijdstip van de toestemming zijn gewone verblijfplaats heeft.

Die nuance/aanknoping wordt verantwoord door het beginsel van de nauwe verbondenheid (van het kind en het recht dat zijn afstammingsbanden bepaalt) en de bezorgdheid om het belang van het

kind te vrijwaren (zie ook J. Erauw en M. Fallon, *De nieuwe wet op het internationaal privaatrecht – De Wet van 16 juli 2004*, Mechelen, Kluwer, 2004, 161-163).

3. Blijkens de door O. overgelegde elementen van de Cubaanse afstammingswetgeving is bij een beoogde vaderlijke erkenning van een buitenhuwelijks minderjarig kind geen toestemming/instemming van dit kind vereist, zij het dat het kind binnen een jaar na zijn meerderjarigheid de erkenning kan aanvechten.

Daarbij komt dat R., over wiens afstamming het hier gaat, sinds zijn geboorte en tot op heden zijn gewone verblijfplaats in België heeft. R. heeft voorts geen enkele binding met Cuba.

Met de eerste rechter, neemt ook het hof aan dat, gelet op voormeld beginsel van de nauwe verbondenheid (van het kind en het recht dat zijn afstammingsbanden bepaalt) en de bezorgdheid om het belang van het kind te vrijwaren, de toepassing van het Belgische materiële afstammingsrecht zich opdringt, inzonderheid de toepassing van artikel 329*bis* BW aangaande de toestemming/instemming van de moeder en het kind (zie dienaangaande onder meer P. Senaeve en C. Declerck, *Compendium van het personen- en familierecht*, Leuven, Acco, 2017, 257-261, nrs. 812-826; G. Verschelden, *Handboek Belgisch personen- en familierecht*, Brugge, die Keure, 2016, 48-49, nrs. 106-108).

Alle partijen beamen overigens (ter terechtzitting van 3 mei 2018) uitdrukkelijk én de toepasbaarheid én de toepasselijkheid van het Belgische materiële afstammingsrecht (zie voorts ook de artt. 15 en 19, § 1 WIPR).

4. De vaderlijke erkenning is geen eenzijdige rechtshandeling daar waar in de regel de prealabele toestemming/instemming van de moeder en/of het kind is vereist. De drie bij de afstammingsband betrokken personen hebben derhalve een zeker zeggenschap, zij het (1) wat betreft het kind slechts vanaf een bepaalde leeftijd en (2) wat betreft de moeder slechts tot het kind een bepaalde leeftijd heeft bereikt.

Gaat het, zoals *in casu*, om de erkenning van een (niet-ontvoogd) minderjarig kind dat de volle leeftijd van twaalf jaar nog niet heeft bereikt, dan is krachtens artikel 329*bis*, § 2 BW (enkel) de prealabele toestemming/instemming van de moeder vereist.

In geval van weigering, zoals *in casu*, geldt verhaalsmogelijkheid voor de familierechtbank, waarbij de aspirant-erkenner een rechterlijke machtiging tot vaderlijke erkenning beoogt.

Het is die verhaalsmogelijkheid die O. thans benut.

5. O. leerde C. kennen in Cuba, waar laatstgenoemde (in 2011) op reis was.

Ze houden enigszins contact, zij het dat O. intussen (andere) relaties aanhoudt/aanknoopt, inzonderheid (1) met een Cubaanse vriendin, die *medio* 2013 bevalt van een dochter, mogelijk/wellicht verwekt door O. en (2) mogelijk/wellicht ook met een Noorse en/of Duitse vriendin.

Pogingen die O. in die context onderneemt teneinde in Europa en meer precies in Noorwegen en in Duitsland (een) verblijf(stitel) te houden/verkrijgen, mislukken.

In de loop van 2014 verbleef O. (precair) bij C., die op […] 2014 bevalt van een zoon (R.), mogelijk/wellicht verwekt door O.

6. C. stelt dat O. haar telkens opnieuw aan het lijntje heeft gehouden in het raam van een opgezet scenario om alhier via zijn (beweerd) vaderschap van R. verblijfsrechten te verkrijgen. De herhaalde pogingen tot contact, met de bijhorende elektronische communicatie en de foto's, bieden volgens C. alleen maar illustratie van de enkele bedoeling van O. om in Europa/België verblijfsrechten te verkrijgen. O. zou voor het overige geen dienstige pogingen hebben ondernomen om zich hier te integreren, bijvoorbeeld door de Nederlandse taal te leren. O. zou als zodanig niet naar R. hebben omgezien, bijvoorbeeld gedurende diens diverse opnames in het ziekenhuis. C. schetst een context van onbehoorlijk/gewelddadig gedrag en afwezigheid van O.

C. stelt nog dat O. haar in diezelfde teneur heeft kunnen overtuigen om (op […] 2015) een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Veurne, die evenwel (gelet op de illegale verblijfssituatie van O. en de vermeende schijn-wettelijke samenwoning) (op […] 2015) weigerde om ze te registeren, waarop een vergeefse (bij vonnis van de V3 familiekamer van de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Veurne, van 29 september 2015 afgewezen) verhaalprocedure volgde.

7. O. van zijn kant beklemtoont dat het, de andersluidende verhaallijn/beweringen van C. ten spijt, weldegelijk zijn oprechte bedoeling is zijn vaderschap(srol) met R. op te nemen.

8. Zoals aangegeven, weigert C. als moeder van R. (die de volle leeftijd van twaalf jaar nog niet heeft bereikt) haar prealabele toestemming/instemming te verlenen, waarop O. als aspirant-erkenner verhaal instelt.

Dit verhaal kan een rechterlijke machtiging tot vaderlijke erkenning behelzen, doch geen erkenning als zodanig (Brussel 28 januari 2003, NjW 2003, 969).

9. Aangezien *in casu* (inz. door C.) niet wordt bewezen dat O. als aspirant-erkenner niet de biologische vader is (nu het beweerde biologische vaderschap niet wordt betwist doch enkel de opportuniteit van de beoogde erkenning), komt het de familierechter toe machtiging tot vaderlijke erkenning te verlenen, althans in de regel.

Krachtens de wettekst van artikel 329*bis*, § 2 BW moet de familierechter, ingeval het gaat om een kind jonger dan één jaar, machtiging tot vaderlijke erkenning (door de niet-betwiste biologische vader) verlenen, zonder het belang van het kind te beoordelen. Ingeval het gaat om een kind ouder dan één jaar, heeft de familierechter een opportuniteitsoordeel in die zin dat hij de beoogde vaderlijke erkenning (door de niet-betwiste biologische vader) enkel kan weigeren indien ze kennelijk strijdig met het belang van het kind overkomt. Dergelijke marginale toets betekent dat met het belang van het kind slechts rekening wordt gehouden indien het ernstig wordt geschaad.

Het belang van het kind moet worden bekeken gelet op het voorwerp van de vordering, meer precies de toekenning van een juridische staat aan een kind die correspondeert met de biologische afstammingsband veeleer dan gelet op de uitoefening van de rechten die een afgeleide zijn van de afstamming, zoals het ouderlijk gezag en het verblijfsrecht. In de regel heeft een kind belang bij een tweezijdige afstammingsband en derhalve bij een afstammingsband én van moederszijde én van vaderszijde (G. Verschelden, *Handboek Belgisch personen- en familierecht*, Brugge, die Keure, 2016, 50-51, nr. 111).

10. Het Grondwettelijk Hof heeft zowel de beperking van het toepassingsgebied van de opportuniteitstoets tot kinderen ouder dan één jaar als het marginale karakter van deze toets ongrondwettig bevonden.

In zijn arresten van 16 december 2010 (*T.Fam.* 2011, 56, noot P. Senaeve) en 2 juli 2015 (in zaken met nrs. 101/2015 en 102/2015) oordeelt het Grondwettelijk Hof dat artikel 329*bis*, § 2, derde lid BW de artikelen 10-11 en/of 22*bis*, vierde lid GW schendt in zoverre het de familierechter:

- ingeval het gaat om een kind jonger dan één jaar (op het ogenblik van het initiëren van de verhaalsprocedure), verplicht om machtiging tot vaderlijke erkenning (door de niet-betwiste biologische vader) te verlenen, zonder het belang van het kind te (kunnen) beoordelen;

- ingeval het gaat om een kind ouder dan één jaar (op het ogenblik van het initiëren van de verhaalsprocedure), beperkt in zijn opportuniteitsoordeel in die zin dat hij de beoogde vaderlijke erkenning (door de niet-betwiste biologische vader) enkel kan weigeren indien ze kennelijk strijdig met het belang van het kind overkomt.

Een grondwetsconforme lezing/toepassing van artikel 329*bis*, § 2, derde lid BW impliceert dan ook dat de familierechter:

- ingeval het gaat om een kind jonger dan één jaar (op het ogenblik van het initiëren van de verhaalsprocedure), evengoed het belang van het kind kan beoordelen (zie bv. Brussel 29 mei 2012, *T.Fam.* 2013, 201, noot U. Cerulus);

- ongeacht of het gaat om een kind jonger of ouder dan één jaar (op het ogenblik van het initiëren van de verhaalsprocedure) een opportuniteitsoordeel heeft in die zin dat hij de beoogde vaderlijke erkenning zonder meer kan afwegen met het belang van het kind.

Het belang van het kind moet dus telkenmale, daar waar de niet-betwiste biologische vader de vaderlijke erkenning beoogt, ten volle worden getoetst.

Dit betekent dat de familierechter de vordering ook kan afwijzen in gevallen waarin het kind niet ernstig in gevaar komt door de vaststelling van de afstammingsband, maar waarbij het belang van het kind om geen afstammingsband met de aspirant-erkenner te hebben, de bovenhand neemt op het belang van deze laatste bij de vaststelling van de afstammingsband. Artikel 22*bis*, vierde lid GW en artikel 3.1 IVRK verplichten de rechters om in de eerste plaats het belang van het kind in aanmerking te nemen in procedures die op het kind betrekking hebben.

Onder die noemer vallen volgens het Grondwettelijk Hof ook alle procedures in verband met de vaststelling van de afstammingsband. Volgens het Grondwettelijk Hof moet er dus een concrete belangenafweging plaatsvinden waarbij het belang van het kind primeert, maar tegelijk ook de belangen van alle andere partijen in het afstammingsgeding in overweging moeten worden genomen. Bij een volle toetsing mag de rechter niet enkel en alleen een ernstig gevaar voor het kind of een totale onverschilligheid voor het kind aan de zijde van de aspirant-erkenner in rekening brengen om diens vordering af te wijzen. Maar hij mag tegelijk niet in het andere uiterste vervallen door het belang van het kind *in abstracto* voorrang te verlenen (G. Verschelden, *Handboek Belgisch personen- en familierecht*, Brugge, die Keure, 2016, 51-53, nr. 112).

11. De andersluidende verhaallijnen en de opgezette scenario's van O. ten spijt, blijken voor hem zijn diverse relaties en de (telkens op zeer korte termijn) verwekte kinderen uitsluitend te dienen om in Europa verblijfsrechten te verkrijgen (zie in die optiek intussen ook de wet van 19 december 2017 'tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en het Consulair Wetboek met het oog op de strijd tegen de frauduleuze erkenning en houdende diverse bepalingen inzake het onderzoek naar het vaderschap, moederschap en

meemoederschap, alsook inzake het schijnhuwelijk en de schijnwettelijke samenwoning' met bijhorende omzendbrief van 21 maart 2018).

Een dienstig engagement van O. in het belang van R. blijkt geenszins, integendeel. Daar komt bij dat O. zich (blijkens een weliswaar geseponeerd politioneel dossier) onbehoorlijk en zelfs gewelddadig zou hebben gedragen in het raam van de bijzonder korte samenwoningsrelatie met C. Het door O. beweerde 'bezit van staat' blijkt niet.

O. initieert onderhavige procedure middels dagvaarding van 9 september 2016, nagenoeg twee jaar na de geboorte van R., in een periode dat O. als (opgesloten) illegale vreemdeling repatriëring riskeert. Daags vóór zijn dagvaarding wordt door de Dienst Vreemdelingenzaken binnen de FOD Binnenlandse Zaken aan O. een bevel om het grondgebied te verlaten betekend met een inreisverbod voor drie jaar…

Intussen zou O., na veelvuldige voorafgaande pogingen, erin zijn geslaagd, middels een (zoveelste) nieuwe (wettelijke samenwonings)relatie en een (in het voorjaar van 2017) verwekt en (einde 2017) geboren kind, alhier (enigszins) verblijfsrechten te verkrijgen. Dit is althans wat O. beweert. Afdoende stoffering ontbreekt. O. blijkt weliswaar bij een andere (Duitse) vrouw (M., ° […] 1992) een (zoveelste) kind (L., ° […] 2017) te hebben verwekt. O. bleek ook bij/met M. te verblijven op een adres te […] Gent, […]. Intussen en meer precies sinds 26 januari 2018 blijkt M. te zijn afgeschreven van haar adres in België, tevens het adres van O. (te […] Gent, […]). M. verblijft/woont terug in Duitsland, zo ook O. (te […]).

Hoe dan ook wil O. *hic et nunc*, middels de beoogde vaderlijke erkenning van R., (nog steeds) (uitsluitend) zijn eigen belang dienen en geenszins dat van R. Een (beweerde) affectieve relatie en een binnen die relatie verwekt kind kunnen niet dienen of worden gebruikt/misbruikt om als zodanig/frauduleus verblijfsrechten op te enten.

Hoewel hij het voor de goede eigen orde en tegen beter weten in anders wil voordoen, kan O. in de geven omstandigheden aan R. geen houvast bieden, laat staan een vaderschap dat diens belang dient.

12. In lijn met wat zowel C. als de voogd *ad hoc* namens R. aanvoeren, wijst het hof de vordering van O. met het oog op rechterlijke machtiging tot vaderlijke erkenning van R. af.

De beoogde vaderlijke erkenning is in de gegeven omstandigheden geenszins in het belang van R.

Het beroepen vonnis verdient bevestiging, zoals ook het openbaar ministerie middels zijn mondeling advies ter terechtzitting van 3 mei 2018 betracht.

IV. Gedingkosten

1. Het hof beaamt de beoordeling en beslissing van de eerste rechter omtrent de gedingkosten in eerste aanleg.

2. O. dient, als de in het ongelijk gestelde partij, te worden verwezen in de gedingkosten in hoger beroep (art. 1017, eerste lid Ger.W.).

3. Deze kosten omvatten onder meer de rechtsplegingsvergoeding, zoals bepaald in artikel 1022 Ger.W. (art. 1018, *sub* 6° Ger.W.). De rechtsplegingsvergoeding is een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en erelonen van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij (art. 1022, eerste lid Ger.W.).

De in het ongelijk gestelde partij is gehouden een rechtsplegingsvergoeding te betalen aan de, door een advocaat bijgestane, in het gelijk gestelde partij.

De in het gelijk gestelde partij (met een advocaat) is in dit geval C., zodat alleen voor deze partij een rechtsplegingsvergoeding kan worden bepaald.

De bedoelde vordering is in wezen niet in geld waardeerbaar.

In dat geval is het (sinds 1 juni 2016) toepasselijke (geïndexeerde) basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding gelijk aan 1.440,00 euro, met een minimum van 90,00 euro (art. 3 KB 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in art. 1022 Ger.W.).

Het hof richt zich, gelet op tweedelijns juridische bijstand aan de zijde van O. (art. 1022, vierde lid Ger.W.), naar het minimumbedrag.

OP DEZE GRONDEN,

HET HOF,

RECHT DOENDE OP TEGENSPRAAK,

met inachtneming van (de artt. 2 e.v. en inz.) artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

gelet op het advies van het openbaar ministerie,

verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond,

bevestigt het beroepen vonnis van 15 november 2016,

veroordeelt O. tot de gedingkosten in hoger beroep, enkel nuttig te begroten aan de zijde van C. op een rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep ten bedrage van 90,00 euro.

Aldus gewezen door de elfde kamer van het hof van beroep te Gent, recht doende in burgerlijke zaken als familiekamer, samengesteld uit:
De heer A. Colpaert Raadsheer, waarnemend voorzitter,
Mevrouw V. De Clercq Raadsheer,
De heer S. Mosselmans Raadsheer,
en uitgesproken door de wn. voorzitter van de kamer in openbare terechtzitting op zeventien mei tweeduizend achttien,
bijgestaan door
Mevrouw G. Huysman Griffier.

Hof van beroep Gent, arrest van 19 oktober 2017

Nationaliteit – Artikel 12bis, § 1, 2° WBN – Onafgebroken wettelijk verblijf – Tussenperiode zonder wettelijk verblijf – Kandidaat-vluchteling tijdens asielprocedure – Tijdelijk recht op verblijf – Geen wettelijk verblijf in de zin van artikel 7bis, § 2, 2° WBN

Nationalité – Article 12bis, § 1, 1° CNB – Séjour légal ininterrompu – Période intermédiaire sans séjour légal – Candidat réfugié pendant la procédure d'asile – Droit temporaire au séjour – Absence de séjour légal au sens de l'article 7bis § 2, 2° CNB

In de zaak van

X.
geboren in Syrië, te […]
wonende te […]

appellant

voor wie optreedt mr. Van Roeyen Pieter, advocaat met kantoor te 9000 Gent, Coupure 5

wijst het hof het volgende arrest.

I. <u>Beroepen vonnis</u>

Bij vonnis van 18 februari 2016 in de zaak met AR nummer […] weigert de 3de kamer van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, de inwilliging van de door X. gedane nationaliteitsverklaring van 25 juni 2015.

De rechtbank oordeelt in de lijn met het negatieve advies van het openbaar ministerie dat niet is voldaan aan het bedoelde vereiste van vijf jaar (ononderbroken) wettelijk verblijf in België.

De rechtbank laat de niet nader begrote gedingkosten ten laste van X.

II. <u>Hoger beroep</u>

1. Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het hof op 4 maart 2016, stelt X. tijdig, regelmatig en derhalve ontvankelijk hoger beroep in.

Met zijn hoger beroep beoogt X., met hervorming van het beroepen vonnis, de inwilliging van de litigieuze nationaliteitsverklaring.

2. De zaak is behandeld op de terechtzitting van 29 juni 2017, waarna het hof het debat heeft gesloten.

Het openbaar ministerie heeft schriftelijk advies verleend tegen de terechtzitting van 21 september 2017 tot afwijzing van het hoger beroep en zodoende tot bevestiging van het beroepen vonnis.

X. heeft hierop gerepliceerd tegen de terechtzitting van 5 oktober 2017 in de lijn met zijn hoger beroep.

Het hof heeft de zaak vervolgens in beraad genomen.

3. Het hof heeft het dossier van de rechtspleging en de overgelegde stukken ingezien.

III. <u>Beoordeling</u>

1. De zaak behelst (inz.) artikel 12*bis* WBN, zoals van toepassing sinds de aanpassing ervan bij wet van 4 december 2012 'tot wijziging van het WBN teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken' (*BS* 21 januari 2013, *err. BS* 18 februari 2013). Deze wet is op 1 januari 2013 in werking getreden, terwijl de litigieuze nationaliteitsverklaring dateert van 25 juni 2015.

2. Krachtens artikel 12*bis*, § 1, *sub* 2° WBN kan een vreemdeling de Belgische nationaliteit verkrijgen door een verklaring af te leggen overeenkomstig artikel 15 (voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van zijn hoofdverbiijfplaats) indien hij:

a) de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt;

b) vijf jaar wettelijk verblijf in België heeft;

c) het bewijs levert van de kennis van één van de drie landstalen;

d) zijn maatschappelijke integratie bewijst door:

* hetzij een diploma of getuigschrift van een onderwijsinstelling opgericht, erkend of gesubsidieerd door een Gemeenschap of de Koninklijke Militaire School en dat minstens van het niveau is van het hoger secundair onderwijs;

* hetzij een beroepsopleiding van minimum 400 uur erkend door een bevoegde overheid te hebben gevolgd;

* hetzij een inburgeringscursus te hebben gevolgd waarin wordt voorzien door de bevoegde overheid van zijn hoofdverblijfplaats op het tijdstip dat hij zijn inburgeringscursus aanvat;

* hetzij gedurende de voorbije vijf jaar onafgebroken als werknemer en/of als statutair benoemde in overheidsdienst en/of als zelfstandige in hoofdberoep te hebben gewerkt;

e) zijn economische participatie bewijst door:

* hetzij als werknemer en/of als statutair benoemde in overheidsdienst gedurende de voorbije vijf jaar minimaal 468 arbeidsdagen te hebben gewerkt;

* hetzij in het kader van een zelfstandige beroepsactiviteit in hoofdberoep de voorbije vijf jaar gedurende minstens zes kwartalen de verschuldigde sociale kwartaalbijdragen voor zelfstandigen in België te hebben betaald.

De duur van de opleiding bedoeld onder het voormelde onder d, eerste en/of tweede sterretje, gevolgd tijdens de vijf jaar voorafgaand aan de nationaliteitsverklaring wordt in mindering gebracht van de duur van de vereiste beroepsactiviteit van minstens 468 dagen of van de duur van de zelfstandige beroepsactiviteit in hoofdberoep.

3. Met toepassing van voormelde bepaling legt X. op 25 juni 2015 een verklaring van Belgische nationaliteit af voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Gent (art. 15, § 1 WBN), die een afschrift van het dossier overmaakt aan het openbaar ministerie (art. 15, § 2 WBN).

Bij brief van 23 september 2015 brengt het openbaar ministerie een negatief advies uit; waarvan bij aangetekende zending van dezelfde datum aan X. wordt kennis gegeven (art. 15, § 3 WBN).

Bij aangetekende brief van 6 oktober 2015 verzoekt X. aan de ambtenaar van de burgerlijke stand te Gent het dossier over te zenden en zodoende de zaak aanhangig te maken bij de rechtbank van eerste aanleg te Oost-Vlaanderen, afdeling Gent (art, 15, § 5 WBN).

4. In zijn negatieve advies van 23 september 2015 stelt het openbaar ministerie dat X. niet voldoet aan de grondvoorwaarden om op basis van voormeld artikel 12*bis*, § 1, *sub* 2° WBN de Belgische nationaliteit te verwerven, aangezien X. volgens het openbaar ministerie niet het bewijs levert van de benodigde vijf jaar ononderbroken wettelijk verblijf in België (voorafgaandelijk aan de nationaliteitsverklaring van 25 juni 2015).

5. De vervulling van de overige grondvoorwaarden staat blijkbaar niet ter discussie.

6. Het verhaal van X., gelet op het negatieve advies van het openbaar ministerie tegen de inwilliging van de gedane nationaliteitsverklaring, is tijdig, regelmatig en derhalve ontvankelijk. Het verzoek tot overzending van het dossier aan de rechtbank van eerste aanleg dateert van 6 oktober 2015, dit is binnen vijftien dagen na de ontvangst door X. van het negatieve advies op 23 september 2015.

7. Met het openbaar ministerie en de eerste rechter is ook het hof van oordeel dat X. niet het bewijs levert van de benodigde vijf jaar ononderbroken wettelijk verblijf in België (voorafgaandelijk aan de nationaliteitsverklaring van 25 juni 2015).

Het bedoelde wettelijk verblijf onderstelt dat de betrokkene is toegelaten of gemachtigd om meer dan drie maanden in België te verblijven of om er zich te vestigen overeenkomstig de vreemdelingenwet of de regularisatiewet (art. 7*bis*, § 2, eerste lid, *sub* 2° WBN).
Krachtens artikel 7*bis*, § 2, tweede lid WBN is bij KB van 14 januari 2013 tot uitvoering van voormelde wet van 4 december 2012 opgegeven welke verblijfstitels in aanmerking moeten worden genomen als bewijs van het in artikel 7*bis*, § 2, eerste lid, *sub* 2° WBN bedoelde wettelijke verblijf.

Anders dan een omzendbrief van 8 maart 2013 betreffende bepaalde aspecten van voormelde wet van 4 december 2012 laat verstaan, is de bij KB van 14 januari 2013 bedoelde lijst van verblijfstitels niet exhaustief. Voorts behelst de lijst verblijfstitels die in aanmerking <u>moeten</u> worden genomen, terwijl andere bewijsmiddelen/verblijfselementen in aanmerking <u>mogen</u> worden genomen. Zoals aangegeven, volstaat immers dat de betrokkene is toegelaten of gemachtigd om meer dan drie maanden in België te verblijven of om er zich te vestigen overeenkomstig de vreemdelingenwet of de regularisatiewet, wat niet gelijkstaat met een verblijfstitel. Een wettelijk verblijf kan derhalve ook gelden los van een verblijfstitel.

X. moet derhalve aantonen dat hij gedurende vijf jaar voorafgaandelijk aan de nationaliteitsverklaring van 25 juni 2015 ononderbroken wettelijk heeft verbleven in België. Een

wettelijk verblijf onderstelt minstens een toelating of machtiging om meer dan drie maanden in België te verblijven of om er zich te vestigen overeenkomstig de vreemdelingenwet of de regularisatiewet.

Zoals het openbaar ministerie en de eerste rechter uitdrukkelijk argumenteren en motiveren, kan X. zich:

- wel op een wettelijk verblijf in voormelde zin beroepen voor de door het bezit van een zogeheten A-kaart gedekte studieperiode vanaf 18 januari 2010 tot en met 31 oktober 2012;

- eveneens op een wettelijk verblijf in voormelde zin beroepen voor de door het bezit van een zogeheten B-kaart gedekte periode als erkende vluchteling vanaf 21/23 mei 2013;

- daarentegen niet op een wettelijk verblijf in voormelde zin beroepen voor de tussenperiode en zeker niet voor de periode tussen 31 oktober 2012 en hetzij 14 december 2012 (datum van mededeling van de aanvechtbare beslissing tot erkenning als vluchteling) hetzij 27 maart 2013 (datum van de definitieve erkenning als vluchteling).

Voor die tussenperiode bewijst X. geen wettelijk verblijf in voormelde zin en meer precies minstens een toelating of machtiging om meer dan drie maanden in België te verblijven of om er zich te vestigen overeenkomstig de vreemdelingenwet of de regularisatiewet.

Het gegeven dat een kandidaat-vluchteling hangende de asielprocedure weliswaar een tijdelijk recht op verblijf geniet, maakt niet dat het gaat om 'een toelating of machtiging om meer dan drie maanden in België te verblijven of om er zich te vestigen overeenkomstig de vreemdelingenwet of de regularisatiewet', ook al kan een asielprocedure *de facto* langer dan drie maanden duren.

Voorts hamert X. vergeefs op de zogeheten declaratieve en derhalve retroactieve werking van het statuut van erkende vluchteling tot op de datum van de asielaanvraag, *in casu* 4 oktober 2012 (zie in het algemeen bv. J. Put, "Declaratieve erkenningen en onmogelijke procedures: het recht van (kandidaat-)vluchtelingen op tegemoetkomingen aan gehandicapten" *RW* 1996-97, 1353-1354, nrs. 2-3). Die declaratieve/retroactieve werking verdient meer nuance dan X. wil voordoen. Werkt het statuut van erkende vluchteling in beginsel declaratief/retroactief, dan werkt het slechts constitutief voor de verkrijging van een permanent verblijf in België (D. Vanheule, "De status van kandidaat-vluchtelingen: is de declaratieve erkenning van de hoedanigheid van vluchteling in België constitutief?", noot onder Cass. 13 mei 1996, *T.Vreemd.* 1996, 347, nr. 6).

X. kan bezwaarlijk zijn statuut van definitief erkende vluchteling (op 21/23 mei 2013) op het stuk van wettelijk verblijf laten terugwerken tot de datum van zijn asielaanvraag op 4 oktober 2012.

X. kan zodoende de door een zogeheten A-kaart gedekte studieperiode niet laten doorlopen tot de door een zogeheten B-kaart gedekte periode als erkende vluchteling vanaf 21/23 mei 2013.

Evenmin kan X. de tussenperiode afdoen als een 'administratieve onderbreking in de verblijfstitels'. Het verblijf als student en het verblijf als definitief erkende vluchteling is te onderscheiden. Een en ander vloeit niet voort uit continuïteit. De tussenperiode is niet te wijten aan een niet-tijdige administratieve opvulling, laat staan een opvulling van verblijfstitels.

8. Het hoger beroep slaagt niet.

IV. Gedingkosten

X. dient, als de in het ongelijk gestelde partij, te worden verwezen in de gedingkosten van beide aanleggen (art. 1017, eerste lid Ger.W.).

Een rechtsplegingsvergoeding (in de zin van de artikelen 1018, *sub* 6° en 1022 Ger.W.) is daarbij niet aan de orde.

OP DEZE GRONDEN,

HET HOF,

met inachtneming van (de artt. 2 e.v. en inz.) artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

gelet op het advies van het openbaar ministerie, verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond,

bevestigt het beroepen vonnis van 18 februari 2016, waarbij het verhaal van X. gelet op het negatieve advies van het openbaar ministerie tegen de inwilliging van de gedane nationaliteitsverklaring, wordt afgewezen,

laat de (niet nader te begroten) kosten van het hoger beroep ten laste van X.

Aldus gewezen door de elfde kamer van het hof van beroep te Gent, recht doende in burgerlijke zaken als familiekamer, samengesteld uit:
De heer A. Colpaert Raadsheer, waarnemend voorzitter,
Mevrouw V. De Clercq Raadsheer,
De heer S, Mosselmans Raadsheer,
en uitgesproken door de wn. voorzitter van de kamer in raadkamer op negentien oktober tweeduizend zeventien, bijgestaan door
Mevrouw G. Huysman Griffier.

Rechtbank van eerste aanleg Brussel (Ned.), vonnis van 20 april 2018

Internationale bevoegdheid – Overeenkomst – Samenhang van contractuele vorderingen – Verordening 1215/2012 (Brussel Ibis) – Artikel 8 lid 1 – Toepasselijk recht – Overeenkomst gesloten in 2006 – Verdrag van Rome van 1980 (EVO) – Artikel 4, lid 1 – Het recht van het land waarmee de overeenkomst het nauwst verbonden is – Moeilijk te bepalen – Recht van toepassing op één van de verbintenissen van de overeenkomst – Onderaanneming – Kenmerkende prestant – Belgisch recht – Toepasselijk recht – Buitencontractuele aansprakelijkheid – Verordening 864/2007 (Rome II) – Artikel 4, lid 1 – Plaats van de schade – Belgisch recht

Compétence internationale – Contrat – Connexité entre des demandes contractuelles – Règlement 1215/2012 (Bruxelles Ibis) – Article 8, al. 1 – Droit applicable – Contract conclu en 2006 – Convention de Rome de 1980 – Article 4, al. 1 – Droit du pays avec lequel le contrat présente les liens les plus étroits – Difficulté à déterminer les liens les plus étroits – Droit applicable à l'une des obligations nées du contrat – Sous-traitance – Prestation caractéristique – Droit belge – Droit applicable – Responsabilité délictuelle – Règlement 864/2007 (Rome II) – Article 4, al. 1 – Lieu du dommage – Droit belge

In de zaak van

1. De vennootschap naar Frans recht **B.I.**, met ondernemingsnummer […] en maatschappelijke zetel te Frankrijk, […],
2. De bvba **B.A.**, met ondernemingsnummer […] en maatschappelijke zetel te […] Zaventem, […],

eisende partijen,

vertegenwoordigd door mr. Henri Rosenberg, advocaat met kantoor te 2018 Antwerpen, Belgiëlei 195B.

tegen

1. De vennootschap naar Engels recht **A.**, met ondernemingsnummer […] en maatschappelijke zetel in het Verenigd Koninkrijk, […],
2. De bvba **A.G.**, met ondernemingsnummer […] en maatschappelijke zetel te […] Zaventem, […],

eerste en tweede verwerende partijen,

vertegenwoordigd door mr. Eric Laevens in eigen naam en loco mr Lutgarde Eraly, advocaten met kantoor te 1150 Brussel, Tervurenlaan 270.

3. Mevrouw **K.**, met woonplaats te […] Boortmeerbeek, […],

derde verwerende partij,

vertegenwoordigd door mr. Hans Dhondt, advocaat met kantoor te 9000 Gent, Congreslaan 27 en mr. Elisabeth Daem, advocaat met kantoor te 1170 Brussel, Terhulpsesteenweg 187.

4. De nv **E.**, met ondernemingsnummer […] en maatschappelijke zetel te […] Oevel, […],

vierde verwerende partij,

Vertegenwoordigd door mr. Jozef Slootmans, advocaat met kantoor te 1050 Brussel, Louizalaan 149.

I. Procedure

De rechtbank heeft kennisgenomen van de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder van:
- de inleidende dagvaarding, op verzoek van de consorten B. betekend aan de vier verwerende partijen op 19 augustus 2016,
- de beschikking in toepassing van artikel 747, §1, van het Gerechtelijk Wetboek van 23 september 2016,
- de "conclusie" en "hernemende conclusie", voor de consorten B. respectievelijk neergelegd ter griffie op 16 september 2016 en 17 maart 2017,
- de "conclusie" en "syntheseconclusie", voor mevrouw K. respectievelijk neergelegd ter griffie op 2 december 2016 en 20 april 2017,
- de "eerste besluiten" en "synthesebesluiten", voor A. en de bvba A.G. (hieronder: 'de consorten A.') respectievelijk neergelegd te griffie op 18 november 2016 en 19 juni 2017,
- de "conclusies", voor de nv E. ter griffie neergelegd op 18 januari 2017,
- het stukkenbundel (47 stukken), voor de consorten B. neergelegd ter griffie op 11 april 2017,
- het stukkenbundel (16 stukken), voor de consorten A. neergelegd ter griffie op 15 februari 2018,
- het stukkenbundel (4 stukken), voor mevrouw K. ter griffie neergelegd op 1 maart 2018.

Op de openbare zitting van 8 maart 2018:
- heeft mr. Henri Rosenberg gepleit voor de consorten B.,
- heeft mr. Eric Laevens gepleit voor de consorten A.,
- heeft mr. Hans Dhondt gepleit voor mevrouw K.,
- heeft mr. Jozef Slootmans gepleit voor E.,
- werden de debatten gesloten,
- werd de zaak in beraad genomen.

De procedure verliep met inachtneming van de toepasselijke bepalingen van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

II. Feiten en voorgaanden

1. Op basis van de feitelijke voorstelling van zaken in de conclusies van partijen, kan de feitelijke context van het geschil in deze zaak als volgt samengevat worden.

2. De Britse vennootschap A. is de moedervennootschap van een groep bedrijven, gespecialiseerd in transport. De groep is wereldwijd verspreid en heeft in tal van landen dochtervennootschappen. Zo ook is de bvba A.G., opgericht in 2015, een dochter van de Britse moedermaatschappij.

De groep B. is eveneens actief in de transportsector, met als moedervennootschap de Franse vennootschap B.I. In België is zij actief via de dochtervennootschap B.Q., waarvan de naam in 2013 werd gewijzigd in de bvba B.A.

3. Tussen beide groepen werd in 2007 een samenwerking op poten gezet, geconcretiseerd door de oprichting op 9 oktober 2007 van een vennootschap naar Frans recht, F.B. Onder de aandeelhouders waren er enerzijds een dochter van de A. Groep – de vennootschap naar het recht van Hong Kong P. – voor 28% (inbreng van 3 miljoen euro) en de heer S. (oprichter en bestuurder van de B. Groep) voor 55,5% (inbreng van zijn aandelen in B.I.). Door navolgende aankopen van aandelen steeg het percentage van P. tot 39% in 2010.

4. Volgens de consorten A. ontstonden vanaf 2012 samenwerkingsproblemen en werd vanaf dan gezocht naar mogelijkheden om P. uit F.B. te halen.

Voor België had men daarentegen op het oog de samenwerking verder te zetten in het kader van de vennootschap B.Q. (later B.A.).

Ingevolge die evoluties werd op 17 februari 2014 door de heer S. een verklaring gericht aan A. en P. aangaande het overkopen van de aandelen van P. in F.B. Daarin:

- verklaart de heer S. dat hij zinnens is de aandelen van P. over te nemen voor een prijs van 3 miljoen euro.
- wordt herhaald dat B.I. de aangehouden wil heeft om een samenwerking met A., B.F., B.I.M. en de bvba B.Q. te ontwikkelen.
- wordt gewezen op een akkoord tussen B.I. en A. UK om te discussiëren over en te werken aan een project van het verwerven van minimum 30% van de aandelen in de bvba B.Q. door A., waarbij de financiële voorwaarden van het voorgenomen project later zullen worden bepaald.

5. Volgens de consorten A. kwamen de onderhandelingen nadien niet van de grond omdat de heer S. in feite de bedoeling had om de prestaties ten aanzien van E. in België volledig naar zich toe te trekken, met uitsluiting van A.

De consorten A. beweren in dat verband dat E. al zeer lang bij hen klant was (dertig jaar) voor het verzorgen van ‘een deel van de distributieketen’ en dat in het kader daarvan in 2007 werd beslist om het transport voor E. vanuit België te realiseren via de bvba B.Q. (later bvba B.A.).

6. Dat zou met andere woorden kunnen begrepen worden als een vorm van onderaanneming, met A. als hoofdaannemer (en contractant van E.) en de bvba B.Q. als onderaannemer (met A. als opdrachtgever).

Op basis van de voorgelegde stukken en aangebrachte gegevens blijft het nochtans in grote mate onduidelijk hoe de relatie met E. precies in elkaar zat. Er wordt niet verduidelijkt welke prestaties precies werden geleverd, wat de contractuele verhouding met E. was, wie de formele contractpartijen waren, wat de precieze inhoud was van de samenwerking tussen beide groepen in België, wat de contractuele basis daarvan was of wat de verbintenissen waren die partijen daarbij over en weer hadden.

De consorten B. brengen op dat vlak niets bij.

Het enige element dat de consorten A. voorleggen is e-mailverkeer tussen ene O. (met e-mailadres van A. UK) en J., algemeen manager van ‘B.’ (met adres in Frankrijk, […]). Daarin wordt gesproken

over prijzen per kilo, die 'B.' verschuldigd is aan A. UK onder de hoofding 'resultaat E. en commissie voor januari en februari'.

Dat mailverkeer kan niet specifiek toegerekend worden aan de activiteiten van de bvba B.Q.

7. Volgens de consorten A. werd het in 2014 duidelijk dat zij niet langer E. als klant konden behouden omdat ze onvoldoende competitieve prijzen hadden.

Er wordt verwezen naar een mail van mevrouw K. van 22 december 2014 aan J. en S. onder de hoofding 'bedrijven E.'. Daarin geeft ze aan dat ze van E. negatieve feedback hebben verkregen. Een breekpunt is het feit dat ze geen wereldwijde dienstverlening kunnen aanbieden. Het transport via de lucht zullen ze binnen een periode van 3 à 10 maanden verliezen. Die naar het Midden-Oosten en via India Air kunnen ze behouden, maar dat is een activiteit buiten België (zetel van E. te […]), nu die verhuisd wordt naar Singapore. Het transport 'over de oceanen' kunnen ze behouden, maar zal herbekeken worden in juni 2015. Zij is van mening dat de eerste prioriteit nu moet zijn nieuwe klanten te zoeken.

De consorten B. beweren dat die mail al een begin van uitvoering is van het plan van de consorten A. om de klant E. aan de bvba B.Q. te onttrekken. Mevrouw K. zou daarbij als spin in het web hebben gefungeerd.

8. Op 2 maart 2015 heeft P. haar aandelen in F.B. verkocht. Daarmee stopte volgens de consorten A. de samenwerking tussen de groepen B. en A. volledig – wat betekent dat A. ook niet meer zou investeren in of samenwerken met de bvba B.A.

De consorten A. geven nochtans aan dat de participatie in de bvba B.A. in het kader van de verwijdering van P. uit F.B. 'niet werd besproken', wat lijkt te moeten worden begrepen als een behoud van de toestand. Wat die participatie precies was, wanneer die precies ontstond en wanneer die zou gestopt zijn, kan evenwel niet afgeleid worden uit de stukken. De consorten A. beweren dat de participatie 'nooit van de grond kwam', het enige resultaat van de beoogde samenwerking was de wijziging van de naam 'bvba B.Q.' in 'bvba B.A.', op 15 mei 2013. Tot een aandelenparticipatie kwam het evenwel nooit.

Er zijn geen stukken die die voorstelling van zaken vanwege de consorten A. tegenspreken. Het spoort ook met het relaas van de consorten B., waar die stellen dat het in de intentieverklaring van 17 februari 2014 opgenomen project van een participatie vanwege de A. Groep in de bvba B.Q. nooit werd gerealiseerd, nu daarover niet meer werd onderhandeld.

9. In de overeenkomst van 2 maart 2015 werd in ieder geval geen niet-concurrentiebeding opgenomen, noch een verdeling van clientèle of enige andere wederzijdse regeling van de commerciële belangen van beide groepen. Evenmin is er enige verwijzing naar de klant E. of de samenwerking die in België al dan niet zou doorgaan of stopgezet worden.

10. Aangaande de tussenkomst van mevrouw K., stellen de consorten A. dat zij in 2007 al werkte voor de bvba B.Q. Om haar in staat te stellen de klant E. optimaal te bedienen, werd zij bijgestaan en opgeleid door personeelsleden van A. UK. Zij werd de contactpersoon voor A. UK, wanneer een offerteverzoek van E. uitging met betrekking tot de Belgische markt, diende mevrouw K. dat te behandelen. Hoewel zij werknemer was van B., werkte zij volgens de consorten A. in feite dus in opdracht van A. UK in het kader van de dienstverlening aan de klant van die laatste, E.

Toen de samenwerking met B. niet meer doorging, moest de A. groep een nieuwe vennootschap oprichten voor België. Dat werd de bvba A.G., opgericht op 24 april 2015. Gelet op de ervaring van

mevrouw K. in de samenwerking met de A. Groep, werd zij geschikt geacht om A.G. te bemannen. Aangezien ze niet door een concurrentiebeding was gebonden in haar arbeidsovereenkomst met de bvba B.Q., werd ze aangeworven en na uitdienen van haar opzegtermijn effectief in dienst gesteld door A.G.

Mevrouw K. tekende een arbeidsovereenkomst bij A.G. op 24 april 2015 en nam bij de bvba B.A. ontslag op 28 april 2015.

11. De consorten B. wijzen evenwel op een geheel van verdachte omstandigheden en bedrieglijke manoeuvres in het kader van de stopzetting van de samenwerking tussen A. en B. in België. Die samenwerking omschrijven zij als een overeenkomst tussen E., A. UK en de bvba B.A., waarbij de uitvoering van de dienstverlening aan die laatste werd toevertrouwd, in ruil waarvoor zij commissies diende te betalen (aan A. UK) (zie blz. 28 van de syntheseconclusie). Die overeenkomst wordt niet voorgelegd.

Wat betreft de verdachte omstandigheden en manoeuvers wordt erop gewezen dat twee werknemers van de bvba B.A. ontslag namen om vervolgens direct in dienst te treden bij de bvba A.G. In de eerste plaats ging het om de heer M., die ontslag nam op 30 januari 2015. Later, in april 2015, volgde mevrouw K. Het mailverkeer dat in dat verband wordt voorgelegd, bevestigt die elementen (zie stukken 2 en 8 van de consorten B.).

Inmiddels had E. een vraag tot indiening van offerte voor logistieke dienstverlening in verhouding met het Midden-Oosten gelanceerd. Volgens stuk 13 (blz. 4) van consorten B. ging het om een aanvraag die dateert van april 2015. Door de A. groep werd een offerte ingediend op 8 mei 2015, voor dienstverlening vanuit België, in verhouding met het Midden-Oosten en India (stuk 13 consorten B.). In de offerte vanwege de A. groep werd mevrouw K. voorgesteld als de manager van de Belgische afdeling en als sleutelcontactpersoon (stuk 13 consorten B., blz. 4), als enige van de nominatim genoemde contactpersonen van de A. groep heeft ze geen e-mailadres (in de offerte van 2014 werd aangegeven dat ze werkte voor A.-B.).

In het kader van de uitwerking van die offerte, was er in de periode 22 april 2015 tot 1 juni 2015 e-mailverkeer tussen O. – algemeen operationeel manager van A. UK – en L. – verantwoordelijke van E. (stuk 11 consorten B.). De e-mails werden telkens in kopie mede verstuurd aan een reeks andere personen van E. en A., maar ook aan mevrouw K. (met e-mailadres A.-B.). De diverse bestemmelingen worden door de heer L. aangesproken met “beste A.-team”.

Binnen de bvba B.A. ontstond er bij de leidinggevende inmiddels verwondering over het uitblijven van opdrachten voor E. (e-mailverkeer 15 tot 19 juni 2015, stuk 15 consorten B.):

- Op 15 juni 2015 vraagt de heer S. of er nog aanvragen tot offertes vanwege E. zijn.
- K. antwoordt dat er sinds 1 juni geen aanvragen meer zijn geweest, maar dat ze voordien wel prijzen heeft ingediend voor de handel met India.
- Daarop repliceert de heer S. dat er in april 2015 een aanvraag tot offerte moet zijn geweest, waarbij hij verwonderd is dat zij die niet kregen. Op 18 juni 2015 vraagt hij aan K. of zij kan bevestigen wat ze mondeling aan J. meedeelde, met name dat ze tussen 15 maart en 20 mei 2015 geen aanvragen ontving van E.
- Op 19 juni 2015 antwoordt K. dat ze op een aanvraag heeft gewerkt, maar *“ils ont changer le biz sur leur bureau”* (vrije vertaling zou kunnen zijn: “ze hebben de ‘biz’ (waarschijnlijk = ‘business’, de handel) op hun bureau veranderd” – het is niet duidelijk wat daarmee precies bedoeld wordt), informatie die ze pas de dag voordien kreeg.
- De heer S. reageert met “JE NE COMPRENDS RIEN”, wat kan geïnterpreteerd worden in die zin dat hij er kop noch staart aan krijgt en verwonderd is over de gang van zaken.

- K. repliceert dat ze “met twee zijn” (bedoeld wordt waarschijnlijk: die er niets van begrijpen). Ze geeft aan dat J. haar iets heeft gezegd over A.G., die ze niet kent (*“Lundi J. a dites qqchose de A.G., je ne connais pas”*), ze heeft een kennis gecontacteerd die haar vertelde dat het het nieuwe bureau van A. te Brussel is *(“J’ai contacter qq personne que je connais et entendu que c’est le nouvelle bureau de A. a Bruxelles.”*)

Rekening houdend met het feit dat mevrouw K. op 24 april 2015 een arbeidsovereenkomst ondertekende met A.G. en fungeert als de centrale contactpersoon in de offerte van de A. groep van 8 mei 2015 (zonder vermelding van de bvba B.A., zoals in vroegere offertes het geval was), is het duidelijk dat zij in de weergegeven conversatie zaken verzwijgt en valse informatie verstrekt aan de heer S.

Volgens een onderzoek van een informaticabedrijf in opdracht van de groep B., werden op de computer van K. op 19 juni 2015 1.348 bestanden gewist. Het onderzoek werd onder meer gevoerd omdat een overste van mevrouw K., de heer J., haar vroeg bepaalde mails met klanten over te maken, waarop mevrouw K. meedeelde dat die mails verdwenen waren.

De consorten B. geven aan dat een deel van de bestanden werd hersteld en aangewend als bewijsstuk in deze procedure.

12. Bij aangetekende brief vanwege de consorten B. van 27 juli 2015 worden de consorten A. en mevrouw K. in gebreke gesteld, werden hen de beschreven malversaties aangewreven – met als doel het afwerven van het gehele clientèle van de bvba B.A. – en werd gesteld dat daaruit een schade voortvloeide van € 1.598.000,00.

Op 31 augustus 2015 verzoekt de raadsman van de consorten A. om de ‘verdachtmakingen’ te verduidelijken door overtuigingsstukken over te maken en de juridische grondslag aan te duiden waarop de vordering wordt gesteund.

Bij brief van 2 september 2015 antwoordde de advocaat van mevrouw K. dat alle aantijgingen worden betwist.

13. Op 19 februari 2016 wordt een document opgesteld door de heer D., bestuurder van de fiduciaire T. en extern boekhouder van de bvba B.A. (stuk A-5 van de consorten B.). Hij geeft aan dat de bvba B.A. al sinds 2006 voor E. werkt. Het zou gaan om een samenwerking die contractueel is vastgelegd en waarbij het contract jaarlijks wordt vernieuwd.

In een tabel wordt de omzet van het dossier E. weergegeven:
- Voor 2012: € 1.921.252,59
- Voor 2013: € 2.104.212,74
- Voor 2014: € 2.390.824,35
- Voor de eerste vier maanden van 2015: € 605.856,18

Die cijfers worden evenwel gerealiseerd binnen de ‘dossiers’ A.D., A.F., A.M., N., R., E. nv en Y.

Het is niet duidelijk wat de relatie is tussen die vennootschappen en de bvba B.A. Het lijkt erop dat die omzet in feite werd gerealiseerd door die bvba ten voordele van de genoemde groepen (als onderaannemer).

Op basis van die omzet wordt – door aftrek van de direct toewijsbare kosten – de brutomarge berekend en vastgesteld dat die voor de genoemde periode (2012-15) € 46.098,88 per maand bedraagt.

Rekening houdend met de looptijd van het contract (2006-15), acht de heer D. een schadevergoeding van 36 maanden brutomarge gepast (totaal € 1.659.564).

14. Op 29 augustus 2016 gaan de consorten B. over tot dagvaarding van verwerende partijen. Zij vorderen een schadevergoeding van € 1.659.564 van de consorten A. en mevrouw K. (hoofdelijk) en van de consorten A. tevens de betaling van een schuld van A.M. (€ 85.107,46).

III. Vorderingen

1. Overeenkomstig de artikelen 748bis en 780, 3°, van het Gerechtelijk Wetboek, is het voorwerp van het geschil beperkt tot de punten van vordering en betwisting, zoals die blijken uit de laatste conclusie van elk van de partijen.

2. De consorten B. vragen:
- de consorten A. hoofdelijk te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding van € 1.659.564,00, te vermeerderen met de gerechtelijke interesten vanaf 19 augustus 2016 (datum dagvaarding).
- akte te verlenen van hun afstand van recht ten opzichte van mevrouw K. en de rechtsplegingsvergoeding ten aanzien van haar te beperken tot € 1.440,00.
- de nv E. toe te laten om de stelling van de consorten B. *"te ondersteunen en nader te preciseren en illustreren"*.
- A. UK te veroordelen tot betaling van € 85.107,46 (openstaande schuld van A.M.) aan de bvba B.A., te vermeerderen met verwijlinteresten vanaf 24 juni 2015 en met gerechtelijke interesten vanaf 19 augustus 2016 (datum dagvaarding).

Voorts wordt verzocht de consorten A. hoofdelijk te veroordelen tot een rechtsplegingsvergoeding van € 15.000,00.

3. De consorten A. verzoeken de inleidende dagvaarding nietig te verklaren. Zij vragen de rechtbank zich onbevoegd te verklaren om uitspraak te doen over de eis met betrekking tot de schuld van A.M.

Ondergeschikt wordt gevraagd de vorderingen van de consorten B. af te wijzen als ongegrond, minstens de gevorderde schadevergoeding te verminderen met het aandeel van mevrouw K.

Ten slotte vragen zij de consorten B. te veroordelen tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding van € 1.440,00.

4. Mevrouw K. vraagt akte te nemen van de afstand van recht vanwege de consorten B. en het feit dat zij die afstand aanvaardt. Zij vordert de consorten B. hoofdelijk te veroordelen tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding van € 18.000,00.

5. De nv E. vraagt de vordering van de consorten B. ontoelaatbaar, onontvankelijk, minstens ongegrond te verklaren en hen te veroordelen tot een rechtsplegingsvergoeding van € 1.440,00.

IV. Beoordeling

A. Geldigheid dagvaarding

1. De consorten A. en mevrouw K. voeren aan dat de inleidende dagvaarding onduidelijk is en niet alle door artikelen 43 en 702 van het Gerechtelijk Wetboek vereiste vermeldingen bevat, meer bepaald bevat de dagvaarding volgens hen niet het onderwerp en de korte samenvatting van de

middelen van de vordering, nu nergens wordt aangegeven wat de juridische grondslag van de eisen is of welke wetsbepalingen in het geding zijn.

2. Er kan slechts tot de nietigheid van een proceshandeling worden besloten als de schending van de procesregel door de wet met nietigheid wordt bestraft én als die schending de belangen heeft geschaad van degene die zich op de nietigheid beroept (artikelen 860 en 861 van het Gerechtelijk Wetboek).

3. Er moet vastgesteld worden dat het voorwerp en de feitelijke grondslag van de vorderingen van de consorten B. duidelijk af te leiden zijn uit de dagvaarding. Dat er geen verwijzingen zijn naar het toe te passen recht, kan ertoe leiden dat de uitoefening van het recht van verdediging en de beoordeling van de zaak bemoeilijkt worden (wat uiteraard in de eerste plaats in het nadeel van de eisende partijen speelt), maar neemt niet weg dat de gedaagde partijen op ondubbelzinnige wijze werden ingelicht aangaande de aanspraken en grieven van de eisende partijen. Zij hebben met kennis van zaken ten volle hun recht van verdediging kunnen uitoefenen. Dat wordt trouwens bevestigd door hun conclusies waarin zij op omstandige en gefundeerde wijze tegenspraak hebben gevoerd.

De aangevoerde nietigheidsgrond ligt niet voor, in ieder geval wordt geen belangenschade bewezen. Er is dan ook geen reden om de dagvaarding nietig te verklaren.

B. Vordering ten aanzien van mevrouw K.

1. De vordering die oorspronkelijk tegen mevrouw K. werd gericht, betreft een vordering tot vergoeding van schade die zij zou hebben veroorzaakt als gevolg van fouten bij de uitvoering van haar arbeidsovereenkomst met de bvba B.A.

Ten aanzien van die laatste, heeft de vordering dan ook noodzakelijkerwijze een contractuele grondslag, met name de arbeidsovereenkomst.

Er kan niet vastgesteld worden dat er een contractuele relatie bestond tussen mevrouw K. en de Franse vennootschap B.I. In die verhouding is de vordering tot schadevergoeding dan ook gesteund op een buitencontractuele grondslag.

2. Uit het feitenrelaas in de dagvaarding en de voorgelegde stukken, blijkt dat mevrouw K. haar arbeidsovereenkomst minstens in hoofdzaak in België uitvoerde. Uit die elementen vloeit eveneens voort dat de aan mevrouw K. verweten feiten (afwerving van klanten op de Belgische markt, werken voor een andere Belgische vennootschap, overstap naar een andere Belgische vennootschap), te situeren zijn binnen België.

3. Zowel de arbeidsrechtelijke als de buitencontractuele vordering vallen binnen het toepassingsgebied van de EU-Verordening nr. 1215/2012 van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (art. 1 van die verordening), hieronder de Verordening n. 1215/2012 genoemd.

Overeenkomstig artikel 4 van de Verordening kunnen verweerders met woonplaats in een lidstaat voor de gerechten van die lidstaat gedaagd worden. Voor geschillen inzake individuele verbintenissen uit arbeidsovereenkomst bepaalt artikel 22, 1ste, van de Verordening nr. 1215/2012 dat de werknemer door de werkgever moet worden gedaagd voor de gerechten van de lidstaat waar die werknemer woonplaats heeft.

Bijgevolg is deze rechtbank internationaal bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen van zowel de Franse vennootschap B.I. als van de bvba B.A.

4. De consorten B. doen bij conclusie uitdrukkelijk afstand van hun recht ten aanzien van mevrouw K. Die afstand wordt door mevrouw K. aanvaard.

Er bestaat geen discussie over het feit dat de raadsman van de consorten B. ten volle werd gemandateerd om hun belangen in deze procedure te verdedigen. Op de zitting door de raadsman van mevrouw K. geconfronteerd met de vaststelling dat er geen problemen zijn inzake de aanwezigheid van een mandaat in hoofde van de advocaat van de consorten B. om een afstand van recht te doen, reageert de advocaat van de consorten B. niet.

5. Uit die omstandigheden vloeit voort dat de door de artikelen 823 en 824 van het Gerechtelijk Wetboek aan een afstand van rechtsvordering verbonden voorwaarden, allemaal verenigd zijn zodat een geldige afstand van rechtsvordering voorligt die ten volle gevolg moet ressorteren.

De rechtbank verleent dan ook akte van die afstand in het beschikkend gedeelte van dit vonnis.

6. Overeenkomstig artikel 827 van het Gerechtelijk Wetboek moet de partij die afstand doet de gerechtskosten dragen.

Dat betekent dat de dagvaardingskosten ten laste blijven van de consorten B. en dat die laatsten gehouden zijn tot betaling van een rechtsplegingsvergoeding aan mevrouw K.

Er werd oorspronkelijk van mevrouw K. een schadevergoeding gevorderd van € 1.659.564,00. Mevrouw K. vordert op basis daarvan een rechtsplegingsvergoeding van € 18.000,00, het basisbedrag dat overeenstemt met de waarde van de vordering.

De consorten B. vragen de rechtsplegingsvergoeding te reduceren tot € 1.440,00, zonder daarvoor redenen aan te voeren in conclusie. Ook op de pleitzitting werd niet gereageerd op de argumenten van mevrouw K., waarbij onder meer gewezen werd op de afwezigheid van één van de in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek opgesomde gevallen waarin een mildering van de rechtsplegingsvergoeding mogelijk is, inzonderheid dat op generlei wijze wordt aangevoerd of bewezen dat een kennelijk onredelijke situatie zou voorliggen.

De regel is dat de rechtsplegingsvergoeding moet worden bepaald op het basisbedrag dat overeenstemt met de waarde van de vordering (waarvan afstand werd gedaan). Daarvan kan slechts afgeweken worden om redenen die dat kunnen verantwoorden. Er wordt geen enkele reden tot afwijking aangevoerd, noch wordt aan de rechtbank gevraagd het al dan niet onredelijk karakter van de situatie te onderzoeken.

Bijgevolg zijn de consorten B. een rechtsplegingsvergoeding verschuldigd van € 18.000,00. Zij zijn daartoe in solidum gehouden nu zij samen één en dezelfde vordering hebben gericht tegen mevrouw K.

C. Vorderingen ten aanzien van E.

1. De consorten B. hebben de nv E. gedagvaard en vragen aan deze rechtbank de nv E. toe te laten hun vordering te ondersteunen, te preciseren en te illustreren.

2. Het is vreemd dat de consorten B. vragen aan een derde om hun eigen vordering te preciseren.

In zoverre hun vordering erop gericht is de nv E. toe te laten dat te doen, moet vastgesteld worden dat de nv E. op basis van haar handelingsvrijheid die mogelijkheid heeft. In die zin begrepen is de vordering van de consorten B. onontvankelijk wegens gebrek aan belang.

Voor zover de vordering zou moeten begrepen worden als een vraag tot verplichting van de nv E. de vordering van de consorten B. te preciseren, moet vastgesteld worden dat er geen enkele grondslag voor handen is op basis waarvan de nv E. daartoe zou kunnen gehouden zijn, niet contractueel, noch buitencontractueel, noch op basis van één of andere proceduregel.

De vordering is in die mate dan ook ongegrond.

3. Voor de vorderingen tot ondersteuning en illustratie gelden die motieven onverminderd om ze onontvankelijk respectievelijk ongegrond te verklaren.

Voor zover de consorten B. zouden bedoelen dat de nv E. moet bijdragen aan de bewijsvoering, moet vastgesteld worden dat op geen enkele wijze geconcretiseerd wordt op welke wijze de nv dat zou moeten doen (voorleggen stukken, afleggen van een getuigenverklaring, …). Het is uiteraard niet aan de rechtbank om zelf te bepalen wat een eisende partij van een andere partij verlangt. In de aangehaalde zin begrepen, is de vordering van de consorten B. dermate onduidelijk wegens gebrek aan precies voorwerp, dat een beoordeling ervan en beslissing erover onmogelijk wordt gemaakt. Zij is dan ook onontvankelijk.

4. In de verhouding met de nv E. worden de consorten B. in het ongelijk gesteld, zodat zij gehouden zijn tot de gerechtskosten. Zij moeten de dagvaardingskosten zelf dragen en zijn aan de nv E. een rechtsplegingsvergoeding verschuldigd. De nv begroot die op € 1.440,00, zonder dat daarover betwisting wordt gevoerd.

D. Vordering ten aanzien van de consorten A.

1. Internationale bevoegdheid

1. De consorten B. geven niet aan wat de juridische grondslag is van hun eis. De rechtbank moet die proberen distilleren uit het feitenrelaas en de feitelijke verwijten die worden gemaakt door de consorten B.

Op basis van de stukken en het feitenrelaas in conclusies van de consorten B. enerzijds en de consorten A. anderzijds, zoals hierboven samengevat weergegeven, kan met zekerheid besloten worden dat:

- Er een overeenkomst van samenwerking bestond tussen A. UK en de bvba B.A., minstens vanaf 2007, onder de vorm van een éénjarige overeenkomst die telkens verlengd werd (zonder dat duidelijk is op welk moment die overeenkomsten dan eindigden en verlengd werden; zie verslag boekhouder, stuk A.5 van de consorten B.).
- In het kader van die samenwerking zorgde de bvba B.A. voor de bediening van de klant van de A. Groep, E., nu aan A. daarvoor commissies moesten betaald worden.
- Op een bepaald moment verslechtert de verstandhouding tussen de groepen B. en A. – A. besluit uit de in 2007 ter samenwerking opgerichte Franse vennootschap F.B. te stappen. In maart 2015 wordt die uitstap gerealiseerd.
- Over de samenwerking binnen de bvba B.A., werd niet onderhandeld, noch iets overeengekomen, noch was er een formele opzegging (geen van de partijen legt een opzegging voor).
- In feite gedroeg A. wat betreft de klant E. zich in 2015 op een dergelijke wijze dat zij die zelf wou bedienen, zonder daarin de bvba B.A. nog te kennen. Zij richtte immers een eigen filiaal

in België op, de bvba A.G., en deed zelf een offerte aan E. in mei 2015, zonder vermelding van de bvba B.A.

- De bvba A.G. werd bemand met voormalige werknemers van de bvba B.A., die aldus hun know-how vanuit die laatste meenamen naar de eerste. Bovendien werd één werknemer – mevrouw K. – al ingeschakeld voor de werking van de bvba A.G. (minstens vanaf april 2015, bij de ontwikkeling van de offerte door de A. groep aan E.) terwijl zij formeel nog werknemer was van de bvba B.A. (tot juli 2015). In al die tijd behielden mevrouw K. en A. het stilzwijgen over die wijze van werken ten aanzien van de bvba B.A.

De handelswijze die de consorten B. aan de consorten A. verwijten is aldus te beschouwen als foutief gedrag bij de beëindiging van hun samenwerkingsverband én een onaanvaardbaar terugnemen van een opdracht die haar contractueel was toevertrouwd.

2. Het gaat met andere woorden om een vordering op basis van een contractuele aansprakelijkheid, althans in verhouding met A. UK. Enkel die laatste kan op basis van de voorstelling van zaken vanwege de partijen beschouwd worden als een partij betrokken die betrokken was in het samenwerkingsverband tussen de groepen B. en A., en waarbinnen de bvba B.A. één van de onderdelen en uitingsvormen van de samenwerking was. Zowel de twee eisende partijen B. als A. UK kunnen aldus als partij beschouwd worden bij de overeenkomst waarvan de verbintenissen volgens de consorten B. werden geschonden.

De bvba A.G. werd pas opgericht in april 2015, op het moment dat het samenwerkingsverband feitelijk opgehouden had te bestaan (zie de aandelenverkoop op 2 maart 2015 en het feit dat A.G. als nieuw vehikel werd ingeschakeld door de groep A. om vanuit België E. te bedienen, in de plaats van de bvba B.A.). Met de bvba A.G. hadden de eisende partijen aldus geen contractuele band. Hun vordering tegen die bvba moet dan ook noodzakelijkerwijze een extracontractuele grondslag hebben.

3. De internationale bevoegdheid voor vorderingen die gesteund zijn op verbintenissen uit overeenkomst of op een extracontractuele grondslag, wordt geregeld door de hierboven al genoemde Verordening nr. 1215/2012.

Op basis van artikel 4, 1ste, van die verordening kan de verwerende partij gedaagd worden voor de gerechten van het land waar die woonplaats heeft. Wanneer een vordering wordt ingesteld tegen meerdere verweerders, dan kunnen alle verweerders voor de gerechten van het land van de woonplaats van één van hen worden gedaagd op voorwaarde dat tussen de vorderingen een zodanige nauwe band bestaat dat zij vragen om een gelijktijdige behandeling en berechting (artikel 8, 1ste, van de Verordening nr. 1215/2012).

Voor vennootschappen is de woonplaats te situeren op de plaats waar die haar statutaire zetel, hoofdbestuur of hoofdvestiging heeft (artikel 63, 1ste, van de Verordening nr. 1215/2012).

4. Voor de bvba A.G. staat het vast dat al die elementen in België te situeren zijn. Zij heeft met andere woorden woonplaats in België.

De vordering tegen de bvba A.G. is qua voorwerp identiek als die tegen A. UK, zodat het vast staat dat het geschil met elk van die vennootschappen nauw verbonden is en een goede rechtsbedeling vereist dat die vordering ten aanzien van elk van hen samen en gelijktijdig wordt behandeld.

Alle voorwaarden van artikel 8, 1ste, van de Verordening nr. 1215/2012 zijn aldus vervuld, zodat de Belgische rechters internationaal bevoegd zijn voor de vordering van de consorten B., zowel ten aanzien van de bvba A.G. als ten aanzien van A. UK.

5. Partijen zijn het erover eens dat deze procedure geen (voldoende) samenhang vertoont met een procedure die voor de Parijse rechtbank van koophandel wordt gevoerd tussen P. Ltd en een holdingvennootschap van de heer S. aangaande de overeenkomst van 2 maart 2015 van verkoop van aandelen in de vennootschap F.B. Daarin roept die holdingvennootschap bedrog in vanwege P. Ltd om de geldigheid van de overeenkomst van 2 maart 2015 aan te vechten.

De dagvaarding in die zaak dateert (zonder precieze datum) van 2016 (stukken 3 en 8 van de consorten A.).

Dat betekent dat de procedure in Frankrijk later aanhangig werd gemaakt dan deze procedure.

Zelfs al zouden beide procedures samenhang vertonen, dan nog kan deze rechtbank de behandeling van deze zaak niet opschorten, noch kan zij de zaak verwijzen naar de rechtbank te Parijs. Artikel 30 van de Verordening nr. 1215/2012 biedt die mogelijkheden immers enkel aan de later aangezochte rechter(s).

6. Deze rechtbank is dan ook internationaal bevoegd om kennis te nemen van de vordering.

7. Over de materiële, noch de territoriale bevoegdheid bestaat enige betwisting, ook ambtshalve is er op dat vlak niets op te werpen. Bijgevolg moet deze rechtbank de zaak ten gronde beoordelen.

2. Rechtmatigheid bewijsstukken

1. De rechtmatigheid van het voorleggen van de mails afkomstig van de computer van mevrouw K. wordt betwist nu dat een schending van haar recht op privacy zou inhouden.

2. De mails zijn afkomstig van een computer die de bvba B.A. ter beschikking stelde aan mevrouw K., werden ontvangen of verstuurd op haar professioneel adres @b.-a.com en hebben allemaal een zuiver professionele inhoud. Die mails werden bovendien gerecupereerd naar aanleiding van het feit dat mevrouw K. herhaaldelijk beweerde mails te zijn verloren, aldus om een defect of dysfunctie op te sporen en bestanden die het resultaat waren van de bedrijfsvoering te herstellen.

3. Er kan dan ook niet vastgesteld worden dat het onderzoek van de professionele computer van mevrouw K. haar rechten zou schenden, noch dat het gebruik van de eraan ontleende stukken in strijd zou zijn met haar recht op privacy.

Niets verhindert aldus het gebruik van de mails als bewijsmiddelen.

3. Op de overeenkomst toepasselijk recht

1. De kern van de feitelijke omstandigheden werd hierboven al weergegeven, in randnummer 1 van het deel ‘internationale bevoegdheid’. Daarin werd besloten dat er tussen de groepen B. en A. een contractueel samenwerkingsverband bestond waarbij B. de klant E. zou bedienen en daarvoor commissies zou betalen aan A.

2. Er is geen stuk inzake die overeenkomst(en). Wel is er een spoor van in de intentiebrief van 17 februari 2014.

Het is onbekend of zij op schrift werd gesteld – er kan aangenomen worden van niet, nu geen van de partijen een dergelijke overeenkomst voorleggen. Zo kan ook niet vastgesteld worden of de partijen

vastlegden onder welk recht de overeenkomst valt. Geen van de partijen neemt daarover ook standpunt in.

3. Het op verbintenissen uit overeenkomsten toepasselijke recht wordt bepaald door de Europese Verordening nr. 593/2008 van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst. De bepalingen ervan zijn evenwel slechts van toepassing op overeenkomsten die op of na 17 december 2009 zijn gesloten.

In deze zaak werd de (eerste) overeenkomst gesloten in 2006 of 2007 en telkens aansluitend verlengd. In die omstandigheden moet de reeks overeenkomsten als één continuüm worden beschouwd, met als datum van sluiting 2006 of 2007.

Dat betekent dat het toepasselijk recht moet bepaald worden op grond van het verdrag van Rome van 19 juni 1980 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst.

4. Overeenkomstig artikel 3 van dat verdrag, is het toepasselijke recht, hetgeen de partijen hebben gekozen. Bij gebrek aan keuze, moet het toepasselijke recht bepaald worden op grond van artikel 4 van het verdrag.

Die bepaling vereist een zoektocht naar het land waarmee de overeenkomst het nauwst verbonden is (art. 4, 1ste), waarbij vermoed wordt dat dat het land is van de hoofdvestiging van de vennootschap die de kenmerkende prestatie moet leveren. Artikel 4, 1ste, van het verdrag laat toe een deel uit de overeenkomst te lichten en afzonderlijk te verbinden met het recht van het land waarmee dat onderdeel het nauwst verbonden is.

5. Aangezien geen overeenkomst wordt voorgelegd en geen inzicht wordt verschaft in de omvang ervan, de aard van de wederzijdse prestaties, de verbintenissen die over en weer werden vastgelegd, de wijze waarop en door wie (welk onderdeel van de groep) die verbintenissen moeten uitgevoerd worden – kan de samenwerkingsovereenkomst tussen beide groepen in haar geheel niet onder één of ander recht gebracht worden.

In deze zaak staat evenwel slechts één specifiek onderdeel van die samenwerking ter discussie, met name het toevertrouwen van de behandeling van E. in België aan de bvba B.A., in ruil voor het betalen van commissies aan A. Het kan beschouwd worden als een vorm van onderaanneming, waarbij de bvba B.A. als onderaannemer degene is die fysieke prestaties verricht terwijl A. enkel gelden ontvangt.

De intensiteit van de opleiding of ondersteuning die A. zou geven is enerzijds volslagen onduidelijk, anderzijds doet zij geen afbreuk aan het feit dat de kenmerkende prestatie onmiskenbaar wordt geleverd door de bvba B.A. Die prestaties worden uitgevoerd door de in België gevestigde hoofdvestiging.

Bijgevolg is op het onderdeel van de overeenkomst dat de basis vormt van het geschil in deze zaak, het Belgische recht van toepassing.

4. Op de buitencontractuele verbintenissen van de bvba A.G. toepasselijk recht

1. Het recht van toepassing op aanspraken die gesteund zijn op een onrechtmatige daad, wordt aangewezen door de Europese verordening nr. 864/2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen. De aan de bvba A.G. verweten feiten dateren van 2015, dus na de inwerkintreding van die verordening (zie de artikelen 31 en 32 van de verordening).

2. De aan de bvba A.G. verweten handelingen zouden kunnen omschreven worden als handelingen van oneerlijke concurrentie in de zin van artikel 6 van de verordening nr. 864/2007. Die bepaling is evenwel niet van toepassing op een situatie waarbij de schadelijke gevolgen enkel één bepaalde concurrent treffen (art. 6, 2de, van de Verordening nr. 864/2007), zodat niet de bijzondere regel van artikel 6 van de verordening het toepasselijke recht aanwijst, maar wel de algemene regel van artikel 4.

Op grond van artikel 4, 1ste, van de verordening nr. 864/2007 wordt het toepasselijke recht bepaald door de plaats waar de schade optreedt, ongeacht waar de schadeverwekkende handelingen werden gesteld en ongeacht de indirecte gevolgen daarvan. Artikel 4, 2de, van diezelfde verordening bepaalt dat als de schadeveroorzaker en schadelijder in hetzelfde land hun gewone verblijfplaats (voor rechtspersonen is dat in principe de hoofdvestiging, zie artikel 23 van de verordening) hebben op het tijdstip van het ontstaan van de schade, het recht van dat land van toepassing is.

In deze zaak wijzen beide bepaling naar België, nu de (beweerde) rechtstreekse schade in eerste instantie door de bvba B.A. werd geleden en zowel zijzelf als de bvba A.G. hun gewone verblijfplaats in België hebben.

3. Ook de buitencontractuele vordering tegen de bvba A.G. wordt derhalve beheerst door het Belgische recht.

5. Beoordeling ten gronde

1. De beoordeling van het contractuele (wan)gedrag van A. UK en het buitencontractuele (wan)gedrag van de bvba A.G. valt in wezen samen, nu de omvang en inhoud van de contractuele verbintenissen niet werd vastgelegd – dat wordt in ieder geval niet aangevoerd of aangetoond – en de standaard voor beide neerkomt op de beoordeling van de vraag of beide instanties in het licht van de concrete omstandigheden zich hebben gedragen als een normale en zorgvuldige (ex-)handelspartner/concurrent ten opzichte van de consorten B. in het licht van hun beider kennis van de al enige jaren bestaande samenwerkingswijze tussen de groepen B. en A.

2. In de eerste plaats moet inderdaad vastgesteld worden dat de handelingsvrijheid van A. niet op een contractueel bindende wijze door de partijen werd vastgelegd.

Er is geen niet-concurrentiebeding, geen regeling inzake de wijze waarop de samenwerking moest beëindigd worden, geen opzeggingstermijn, geen afspraak hoe lang de overeenkomst zou duren, dan wel hoe vaak die verlengd zouden worden, geen afspraak wat de voorwaarden zijn waaronder de samenwerking mocht worden stopgezet, of er vergoedingen verschuldigd waren bij beëindiging, …

Dergelijke afspraken waren er niet in de (niet-voorgelegde en misschien niet schriftelijk vastgelegde) overeenkomst inzake de samenwerking. Zij werden evenmin vastgelegd naar aanleiding van de overeenkomst van 2 maart 2015 waarbij de A. groep zich van haar participatie in de B. groep ontdeed. Evenmin zijn er tekenen dat er over die samenwerking – en specifiek het onderdeel ervan in België, de bvba B.A. – werd onderhandeld of dat daar enig bindend engagement werd vastgelegd.

3. Het enige tastbare en bewezen element is de intentiebrief van 17 februari 2014 waarin wordt gesteld dat B.I haar wil herhaalt een commerciële partnerschapsovereenkomst te ontwikkelen met, onder andere, 'B.Q. sprl', waarbij zal onderhandeld worden over een project waarbinnen A. UK of een dochter ervan een participatie van 30% in B.Q. sprl zou nemen.

Die intentieverklaring, bevat geen resultaatsverbintenissen, maar enkel een engagement dat men zou pogen een samenwerkingsvorm vast te leggen. Het betreft bovendien intenties die het initiatief in de eerste plaats bij B.I. leggen.

Er is geen enkel teken dat erop wijst dat het uitgesproken engagement slechts pro forma werd vastgelegd of op enige foutieve wijze werd genegeerd of niet-nageleefd door A. UK (die, het zij herhaald, niet degene was die de initiatiefnemer was). Dat uiteindelijk het voorgespiegelde doel niet werd gerealiseerd, houdt uiteraard geen schending van de intentieverklaring in. Nu men enkel de verbintenis opnam om 'te discussiëren' en 'te ontwikkelen', kan het niet-bereiken van een resultaat onmogelijk gelijkgesteld worden met een schending van die verbintenis. De afwezigheid van enig resultaat kan vele oorzaken hebben en kan ook voorliggen bij ver doorgedreven en oprechte onderhandelingen of pogingen daartoe.

Er wordt niet aangetoond dat A. niet zou hebben onderhandeld, geen poging zou hebben ondernomen om een samenwerking vast te leggen of geen volwaardige handelingen zou hebben gesteld, in overeenstemming met de uitgesproken intentie (er is immers niet bekend over dergelijke onderhandelingen). Er wordt evenmin aangetoond dat B.I. uitgewerkte voorstellen deed, aandrong op onderhandelingen, hengelde naar antwoorden van A., …

Die problematiek is door de consorten B. blijkbaar ook niet te berde gebracht naar aanleiding van de uitstap van de A. groep uit B. door de aandelenverkoop op 2 maart 2015. Nochtans was dat een element dat kon worden gezien als een beëindiging van het amicaal of samenwerkingsverband tussen de twee groepen, minstens van het overkoepelende element ervan, met een mogelijke weerslag op de diverse samenwerkingsvormen op 'lager' niveau, zoals op de Belgische markt ten aanzien van E. De consorten B. hebben niets in het werk gesteld om dat risico te ondervangen.

4. Uit het bovenstaande volgt dat het voor A. mogelijk was om te allen tijde de samenwerking met de B. Groep of onderdelen ervan stop te zetten en zelf opnieuw als een volwaardige concurrent naast B. te opereren – waaronder het hengelen naar de klanten die in feite door B. werden bediend.

Het feit op zich dat de samenwerking met de bvba B.A. werd stopgezet en dat een eigen dochter – de bvba A.G. – werd opgericht om op de Belgisch markt actief te blijven, is bijgevolg niet te kwalificeren als foutief gedrag, niet contractueel, noch buitencontractueel.

Er kan in hoofde van A. geen foutief gedrag vastgesteld worden aangaande het niet realiseren of behouden van de samenwerking met de bvba B.A.

5. Er blijkt niet dat de werknemers van de bvba B.A. gebonden waren door een beding van niet-concurrentie. Ook zij waren vrij om hun overeenkomst te beëindigen ten voordele van een nieuwe werkgever, zelfs als die een concurrent was die direct zou dingen naar de klanten van hun eerste werkgever.

Ook het feit op zich dat de bvba A.G. ex-werknemers van de bvba B.A. in dienst nam – specifiek om de klant E. te kunnen bedienen – is op zich aldus niet als foutief te bestempelen.

6. Dat betekent evenwel niet dat de samenwerking op gelijk welke wijze kon worden stopgezet, noch dat alle vormen van concurrentie toegelaten zijn.

Er moet worden onderzocht of de concreet door de consorten A. gekozen weg kan beschouwd worden als een uitvoering te goeder trouw van de (beëindiging van de) overeenkomst en als een aanvaardbare vorm van concurrentievoering.

7. Voor die beoordeling wordt uitgegaan van het samengevat feitenrelaas, zoals weergegeven in randnummer 1 betreffende het gedeelte over de internationale bevoegdheid, feitelijk verloop dat bewezen wordt geacht op basis van het door de consorten B. voorgelegde mailverkeer.

In dat verband is allereerst op te merken dat er geen bewijs voorligt van enige formele beëindiging, een opzegging of een andere vorm van communicatie tussen de A. groep en de B. groep waarbij A. meedeelde dat zij niet langer zou gebruik maken van de bvba B.A. De consorten A. voeren dat ook niet aan.

Aldus werd een langdurige relatie plots stopgezet, zonder mededeling daarvan aan de consorten B. Die werkwijze valt niet binnen de vereisten die de goede trouw stelt aan de uitvoering en beëindiging van een overeenkomst.

De consorten A. tonen niet aan dat de groep Ba. een gedrag vertoonde dat zou kunnen rechtvaardigen dat eenzijdig en in stilzwijgen de samenwerking plots volledig wordt stopgezet. De moeilijkheid om tot concrete onderhandelingen of afspraken te komen met de heer S. – bewering die trouwens niet bewezen wordt – volstaat daarvoor niet. Evenmin kon de overeenkomst van aandelenoverdracht van 2 maart 2015 beschouwd worden als een (indirecte) mededeling van de beëindiging van de handelsrelatie, noch als een feit op basis waarvan de bvba B.A. diende te weten dat het noodzakelijkerwijze ook het einde van de samenwerking met A. in België meebracht.

8. Niet alleen werd de beëindiging niet meegedeeld, tijdens dat stilzwijgen zette de A. Groep ook een nieuw vehikel op poten – de bvba A.G. – om in België de klant E. te bedienen. Aldus werd concurrentie aangegaan ten aanzien van een concurrent die in de waan werd gelaten dat er nog een samenwerking was.

Ook dat element kan als een schending van de contractuele goede trouw worden beschouwd, evenals van de buitencontractuele goede trouw die men verschuldigd is ten opzichte van andere marktdeelnemers en van de eerlijke wijze van het voeren van concurrentie.

Zowel A. UK als de bvba A.G. treffen in deze schuld nu zij beiden de genoemde handelingen stelden.

9. Die schending van de grenzen van een behoorlijke marktdeelname, werd nog versterkt door het feit dat tegelijk de werknemers van de concurrent werden benaderd en aangeworven om de rechtspersoon waarmee concurrentie zou worden gevoerd, te bemannen. Bovendien werd één van die werknemers – mevrouw K. – al ingeschakeld om de belangen van de toekomstige werkgever bvba A.G. te dienen, terwijl zij nog verbonden was met de bvba B.A. en in die hoedanigheid de plicht had om de klant E. in het voordeel van die laatste bvba te benaderen.

De consorten A. keurden evenwel goed en gingen mee met het optreden van mevrouw K. waarin ze handelingen stelde in het voordeel van de bvba A.G. en met beschadiging van haar eigen werkgever. Het mailverkeer inzake de offerte van mei 2015 aan E. en de vermelding van mevrouw K. als de centrale contactpersoon, laat daar geen twijfel over bestaan. Het feit dat zij verkeerde informatie inzake de offerte-aanvraag doorgaf aan haar oversten, bevestigt dat evenzeer.

10. De cumulatie van die drie elementen – het heimelijk stopzetten van de langdurige handelsrelatie, het heimelijk opzetten van een concurrent en het bedrieglijk inschakelen van één of meerdere werknemers van de bvba B.A. – vormt onmiskenbaar foutief gedrag in hoofde van zowel A. UK als de bvba A.G.

11. Dat betekent evenwel niet dat de consorten B. gerechtigd zijn op schadevergoeding. Zij moeten immers ook aantonen schade te hebben geleden én dat die schade in oorzakelijk verband staat met de genoemde fouten.

De schade die de consorten B. beweren te hebben geleden, betreft immers het feit dat de klant E. en de eraan verbonden inkomsten verloren gingen. Zowel voor de buitencontractueel aansprakelijke (artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek) als voor de contractueel aansprakelijke (artikel 1151 van het Burgerlijk Wetboek), moet bewezen worden dat die respectieve tekortkomingen hebben geleid tot het aangevoerde verlies en de gederfde winst.

12. De consorten B. steunen zich – blijkbaar, want er wordt in conclusie op geen enkele wijze verduidelijkt hoe men precies tot de schadebegroting komt, wat de onderdelen ervan zijn, … – op hun stuk A-5 voor de schadebegroting. Daarin wordt de schade berekend als 36 maanden bruto-marge (omzet verminderd met direct toewijsbare kosten) voor de integrale handel (Midden-Oosten, India, Japan, Mexico, …) die voor rekening of in samenwerking met de A. groep werd gedaan. Het komt voor als een soort opzeggingsvergoeding.

Niets verantwoordt die forfaitaire wijze van schadebegroting. In principe moet de concreet geleden schade worden aangetoond.

13. Feit is dat door de handelswijze van de consorten A. en mevrouw K. de bvba B.A. niet in de mogelijkheid werd gesteld zich tijdig te reorganiseren en evenmin de gelegenheid kon grijpen om in mei 2015 een offerte in te dienen bij E. voor de handel met het Midden-Oosten en India.

Het betreft het enige concrete element van verlies (van mogelijkheid) dat aangetoond wordt.

Voor de andere onderdelen van de handel (richting andere bestemmingen zoals Japan en Mexico, vermeld in stuk A.5 van de consorten B.), wordt niet aangetoond dat de bvba B.A. daar een verlies leed of een opdracht verloor als gevolg van de foutieve beëindiging van de handelsrelatie met de A. groep en de ongeoorloofde wijze waarop die laatste concurrentie voerde.

14. Het gaat evenwel om een opportuniteit waarvan het succes niet vaststond. Er is inderdaad geen zekerheid dat de bvba B.A., als ze een offerte zou ingediend hebben, de opdracht zou toevertrouwd gekregen hebben vanwege E.

De bvba B.A. heeft door de genoemde fouten dan ook hoogstens een kans verloren om E. als klant te behouden en kan niet zonder meer de integrale brutowinst voor een periode van drie jaar vorderen.

In dat verband moet er ook op gewezen worden dat de overeenkomst met E. blijkbaar jaarlijks terug diende 'verdiend' te worden door middel van indiening van de meest concurrentiële offerte. Waar de fouten van de consorten A. eventueel hebben geleid tot verlies van het jaar 2015, betekent dat niet dat ook de daaropvolgende jaren daarmee verloren gingen. Bijgevolg moet het verlies van een kans in ieder geval beperkt worden tot één jaar, 2015.

15. Voorts moet erop gewezen worden dat de succesratio van de verloren kans in ieder geval aangetast werd door het – niet-foutieve – gegeven dat een einde was gekomen aan de samenwerking met de A. Groep. Daardoor kon de bvba B.A. geen gebruik meer maken van het netwerk van A., haar gebruikelijke handelspartners, haar schaalvoordeel, … minstens niet meer onder dezelfde voorwaarden. De slagkracht van de bvba B.A. was met andere woorden ook zonder enige fout van de consorten A. danig verminderd, waardoor de kans dat E. aan boord kon gehouden worden zeer in vraag kan gesteld worden.

De consorten B. tonen in dat verband niet aan dat zij na 2015 opnieuw hebben ingeschreven op de vraag om offertes vanwege E. en bijgevolg maken zij ook niet aannemelijk dat zij nog een concurrentieel bod konden doen. Er wordt niet aangevoerd of verduidelijkt dat men pogingen heeft ondernomen om de handelsrelatie met E. te behouden of herstellen. De beëindiging van de samenwerking met A. heeft de bvba B.A. er blijkbaar toe gebracht definitief de handdoek te gooien.

Uit die elementen kan afgeleid worden dat de bvba B.A. geen enkele kans maakte om – zonder de steun van de A. Groep – de handelsrelatie met E. te behouden. De beëindiging van de samenwerking met A., op zich een niet-foutief element, was aldus voldoende om het einde van de relatie met E. mee te brengen, ongeacht de bijzondere (foutieve) omstandigheden. Als men de beschreven fouten zou wegdenken, zou dat bijgevolg niets veranderd hebben aan het feit dat de klant E. verloren ging.

Dat betekent dat er geen oorzakelijk verband is tussen de aan consorten A. verweten fouten en de beweerdelijk geleden schade.

16. De vordering tot schadevergoeding ten aanzien van de consorten A. is ongegrond.

E. Vordering ten aanzien van A. UK

1. De bvba B.A. zet in haar conclusie uiteen dat zij de transportkosten, gemaakt ten voordele van E., op vraag van A. UK moest factureren aan A.M., maar dat de betalingen door die laatste uitbleven. Daarop werd door A. UK voorgesteld dat zij de betalingen die ze zelf aan A.M. verschuldigd was, aan de bvba B.A. zou betalen bij wijze van schuldvergelijking of schuldvernieuwing. Dat heeft evenwel slechts een zeer gedeeltelijke betaling opgeleverd, waarna die werkwijze werd stopgezet en nog een bedrag van € 85.107,46 onbetaald bleef.

De bvba B.A. steunt zich daarvoor op haar stuk 51, een bundel e-mailberichten tussen verantwoordelijken van haarzelf en van A. UK in de periode van 14 januari 2015 tot 6 januari 2016.

2. Deze vordering heeft een contractuele basis – met name de overeenkomst van logistieke dienstverlening tussen de bvba B.A. en E. – en valt binnen het toepassingsgebied van de verordening nr. 1215/2012.

Voor een vordering tot betaling van een contractuele verbintenis, zijn in de eerste plaats de gerechten van het land waar de verweerder zijn woonplaats heeft, bevoegd (artikel 4 van de Verordening nr. 1215/2012). Daarnaast kan de verweerder ook worden opgeroepen voor het gerecht van de plaats waar de contractuele verbintenis moet worden uitgevoerd (artikel 7, 1ste, van de verordening nr. 1215/2012), waarbij voor overeenkomsten van dienstverlening alle verbintenissen (ook de betalingsverbintenis) worden geacht zich te bevinden op de plaats waar de diensten volgens de overeenkomst uitgevoerd dienden te worden (artikel 7, 1ste, b).

In deze zaak, wordt de betaling gevorderd voor diensten die de bvba B.A. heeft geleverd, met name het regelen van het transport van de goederen van E. Die dienstverlening betreft voornamelijk coördinatie, organisatie en het inschakelen en aansturen van transportfirma's. De plaats van waaruit die handelingen gebeurde, was België – plaats ook waar de goederen van E. vertrokken. De plaats waar de diensten die de bvba B.A. leverde, moet dan ook in België gesitueerd worden, meer bepaald op de plaats van de vestiging van waaruit de dienstverlening gebeurde – de vestiging te Brucargo-Zaventem.

Dat betekent dat de Brusselse rechtbanken op grond van artikel 7, 1ste, b, tweede streepje, van de Verordening nr. 1215/2012 internationaal bevoegd zijn voor deze vordering.

3. De vordering van de bvba B.A. beoogt de nakoming van de betalingsverbintenis binnen de dienstverleningsovereenkomst, namelijk onder de vorm van de betaling ervan door een ander persoon (A. UK) dan de oorspronkelijke schuldenaar (A.M., die op haar beurt E. zou vervangen als schuldenaar).

Het betreft een vraag die valt binnen de verwijzingscategorie van het op de overeenkomst toepasselijke recht (zie artikel 12, 1ste, b) en d), van de Verordening nr. 593/2008). Er kan aangenomen worden – gelet op het feit dat de overeenkomst met E. jaarlijks werd vernieuwd en heronderhandeld en de datum van de onbetaald gebleven sommen (2014-2015) – dat de overeenkomst dateert van na de inwerkingtreding van verordening nr. 593/2008.

Bijgevolg moet bepaald worden wat het recht is dat van toepassing is op de dienstverleningsovereenkomst overeenkomstig de verordening nr. 593/2008.

Zoals hierboven beschreven, betreft de overeenkomst een vorm van aanneming waarbij bvba B.A. de logistiek verzorgt voor de verspreiding van de producten van E. over de wereld.

De gekende gegevens laten niet toe te besluiten dat de partijen het op de overeenkomst toepasselijke recht vastlegden, noch is een impliciete rechtskeuze af te leiden uit de overeenkomst, nu geen geschreven overeenkomst wordt voorgelegd en partijen niets meedelen inzake het op de overeenkomst toepasselijke recht. Evenmin kan de overeenkomst gekwalificeerd worden als een waarop een bijzonder regeling van toepassing is (consumenten-, arbeids-, vervoersovereenkomst, …)

Bijgevolg moet het toepasselijke recht bepaald worden op basis van de objectieve verwijzingsregel van artikel 4 van Verordening nr. 593/2008. Die voorziet in het eerste onderdeel een aantal specifieke bepalingen voor nominatim opgesomde overeenkomsten. De overeenkomst in deze zaak betreft logistieke dienstverlening en kan gebracht worden onder het begrip 'dienstverlening' van artikel 4, 1, b), van de genoemde verordening. Bijgevolg wordt de overeenkomst in deze zaak beheerst door de gewone verblijfplaats van de dienstverlener.

De gewone verblijfplaats van een rechtspersoon is in beginsel de plaats van het hoofdbestuur (artikel 23, 1ste, van de Verordening nr. 593/2008). Voor zover de contractuele betwisting gesteund is op een overeenkomst die gesloten werd in het kader van de activiteiten van een vestiging van de rechtspersoon, wordt die specifieke vestiging als gewone verblijfplaats beschouwd (art. 23, 2de, van de Verordening nr. 593/2008).

De logistieke dienstverlening werd verstrekt door de bvba B.A., zodat haar gewone verblijfplaats het toepasselijke recht bepaalt. De hoofdvestiging van die bvba is gevestigd in België, zoals voortvloeit uit het feit dat de maatschappelijke zetel gevestigd is te Brucargo-Zaventem en er geen nevenvestigingen bekend zijn. In ieder geval staat vast dat de overeenkomst met E. kaderde binnen de activiteiten van de vestiging te Zaventem-Brucargo.

Bijgevolg is het Belgisch recht van toepassing op de vraag hoe en door wie de betaling aan de bvba B.A. moet gebeuren en in welke mate een derde verplicht kan worden de betaling naast of in de plaats van de oorspronkelijke schuldenaar te doen.

Overeenkomstig artikel 18 van de Verordening nr. 593/2008, wordt ook het bewijs van de verbintenissen en de vraag welke middelen van bewijs kunnen gebruikt worden, geregeld door het Belgische recht.

4. Op grond van artikel 1236 van het Burgerlijk Wetboek kan een derde (in deze: A. UK) de schuld betalen aan de schuldeiser, met als doel de kwijting van de oorspronkelijke schuldenaar.

Het betreft een mogelijkheid die op zich evenwel geen blijvende verplichting meebrengt. Het feit dat een derde een deel van de schuld van de schuldenaar betaalt, betekent met andere woorden niet automatisch dat hij als een nieuwe schuldenaar van de totale schuld kan worden beschouwd.

Een dergelijke verbintenis kan wel ontstaan doordat die derde dat engagement opneemt, waardoor een overeenkomst tot stand komt met de schuldeiser.

De partijen in deze verhouding zijn beide handelaar, zodat het bestaan van een dergelijke overeenkomst met alle middelen van recht kan geleverd worden.

5. Uit het genoemde stuk 51 blijkt dat de voorstelling van zaken vanwege de bvba B.A. niet integraal kan gevolgd worden.

In de eerste plaats valt nergens te bespeuren dat A. UK de opdracht gaf om de transportkosten (gedaan voor E.) aan A.M. te factureren. De mail van 16 juni 2015 waarnaar verwezen wordt, bevat die instructie niet, daarin wordt in tegendeel aangegeven dat A.M. een volledig afzonderlijk bedrijf is dat toevallig dezelfde naam heeft maar geen wettelijk, vennootschapsrechtelijk of financieel verband heeft met A. UK. In de mail wordt voorts aangegeven dat A. UK enkel tussenkomt om het geschil te regelen wegens de al lang bestaande handelsrelatie die ze met beide heeft.

Uit de communicatie in stuk 51 van bvba B.A. blijkt voorts dat A. UK als een daad van goede wil tussenkwam om de openstaande bedragen bij de bvba B.A. te (laten) voldoen. Zij stelde voor om de totale schuld van A.M. af te betalen op basis van wat zijzelf verschuldigd was aan A.M., de snelheid waarmee dat zou gebeuren was afhankelijk van de handelsrelatie met A.M. en de daardoor veroorzaakte schulden (zie mail van 24 juni 2015 vanwege W., algemene directeur van A. en van 12 juni 2015 vanwege O., operationeel manager vliegverkeer). Zij wees er evenwel op dat A.M. geen onderdeel was van haar bedrijf of groep, dat zij niet wou betrokken worden in het geschil tussen de bvba B.A. en A.M. en dat zij het voorstel slechts kon uitvoeren indien A.M. ermee akkoord zou gaan, waarbij A.M. ook zou bepalen op welke facturen de betalingen zouden worden aangerekend (zie de genoemde mail van 12 juni 2015).

De betrokken afspraak heeft éénmaal effectief geresulteerd in een betaling vanwege A. UK, ten belope van € 23.008,00 (mail van 25 juni 2015) op een totaal openstaand bedrag van € 109.519,53. Op 22 juli 2015 meldde het hoofd boekhouding van A. UK dat opnieuw een bedrag, verschuldigd aan A.M., werd afgehouden om aan de bvba B.A. te betalen, ten belope van $ 12.500,00 – wat evenwel uiteindelijk niet in een betaling resulteerde.

Op 21 december 2015 vroeg J. van de bvba B.A. waarom de afspraak van maandelijkse betalingen niet verder gezet wordt en er slechts éénmaal het bedrag van € 23.008,00 werd betaald.

Op 6 januari 2016 antwoordde het hoofd boekhouding van A. UK dat zij zich niet langer in een positie bevinden om hen verder te helpen in het dispuut met A.M.

6. Op basis van die elementen kan besloten worden dat A. UK inderdaad de verbintenis aanging om de schulden van A.M. in een afbetalingsplan te betalen aan de bvba B.A. Die verbintenis werd evenwel aangegaan uit commerciële overwegingen en was afhankelijk van de medewerking en het akkoord van A.M., wat ook werd meegedeeld aan de bvba B.

Dat betekent dat A. UK geen onvoorwaardelijke verbintenis aanging, maar slechts in de mate dat de verhouding met A.M. dat zou toelaten.

Het was voor A. UK dan ook mogelijk die regeling eenzijdig te beëindigen indien de gewijzigde verhouding met A.M. daartoe noopte. Uit het geheel van de mails en het feit dat op 6 januari 2016 werd gezegd dat A. UK niet langer in de positie was om te helpen in het geschil, kan afgeleid worden dat er dergelijke gewijzigde omstandigheden voorlagen, die een beëindiging van de voorgestelde regeling – waartoe A. UK in oorsprong geenszins contractueel gehouden was en waarvoor zij, op basis van wat gekend is, geen winsten realiseerde – rechtvaardigden.

7. Dat betekent dat er op A. UK geen afdwingbare verbintenis rust de schulden van A.M. aan de bvba B.A. te betalen. De vordering is ook op dit punt ongegrond.

F. Gerechtskosten

[…]

OM DEZE REDENEN

DE RECHTBANK

[…]

Stelt vast dat de vennootschap naar Frans recht B.I. en de bvba B.A. afstand doen van hun rechtsvorderingen ten aanzien van mevrouw K. en dat mevrouw K. die afstand aanvaardt.

Wijst de vorderingen van de vennootschap naar Frans recht B.I. en de bvba B.A. ten aanzien van de nv E. af.

Verklaart de vorderingen van de vennootschap naar Frans recht B.I. en de bvba B.A. ten aanzien van de vennootschap naar Engels recht A. UK ltd. en de bvba A.G. ontvankelijk maar ongegrond.

Veroordeelt de vennootschap naar Frans recht B.I. en de bvba B.A. in solidum tot betaling aan mevrouw K. van een rechtsplegingsvergoeding van € 18.000,00.

Veroordeelt de vennootschap naar Frans recht B.I. en de bvba B.A. in solidum tot betaling aan de nv E. van een rechtsplegingsvergoeding van € 1.440,00.

Veroordeelt de vennootschap naar Frans recht B.I. en de bvba B.A. in solidum tot betaling aan de vennootschap naar Engels recht A. UK ltd. en de bvba A.G. (samen) van één rechtsplegingsvergoeding van € 1.440,00.
Dit vonnis werd in openbare terechtzitting op
uitgesproken door de vierentwintigste kamer, die voor het wijzen van het vonnis samengesteld was uit

De heer P. Joos de ter Beerst, ondervoorzitter,
Mevrouw H. Vanparys, rechter,
De heer H. Storme, rechter,
Mevrouw C. Kint, griffier.

Familierechtbank Antwerpen (afd. Antwerpen), vonnis van 4 mei 2018

Erkenning – Artikel 23 en 27 WIPR – Documenten uit Mauritanië – Vonnissen ter vervanging van geboorteaktes – Overschrijving van die vonnissen in de registers van de burgerlijke stand in het land van oorsprong

Reconnaissance – Article 23 et 27 CODIP – Documents provenant de Mauritanie – Jugements supplétifs d'actes de naissance – Transcription des jugements dans les registres d'état civil de l'Etat d'origine

In zake:

Het verzoek van **X.**
geboren te […] (Mauritanië) op […] 1968, wonende te […]
in zijn hoedanigheid van vader en beheerder over de persoon en de goederen van zijn minderjarige zoon **Y.** geboren te […] (Mauritanië) op […] 2001,

Z.
geboren te […] (Mauritanië) op […] 1998, verblijvende te […]
(thans meerderjarig, voorheen vertegenwoordigd door zijn vader X. voornoemd)

beiden hebbende als raadsman meester M. Van Laer, advocaat, kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Broederminstraat 38.

I. Procedure

De rechtbank heeft onder meer kennis genomen van:

- de eensluidende vertaling van het verzoekschrift, ingediend bij de Franstalige Familierechtbank te Brussel op 4 mei 2016,
- de eensluidende vertaling van het vonnis van die Familierechtbank dd. 27 oktober 2016 (verzending naar de Franstalige Brusselse Arrondissementsrechtbank),
- de eensluidende vertaling van het vonnis van de Arrondissementsrechtbank dd. 13 februari 2017 (verzending naar deze rechtbank),
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie dd. 6 oktober 2016,
- de conclusie namens verzoekers dd. 5 januari 2018,
- de stukken.

[…] en de raadsman van verzoekers werden gehoord in raadkamer op 13 april 2018.

De heer Steven Vandromme, eerste substituut van de procureur des konings, heeft zijn gunstig schriftelijk advies hernomen, thans zonder voorbehoud. Namens verzoekers werd niet gerepliceerd.

II. Verzoek

Het verzoekschrift beoogt de erkenning in België van:

- de vonnissen dd. 21 januari 2013 met referentie […] en […] van de rechtbank van Eerste Aanleg van Conakry-II ter vervanging van de geboorteakten van Z. geboren te […] (Mauritanië) op […] 1998, en van Y. geboren te […] (Mauritanië) op […] 2001;
- de authentieke akten dd. 16 september 2013 met nrs. […] en […] waarbij voormelde vonnissen werden overgeschreven in de registers van de burgerlijke stand te Conakry-Guinée.

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft op 28 augustus 2014 geweigerd deze documenten te erkennen en dienvolgens de afgifte van twee visa gezinshereniging geweigerd.

Verzoeker heeft bij toepassing van artikelen 23 en 27 WIPR beroep ingesteld tegen voormelde beslissingen tot weigering deze documenten te erkennen.

III. <u>Beoordeling</u>

De rechtbank verwijst naar de redenen zoals aangehaald in het verzoekschrift en de conclusie namens verzoekers en maakt deze tot de hare voor zover ze niet in strijd zijn met het advies van het openbaar ministerie.

Overeenkomstig het positief schriftelijk advies van het Openbaar Ministerie van 6 oktober 2016 en om de redenen erin aangehaald, die de rechtbank tot de hare maakt, dient het verzoek te worden ingewilligd. De gevraagde verduidelijking werd door verzoekers verschaft en het Openbaar Ministerie heeft op de zitting van 13 april 2018 dan ook gunstig geadviseerd zonder verder voorbehoud.

OM DEZE REDENEN,

DE RECHTBANK,

Stelt vast dat de wet op het taalgebruik in gerechtszaken is nageleefd.

Alle verdere en strijdige middelen verwerpend.

Verklaart het verzoek toelaatbaar en gegrond in de volgende mate:

- zegt voor recht dat de vonnissen dd. 21 januari 2013 met referentie […] en […] van de rechtbank van Eerste Aanleg van Conakry-II ter vervanging van de geboorteakten van Z. geboren te […] (Mauritanië) op […] 1998, en van Y. geboren te Nouakchott (Mauritanië) op […] 2001, alsook de authentieke akten dd. 16 september 2013 met nrs. […] en […] waarbij voormelde vonnissen werden overgeschreven in de registers van de burgerlijke stand te Conakry-Guinée, voldoen aan de voorwaarden tot erkenning ervan conform artikel 22 e.v. WIPR,

- zegt voor recht dat iedere Belgische overheid, in het bijzonder de Dienst Vreemdelingenzaken, voormelde vonnissen en akten dient te erkennen.

Legt de kosten ten laste van verzoekers.
Dit vonnis werd uitgesproken op vier mei tweeduizend achttien in raadkamer van de Kamer AF2, die samengesteld was uit:

H. Smeyers, rechter,
E. De Bruyn, parketjuriste,
A. Rasschaert, griffier.

Familierechtbank Antwerpen (afd. Turnhout), vonnis van 29 januari 2018

Nationaliteit – Artikel 12bis §1, 1° WBN – Onafgebroken wettelijk verblijf in België – Artikel 7bis §2 WBN – Wettelijk verblijf – Artikel 3 KB van 14 januari 2013 – Verblijfsdocumenten – Protocolkaart als bewijs van wettelijk verblijf

Nationalité – Article 12bis, § 1, 1° CNB – Séjour légal ininterrompu – Article 7bis § 2 CBN – Séjour légal – Article 3 AR du 14 janvier 2013 – Documents de séjour – Carte de protocole comme preuve de séjour légal

Inzake van:

De procureur des Konings te Antwerpen, afdeling Turnhout

tegen:

Mevrouw **X.**, geboren te […], wonende te […]

verzoekster

alhier ter zitting vertegenwoordigd door Mr. Decabooter Joke loco Mr. Nelissen Grade Pascal, advocaat te 3001 Leuven, er kantoorhoudende Ubicenter, Philipssite 5/2;

Gezien de verklaring van verzoekster voor de ambtenaar van de Burgerlijke Stand te Herentals van 27 maart 2017 conform artikel 12bis § 1, 1° Wetboek van Belgische Nationaliteit;

Gezien het negatief advies van het Openbaar Ministerie, ter kennis gebracht aan verzoekster op 7 juli 2017;

Gezien het verzoekschrift van verzoekster van 25 juli 2017;

Gezien het schriftelijk advies van het Openbaar Ministerie, neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 4 december 2017;

Gehoord het Openbaar Ministerie in de voorlezing van dit schriftelijk advies ter zitting van 4 december 2017;

Gezien de repliek van verzoekster ter zitting van 18 december 2017 en gelet op de neergelegde stukken.

I. <u>De ontvankelijkheid</u>

Verzoekster heeft de Ierse nationaliteit.

Zij heeft op 27 maart 2017 conform artikel 15§1 van het Wetboek van Belgische nationaliteit een verklaring van Belgische nationaliteit afgelegd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te Herentals.

Daarop heeft het Openbaar Ministerie een advies verstrekt binnen de 4 maanden conform artikel 15§3 W.B.N. welk advies op 7 juli 2017 ter kennis werd gebracht van verzoekster.

Verzoekster heeft middels schrijven van 25 juli 2017 verzocht om de zaak aanhangig te maken voor deze rechtbank, een en ander conform artikel 15§5 W.B.N.

Het verzoek wordt ontvankelijk verklaard.

II. <u>Ten gronde</u>

De nationaliteitsverklaring van verzoekster op grond van artikel 12bis §1, 1° van het Wetboek van Belgische nationaliteit is gebaseerd op het feit dat verzoekster stelt:

- De leeftijd van 18 jaar te hebben bereikt
- In België geboren is
- Sedert haar geboorte wettelijk verblijf heeft in België

Het Openbaar Ministerie heeft een negatief advies verleend nu verzoekster niet voldoet aan de voorwaarde van wettelijk verblijf in België, zijnde gedurende de periode voor haar nationaliteitsaanvraag, i.c. sedert haar geboorte.

Beoordeling

Verzoekster werd sedert haar geboorte op […] 1999 ingeschreven in de bevolkingsregisters te Herentals.

Zij verblijft sedert haar geboorte in België.

Verzoekster is sedert 20 juni 2011 in het bezit van een E+ kaart.

Het Openbaar Ministerie stelt dat de vader van verzoekster, geen wettelijk verblijf had op datum van geboorte van verzoekster, nu hij pas sedert 6 januari 2010 beschikte over één van de in de artikelen 3 en 4 van het K.B. van 14 januari 2013 opgesomde verblijfsdocumenten, zijnde een E+ kaart.

De vader van verzoekster werd pas in 2010 in het bezit gesteld van een E+ kaart.

De moeder van verzoekster verkreeg een E+ kaart op 23 december 2014.

Zij is Europees ambtenaar sedert 1 april 1987, woont in België sedert 1989 en heeft het statuut van bevoorrechte vreemdeling en aldus geen verklaring van inschrijving ontvangen van de Belgische overheid.

De huidige E-kaart wordt conform artikel 4, 6° van het K.B. van 14 januari 2013 in aanmerking genomen als bewijs van het wettelijk verblijf in de zin van artikel 7bis §2, 1° lid, 2° W.B.N. en verschaft de houder ervan dus een bewijs van zijn wettelijk verblijf in België.

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft de gemeenten instructies gegeven om kinderen, geboren in België uit niet-Belgische ouders ambtshalve in te schrijven:

- Indien beide ouders een wettig verblijf hebben in België: het kind geboren in België, krijgt dezelfde verblijfsstatus als zijn ouders. Hebben de ouders niet dezelfde verblijfsstatus dan krijgt het kind de meest gunstige status

- Indien één van de ouders een wettig verblijf heeft in België: het kind geboren in België krijgt dezelfde status als de ouder met het wettig verblijf. Het kind moet daarvoor niet noodzakelijk verblijven bij deze ouder

Verzoekster werd vanaf haar geboorte ingeschreven in de bevolkingsregisters te Herentals, hetgeen op zich reeds een aanwijzing vormt voor het wettig verblijf.

De moeder van verzoekster is als Europees ambtenaar vrijgesteld van immigratiebeperkingen en vreemdelingenregistratie.

Zij heeft dus enkel een 'protocolkaart'.

Het feit dat de 'protocolkaart' niet werd opgenomen in de lijst van de verblijfsdocumenten opgenomen in het K.B. van 14 januari 2013 betekent niet dat deze kaart niet als bewijsmiddel van het wettig verblijf kan gehanteerd worden. (zie Rb. Leuven, 8 mei 2017, onuitg. inzake A.R. 17/66/B).

Artikel 3 van het voormeld K.B. stelt immers dat 'de verblijfsdocumenten die in aanmerking 'moeten' worden genomen...' hetgeen erop wijst dat de opgesomde documenten als bewijs van wettig verblijf moeten aanvaard worden doch hieruit blijkt niet dat een 'protocolkaart' niet als bewijsmiddel zou mogen aanvaard worden.

Europese ambtenaren worden conform de regels van het Europees recht vrijgesteld van inschrijving en kunnen dus vanwege de Belgische overheid ook geen verklaring van inschrijving ontvangen.

Zij kunnen dus niet het vereiste verblijfsdocument voorbrengen gezien hun hoedanigheid.

De moeder van verzoekster woont en werkt evenwel sedert 1987 in België.

De 'protocolkaart' van de moeder van verzoekster kan als bewijs van haar wettig verblijf aanvaard worden en verzoekster heeft aldus dezelfde status als haar moeder, reden waarom verzoekster, conform de instructies van de dienst vreemdelingenzaken, werd ingeschreven in de bevolkingsregisters van Herentals.

Er is een onafgebroken wettig verblijf sedert 24 februari 1999 zodat haar verzoek gegrond verklaard wordt.

De procedure inzake nationaliteit is een eenzijdige procedure, waarin de vreemdeling na een negatief advies van het parket vraagt zijn dossier aan de rechtbank voor te leggen. Ook als het aanvankelijk negatief advies van het Openbaar Ministerie ongegrond verklaard wordt, zal de betrokkene de kosten van de procedure zelf moeten dragen. (Gent, 18 september 2014, 2013/AR/2284, www.vreemdelingenrecht.be)

Verzoekster wordt veroordeeld tot de kosten van het geding.

OM DEZE REDENEN

En de rechtspleging geschied zijnde in het Nederlands, conform artikelen 2, 34, 36, 37 en 41 van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

DE RECHTBANK

Recht doende op eenzijdig verzoekschrift in eerste aanleg,

Verklaart de vordering van verzoekster ontvankelijk en gegrond,

Zegt voor recht dat de verklaring om de Belgische nationaliteit te verkrijgen conform artikel 12bis §1, 1° afgelegd door verzoekster op 27 maart 2017 dient ingeschreven te worden in de registers van de burgerlijke stand te Herentals conform artikel 15 §5, 3°lid W.B.N.,

Zegt voor recht dat deze verklaring uitwerking krijgt vanaf de inschrijving en gelast de Griffier met de kennisgeving aan verzoekster conform artikel 15 §5, 3° lid W.B.N.,

Legt de kosten van het geding lastens verzoekster en stelt vast dat deze kosten niet begroot werden.

De Bijdrage Fonds van 20 euro o.g.v. de Wet 19.03.2017 gestort door verzoekster is definitief verworven voor het Fonds.

Dit vonnis werd uitgesproken in de openbare zitting van maandag negenentwintig januari tweeduizend achttien door:

M. Suykerbuyk, Ondervoorzitter
in aanwezigheid van het openbaar ministerie
I. Sterckx, Griffier-hoofd van dienst.

Familierechtbank West-Vlaanderen (afd. Brugge), vonnis van 19 februari 2018

Nationaliteit – Artikel 1 §2, 4° WBN – Gewichtige feiten eigen aan de persoon – Artikel 2, 1° KB van 14 januari 2013 – Strafrechtelijke veroordeling – Boetes betaald en dossiers geseponeerd – Geen gewichtig feit eigen aan de persoon

Nationalité – Article 12bis, § 1, 1° CNB – Faits personnels graves – Article 2, 1° AR du 14 janvier 201 – Condamnation pénale – Amendes payées et dossiers classés sans suite – Absence de fait personnel grave

In de zaak:

I. <u>Feitelijke en procedurële voorgaanden</u>

Volgens de gegevens van het Rijksregister is X. geboren te […] (ex- USSR) op […] 1989 en heeft hij de nationaliteit van Kirgizstan. Hij deed op 7 maart 2017 voor de Ambtenaar van de Burgerlijke stand van Oostende een aanvraag tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit overeenkomstig artikel 12 bis §1, 5° W.B.N. Op 15 maart 2017 werd het dossier volledig bevonden.

Bij aangetekende brief d.d. 7 juli 2017 deelde het O.M. zijn negatief advies mee aan verzoeker, gesteund op gewichtige feiten eigen aan de persoon van verzoeker.

Verzoeker nam kennis van voormeld negatief advies op 10 juli 2017.

Bij aangetekende brief van 19 juli 2017 heeft de raadsman van verzoeker aan de Ambtenaar van de Burgerlijke stand meegedeeld dat hij beroep wenste aan te tekenen, met verzoek om het dossier door te sturen naar deze rechtbank.

Op 25 oktober 2017 deelde de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand van Oostende mee dat verzoeker de zaak aanhangig wilde maken voor deze rechtbank volgens artikel 12 bis §4 W.B.N., met toevoeging van de bewijsstukken en het negatief advies van de procureur des Konings.

De rechtbank heeft kennis genomen van het dossier van de rechtspleging en in het bijzonder:

- het dossier met de bewijsstukken en met het negatief advies van de heer procureur des Konings, toegezonden door de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand van Oostende op 25 oktober 2017 en ingeschreven op de griffie van deze rechtbank op 31 oktober 2017;

- het administratief dossier van het Openbaar Ministerie, gevoegd bij het rechtsplegingsdossier;

- het proces-verbaal van de zitting van 22 januari 2018;

- de argumentatie van betrokkene en zijn raadsman zoals opgenomen in besluiten en zoals naar voren gebracht in raadkamer op de zitting van 22 januari 2018;

- het mondeling advies van het Openbaar Ministerie zoals uitgebracht op de zitting 22 januari 2018 in raadkamer, waarbij volhard werd in het voorheen verleend negatief advies, waarop nog gerepliceerd werd door verzoeker en zijn raadsman.

De artikelen 2, 9 en volgende van de wet van 15 juni 1935 tot regeling van het taalgebruik in gerechtszaken werden in acht genomen.

II. <u>Beoordeling</u>

1. De tijdigheid van het negatief advies van de procureur des Konings en van de aanvraag voor gerechtelijke behandeling staat niet ter discussie.

2. De redenen voor het niet voldoen aan de wettelijke voorwaarden, waarnaar het Openbaar Ministerie refereert, worden in het advies als volgt omschreven:

"U werd in het verleden veroordeeld door de:

- *Correctionele rechtbank te Brugge dd. 02-03-2010 (diefstal - heling van voorwerpen verkregen d.m.v. een misdaad of wanbedrijf)*

- *Politierechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen dd. 29-03-2016 (politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg: rood licht)*

Daarenboven is gebleken dat de boetes en de gerechtskosten nog niet volledig werden vereffend.

Tevens bent u gekend in enkele geseponeerde dossiers:

- *[…] (opzettelijke slagen en verwondingen)*

- *[…] (opzettelijke slagen en verwondingen)*

- *[…] (opzettelijke slagen en verwondingen)*

Mijn ambt is bijgevolg van oordeel dat de Belgische nationaliteit u dient geweigerd te worden omwille van gewichtige feiten eigen aan uw persoon".

3. Op grond van het administratief dossier van het O.M. staat vast:

- dat verzoeker op 21 augustus 2000 in België aangekomen is, als minderjarige, samen met zijn minderjarige broer, en dat hij zich de dag nadien vluchteling verklaard heeft; dat de asielaanvraag op 4 september 2000 door de Dienst Vreemdelingenzaken ontvankelijk verklaard werd;

- dat verzoeker op 1 februari 2005 een verzoek tot regularisatie in toepassing van artikel 9 §3 van de Vreemdelingenwet ingediend heeft, welk verzoek op 23 februari 2006 ingewilligd werd door de Dienst Vreemdelingenzaken, waarna hij op 16 maart 2006 in het bezit gesteld werd van een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister van onbeperkte duur, geldig tot 16 maart 2007;

- dat verzoeker op 17 oktober 2006 een aanvraag om machtiging tot vestiging ingediend heeft, waarna hij op 16 maart 2007 ingeschreven werd in het bevolkingsregister en in het bezit gesteld van een identiteitskaart voor vreemdeling, momenteel geldig tot 26 juni 2018 (C-kaart);

- dat het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen op 16 juli 2010 de asielaanvraag van 21 augustus 2000 afgewezen heeft en zowel de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus geweigerd heeft;

- dat verzoeker sedert 16 maart 2006 in ononderbroken wettelijk verblijf is in België.

4. De vervulling van de grondvoorwaarden voor het verkrijgen van de Belgische nationaliteit op grond van artikel 12 bis §1, 5° W.B.N (leeftijd, tien jaar wettelijk verblijf in België, kennis van een landstaal en deelname aan het leven van zijn onthaalgemeenschap) staat niet ter discussie.

5. Wat de door het Openbaar Ministerie in het voormeld schriftelijk negatief advies van 7 juli 2017 aangehaalde feiten betreft, die volgens het schriftelijk advies van het O.M. gewichtige feiten vormen die de nationaliteitsverwerving in de weg staan, komt de rechtbank tot de volgende bevindingen.

6. De wet van 4 december 2012 kwalificeert zelf reeds een aantal feiten als een gewichtig feit eigen aan de persoon, zonder hiermee op een strikte wijze een aantal gevallen van gewichtige feiten te omschrijven:

- het feit zich te bevinden in een van de gevallen die betrekking hebben op de vervallenverklaring van de nationaliteit;

- het feit aanhanger te zijn van een beweging of organisatie die door de Veiligheid van de Staat als gevaarlijk wordt beschouwd;

- het feit dat de identiteit of hoofdverblijfplaats onmogelijk kan worden gecontroleerd of de identiteit niet kan worden gewaarborgd;

- het feit dat aan de aanvrager, omwille van eender welke vorm van sociale of fiscale fraude, door de rechter een definitieve straf is opgelegd die in kracht van gewijsde is gegaan (zie artikel 1 §2, 4° W.B.N.).

Bij KB van 14 januari 2013 tot uitvoering van de wet van 4 december 2012 werd de wettelijke (niet-limitatieve) lijst van gewichtige feiten eigen aan de persoon aangevuld als volgt (zie artikel 2 van het KB):

1° elke strafrechtelijke veroordeling tot een effectieve gevangenisstraf die voorkomt in het strafregister, tenzij er eerherstel werd bekomen.

2° elk feit dat kan leiden tot een veroordeling zoals bedoeld in 1°, wanneer er een opsporingsonderzoek tegen de betrokkene in het jaar voorafgaand aan de verklaring of het verzoek werd geopend en voor zover dat opsporingsonderzoek nog altijd hangende is.

3° elk feit dat kan leiden tot een veroordeling zoals bedoeld in 1°, wanneer er een hangend gerechtelijk onderzoek tegen de betrokkene bestaat (...).

4° het feit van zich over te leveren aan enige activiteit die de fundamentele belangen van de Staat (...) bedreigt of kan bedreigen.

5° het feit, vastgesteld door een rechterlijke beslissing die in kracht van gewijsde is gegaan, dat de betrokken persoon zijn wettelijke verblijfstitel heeft verkregen door een

schijnhuwelijk, gedwongen huwelijk, schijnsamenwoonst of gedwongen wettelijke samenwoning.

7. Bij voormeld vonnis van 2 maart 2010 van de correctionele rechtbank te Brugge werden feiten van diefstal en heling van goederen in maart - april 2009 in hoofde van verzoeker bewezen verklaard, maar de opschorting van de uitspraak van de veroordeling voor de duur van vijfjaar werd gelast, en werd verzoeker veroordeeld tot de betaling van een vergoeding en kosten van het geding, zoals bepaald in het vonnis; de opschorting werd gelast na een omstandige motivering waarin onder meer verwezen werd naar een blanco strafverleden en de onmiddellijke bekentenissen van verzoeker, en gesteld werd "Hij volgde via de VDAB een maritieme opleiding te Zeebrugge teneinde een STCW-attest te bekomen, wat hem de mogelijkheid zou bieden een carrière uit te bouwen aan boord van een schip, van matroos tot officier hoofd van wacht op de brug (...). Gezien de rechtbank van oordeel is dat aan deze beklaagde alleszins geen gevangenisstraf dient te worden opgelegd, is de bekommernis om een korte gevangenisstraf te vermijden niet aan de orde. De opschorting die een uitdrukkelijke gunst is, dient in huidig geval dan ook voornamelijk vanuit het criterium gevaar voor declassering bij een veroordeling te worden beoordeeld. Dit gevaar is gezien de professionele ambities van de beklaagde, waarbij een getuigschrift van goed zedelijk gedrag tot een van de vereisten behoort, duidelijk aanwezig. Het uitspreken van een veroordeling en het opleggen van een geldboete, zelfs met uitstel, zou de professionele kansen van de beklaagde dermate hypothekeren, dat er een onevenwicht zou ontstaan tussen de secundaire gevolgen van een veroordeling en de ernst van de feiten, die, wat hem betreft, relatief beperkt bleven. De beklaagde dient echter deze les voor zijn lichtzinnig gedrag goed voor ogen te houden, in het besef dat opschorting in deze omstandigheden een absolute gunst is".

Verder werd verzoeker bij voormeld vonnis van 29 maart 2016 van de politierechtbank te Antwerpen, afdeling Antwerpen, strafrechtelijk veroordeeld voor het negeren van een rood licht in het wegverkeer, waarvoor hij veroordeeld werd tot de betaling van een geldboete, een bijdrage en kosten en hem een rijverbod van 8 dagen opgelegd werd, en het herstel van het recht tot sturen afhankelijk gemaakt werd van het slagen in een theoretisch examen.

Op de zitting van 22 januari 2018 in raadkamer is gebleken dat de geldboete, bijdrage en kosten uit hoofde van voormeld vonnis van 29 maart 2016 inmiddels betaald werden door verzoeker. De raadsman van verzoeker heeft erop gewezen dat hij nooit een uitnodiging tot betaling van de gerechtskosten en bijdrage voor het fonds ontvangen heeft, dat na het negatief advies van het O.M. contact opgenomen werd de FOD Financiën en dat inmiddels alle verschuldigde sommen betaald werden. Uit niets blijkt dat verzoeker ooit voorafgaand aan voormeld negatief advies een uitnodiging tot betaling van de sommen verschuldigd uit hoofde van de voormelde vonnissen ontvangen had.

De drie geseponeerde dossiers hebben volgens de verklaringen van verzoeker en zijn raadsman betrekking op een fuif in het casino van Oostende (2008), een familiale ruzie (2009) en een discussie waarbij de zus van verzoeker die van haar avondschool opgehaald werd door haar broer, verzoeker, uitgescholden werd voor "vuile buitenlander", waarbij haar broer tussenkwam en het tot een handgemeen kwam (2013).

Er is geen opsporingsonderzoek of gerechtelijk onderzoek ten laste van verzoeker hangende.

8. In de geschetste concrete omstandigheden zijn de feiten waarvoor verzoeker strafrechtelijk veroordeeld werd ernstig en geenszins voor herhaling vatbaar, maar kan er, gelet op wat voorafgaat, niet besloten worden tot een bewezen gewichtig feit eigen aan de persoon van verzoeker met toepassing van artikel 1 §2, 4° W.B.N. dat de nationaliteitsverwerving van verzoeker in de weg staat.

9. Het negatief advies van het Openbaar Ministerie d.d. 7 juli 2017 wordt aldus niet bijgetreden.

10. Aangezien de huidige procedure een procedure op eenzijdig verzoekschrift is en er geen in het ongelijk gestelde partij is, dient de verzoekende partij de kosten van het geding zelf te dragen, zodat deze kosten niet nader te begroten zijn.

OP DEZE GRONDEN:

DE RECHTBANK,

Wijzende in eerste aanleg.

Verklaart de vordering ontvankelijk.
Verklaart het negatief advies d.d. 7 juli 2017 vanwege de Procureur des Konings ten aanzien van de nationaliteitsverklaring, door X. afgelegd voor de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand te Oostende, ongegrond.

Zegt dat de griffie van deze rechtbank kennis dient te geven van deze beschikking aan verzoeker.

Beveelt de mededeling van deze beschikking aan de heer Procureur des Konings te Brugge, die zal zorgen voor de kennisgeving aan de ambtenaar van de Burgerlijke stand.

Legt de kosten van het geding ten laste van verzoeker, zodat ze niet moeten begroot worden.

Verwerpt het meer of anders gevorderde.

Aldus verleend in openbare terechtzitting in het gerechtsgebouw te Brugge op negentien februari tweeduizend achttien.

Aanwezig:

Veerle De Roeck, alleenrechtsprekend rechter;
Hilde Deslypere, eerste substituut procureur des Konings;
Matthias Buysse, griffier.

Familierechtbank West-Vlaanderen (afd. Brugge), vonnis van 5 februari 2018

Verzoek tot erkenning als staatloze – Verzoekers van Palestijnse origine – Palestina – Geen staat waarvan men de nationaliteit kan verwerven – Statuut van staatloze toegekend

Demande de reconnaissance de la qualité d'apatride – Requérants d'origine palestinienne – Palestine – Ne constitue pas un Etat dont on peut acquérir la nationalité – Octroi du statut d'apatride

In de zaak:

Een eenzijdig verzoekschrift tot erkenning als staatloze in de zin van artikel 1 van het verdrag d.d. 28 september 1954 van New York betreffende de Status van Staatlozen, met de erbij gevoegde stukken, werd neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 17 juni 2016 door meester Johannes Baelde, advocaat te Brugge, namens […] volgens het neergelegde verzoekschrift geboren te […] (Libanon) op […] 1980, en zijn echtgenote […] volgens het verzoekschrift geboren te […] (Libanon) op […] 1987, volgens het verzoekschrift beiden handelend in eigen naam, alsook in hun hoedanigheid van ouder / wettelijke vertegenwoordiger over hun minderjarige kinderen […] geboren te […] (Libanon), op […] 2014, en […] (in synthesebesluiten […]), geboren te […] (België) op […] 2016, allen samen wonende te […] Oostende, […]

Verzoekers en hun raadsman werden overeenkomstig artikel 1028 Gerechtelijk Wetboek bij gerechtsbrief van 21 juni 2016 opgeroepen om te verschijnen in raadkamer op de rechtszitting van 23 januari 2017.

Op 26 september 2016 heeft het Openbaar Ministerie schriftelijk advies verleend, ondertekend door de heer Mare Florens, eerste substituut procureur des Konings, besluitend als volgt: "Het tijdelijk statuut van de personen van Palestijnse origine die in Libanon verblijven is inmiddels voldoende bekend en wordt niet betwist, en wordt in bijlage nogmaals uitvoerig toegelicht. Mijn ambt heeft bijgevolg geen bezwaar". Voormeld advies werd neergelegd op de griffie op 29 september 2016.

Op de zitting van 23 januari 2017 werd de zaak naar de bijzondere rol verzonden in afwachting van de erkenning van verzoekers als vluchteling.

Bij brief gedateerd 18 augustus 2017, neergelegd op de griffie op 22 augustus 2017, heeft de raadsman van verzoekers meegedeeld dat verzoekers erkend werden als vluchteling van onbepaalde nationaliteit per beslissing van het CGVS d.d. 30 juni 2017 en verzocht om de huidige procedure terug te willen fixeren met het oog op behandeling van het verzoek staatloosheid.

Verzoekers en hun raadsman werden overeenkomstig artikel 1028 Gerechtelijk Wetboek bij gerechtsbrief van 5 september 2017 opgeroepen om te verschijnen in raadkamer op de rechtszitting van 20 november 2017.

Op 16 november 2017 heeft de raadsman van verzoekers besluiten neergelegd.

Op de zitting van 20 november 2017 werden verzoekers en hun raadsman gehoord in hun middelen en besluiten, heeft het O.M. een tweede advies neergelegd en werd de zaak verzonden naar de

zitting van 8 januari 2018 teneinde verzoekende partijen toe te laten te repliceren op het neergelegde (tweede) advies.

In het op de zitting van 20 november 2017 neergelegde tweede advies, ondertekend door de heer Mare Florens, eerste substituut procureur des Konings, wordt besloten als volgt: "verzoeker toont niet aan dat hij geen Palestijns Staatsburger is en dat Palestina als staat onbestaande zou zijn. Om deze redenen, adviseert mijn ambt: het eenzijdig verzoekschrift ontvankelijk doch ongegrond te verklaren".

Verzoekers en hun raadsman werden overeenkomstig artikel 1028 Gerechtelijk Wetboek bij gerechtsbrief van 21 november 2017 opgeroepen om te verschijnen in raadkamer op de rechtszitting van 8 januari 2018.

Op 3 januari 2018 werden besluiten en een bundel neergelegd door de raadsman van verzoekers.

Op de zitting van 8 januari 2018 werden verzoekers en hun raadsman gehoord in hun middelen en besluiten, werd het O.M. gehoord in haar terstond uitgebracht mondeling negatief advies en werd vervolgens door de raadsman van verzoekers verklaard dat hij niet meer wilde repliceren.

De artikelen 2, 9 en volgende van de wet van 15 juni 1935 tot regeling van het taalgebruik in gerechtszaken werden in acht genomen.

Beoordeling:

De rechtbank heeft kennis genomen van alle elementen van het dossier.

Bevoegdheid

De rechtbank van eerste aanleg is bevoegd om kennis te nemen van de vordering, aangezien de vordering de staat van personen betreft (artikel 569, 1° Gerechtelijk Wetboek). Deze rechtbank werd terecht geadieerd, aangezien verzoeker verblijft in het gerechtelijk arrondissement alhier.

Afstand van de vordering namens de minderjarige zoon

Bij besluiten neergelegd op de griffie op 3 januari 2018 hebben verzoekers afstand gedaan van hun vordering zoals gesteld namens hun minderjarige zoon, […] voorheen […] geboren te Oostende, België, op […] 2016, erop wijzend dat deze inmiddels de Belgische nationaliteit bekomen heeft en bijgevolg niet langer staatloos is, met toevoeging van twee stavingsstukken (het ene betrekking hebbende op […] het andere betrekking hebbende op […]).

Niets verzet zich tegen de inwilliging van de gevraagde afstand van de vordering wat deze minderjarige zoon […] betreft.

De rechtbank stelt vast dat in de besluiten op pagina 2 kennelijk door een materiële vergissing vermeld wordt "Wat betreft de kinderen […] en […] doen verzoekers dan ook afstand van hun vordering, gezien hun kinderen niet langer staatloos zijn, doch daarentegen Belg zijn (stuk 14a en 14b)", aangezien de bijgevoegde stukken 14a en 14b betrekking hebben op de kinderen […] en […] en niet op […], en in het beschikkend gedeelte van hun besluiten duidelijk enkel sprake is van een afstand van vordering aangaande de zoon genaamd […].

Hierna wordt onder "verzoekers" […] en zijn echtgenote […] handelend in eigen naam, alsook in hun hoedanigheid van ouder / wettelijke vertegenwoordiger over hun minderjarig kind […] verstaan.

Ontvankelijkheid

Verzoekers hebben duidelijk een onmiddellijk belang om de vordering in te stellen. De vordering werd regelmatig ingesteld. De vordering is dan ook ontvankelijk.

Algemeen juridisch kader voor staatloosheid

Nationaliteit is een rechtsband die een individu als onderdaan verbindt aan een staat (Van de Putte, M. en Clement, J., "Nationaliteit", APR, Antwerpen, 2001, 2).

Overeenkomstig artikel 1.1 van het verdrag d.d. 28 september 1954 van New York betreffende de Status van Staatlozen, zoals goedgekeurd door België bij de wet van 12 mei 1960 (B.S. 10 augustus 1960), hierna kort Apatridenverdrag genoemd, geldt voor de toepassing van dit verdrag als staatloze, een persoon die door geen enkele Staat krachtens diens wetgeving als onderdaan beschouwd wordt. Behoudens de uitsluitingen bepaald in artikel 1.2, is het Apatridenverdrag van toepassing op al degenen die geen nationaliteit bezitten.

Een persoon die zijn erkenning als staatloze vraagt, moet aantonen dat hij niet een of andere nationaliteit bezit. Deze regel dient evenwel in redelijkheid toegepast te worden, in die zin dat men van de verzoeker niet kan verlangen dat hij aantoont dat hij niet de voorwaarden zou vervullen om minstens van één staat ter wereld de nationaliteit te verkrijgen, maar dat verzoeker enkel moet aantonen dat hij door de landen waarmee hij een band heeft omwille van geboorte, afstamming, huwelijk, verblijf, ... niet als onderdaan beschouwd wordt en wanneer hij ooit een nationaliteit heeft bezeten, dat hij deze, ingevolge de wet, verloren heeft.

Concrete casus van verzoekers

Volgens het voorliggende advies van 17 november 2017 van het O.M. zijn verzoekers in België aangekomen op 1 oktober 2015, dienden zij op 2 oktober 2015 een asielaanvraag in, droeg de Dienst Vreemdelingenzaken op 10 februari 2016 dit dossier over aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen en is de asielaanvraag nog in behandeling.

Verzoekers houden concreet voor dat zij op heden geen enkele nationaliteit dragen, dat zij niet onder de uitzonderingen vallen zoals opgesomd in de artikelen 1, 2, i, ii en iii van het Apatridenverdrag, dat zij geboren zijn op […] 1980 (verzoeker) en […] 1987 (verzoekster) te […] (Libanon), dat zij van Palestijnse origine zijn, dat zij gehuwd zijn te Saida op […] 2011, dat ook hun beide ouders van Palestijnse origine zijn en geen nationaliteit bezitten, dat hun familie bij de hulporganisatie UNRWA geregistreerd is als Palestijnse vluchtelingen, dat zij tot aan hun vertrek naar België in het kamp Ayn al-Hilwe in de provincie Saida gewoond hebben, dat ook hun dochter […] geboren is op […] 2014, dat hun familie nog steeds in voormeld vluchtelingenkamp verblijft (met uitzondering van een broer van verzoeker, die ook in België verblijft). Volgens verzoekers kunnen zij krachtens de wetgeving van geen enkele staat als onderdaan van een staat beschouwd worden.

De raadsman van verzoekers legt stavingsstukken voor waaruit blijkt dat verzoekers erkend werden als vluchteling bij beslissing van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen van 30 juni 2017.

De identiteit en Palestijnse herkomst van verzoekers wordt gestaafd door de door verzoekers voorgelegde stavingsstukken en wordt niet in twijfel getrokken door het O.M. Zij staat voldoende vast.

Blijkens het advies van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen heeft verzoeker verklaard dat hij vanaf zijn geboorte tot aan zijn vertrek naar België gewoond heeft in het voormeld vluchtelingenkamp, met dien verstande dat hij als gastarbeider van 2002 tot 2007 in Abu Dhabi, Verenigde Arabische Emiraten verbleven heeft en van 2007 tot 2012 in Lagos, Nigeria.

Het staat niet ter discussie dat verzoekers niet de nationaliteit kunnen bekomen van de Verenigde Arabische Emiraten en evenmin van Nigeria, waar verzoeker als gastarbeiders werkzaam geweest is.

Op verzoekers rust concreet de bewijslast dat zij niet door een nationaliteitsband met Palestina kunnen worden / zijn verbonden.

Korte historische schets van de erkenning van Palestina

De Palestijnse gebieden zijn verdeeld over de Westelijke Jordaanoever ("West Bank"), de Gazastrook en Oost-Jeruzalem. De grens tussen de Palestijnse gebieden en Israël is betwist.

De territoriale integriteit van Palestina werd erkend en bevestigd in resoluties van de VN Veiligheidsraad, de Algemene Vergadering van de VN en het International Court of Justice. Ook het zelfbeschikkingsrecht van de Palestijnen en het recht op een onafhankelijke Palestijnse staat werd bevestigd in een reeks resoluties van de Algemene Vergadering van de VN.

Tot 1917 was de Gazastrook een deel van het Ottomaanse Rijk. In 1917 werd het -in de Eerste Wereldoorlog- veroverd door de Britten in de Slag bij Gaza. Het Verenigd Koninkrijk kreeg in 1922 van de Volkenbond een mandaat over Palestina, waarvan op 25 mei 1923 de definitieve grens werd bepaald.

Op 15 mei 1948 liep het Britse mandaat voor Palestina af. In anticipatie hierop heeft het Joods Agentschap op 14 mei 1948 de onafhankelijkheid van de staat Israël afgekondigd, waarna de Arabisch-Israëlische oorlog uitbrak.

Egypte bezette de Gazastrook van 1949 tot 1967, met een onderbreking van vier maanden Israëlische bezetting tijdens de Suezcrisis van 1956.

In de Zesdaagse Oorlog van 1967 werd de Gazastrook door Israël op Egypte veroverd en bezet.

Als reactie op de Zesdaagse Oorlog werd Resolutie 242 (in 1967) aangenomen door de Verenigde Naties.

In 1973 werd Resolutie 338 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties aangenomen, waarbij de betrokken partijen onder meer opgeroepen werden tot naleving van Resolutie 242.

In 1974 werd de PLO erkend als "non-member observer entity" bij de VN.

Eind 1987 ontstond een massale opstand van Palestijnen, die duurde tot eind 1993, de zogenaamde Eerste Intifada.

In Resolutie 43/177 heeft de Algemene Vergadering van de VN op 15 december 1988 de onafhankelijkheidsverklaring van de Palestinian National Council van 15 november 1988 erkend en de noodzaak bevestigd om het Palestijnse volk in staat te stellen hun soevereiniteit over hun sinds 1967 bezette territorium uit te oefenen. De resolutie werd goedgekeurd met 104 stemmen voor, twee stemmen tegen (de VS en Israël) en 36 onthoudingen.

Na de Golfoorlog werden in 1993 in Oslo de Israëlisch-Palestijnse Oslo-akkoorden gesloten (*tussen Israël en de PLO, met de VS en Rusland als getuigen*). Onder de bepalingen van deze akkoorden werd de Palestijnse Autoriteit opgericht en werd voorzien in de invoering van een Palestijns zelfbestuur in fases. De Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever werden in de akkoorden van 1993 in drie zones verdeeld: een zone onder bestuur van de Palestijnse Autoriteit ("zone A"), een zone die ressorteerde onder de Palestijnse Autoriteit maar onder Israëlisch militair bewind bleef ("zone B"), en een zone onder bestuur van de regering van Israël ("zone C"). De akkoorden van 1993 voorzagen een interim zelfbestuur onder de modaliteiten zoals voorzien in de akkoorden, en dat binnen de vijf jaar een nieuw verdrag, bekend als Oslo II, diende onderhandeld te worden. In de akkoorden van Oslo II van 1995 werd opnieuw een interimregeling over de Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever overeengekomen.

In 2000 brak de zogenaamde Tweede Intifada uit.

Op 12 maart 2002 werd Resolutie 1397 aangenomen door de VN-Veiligheidsraad met 14 stemmen voor en nul stemmen tegen, bij onthouding van Syrië. In deze historische resolutie heeft de Veiligheidsraad zich voor het eerst uitgesproken voor de vorming van twee onafhankelijke staten, Palestina en Israël, op basis van resolutie 242 en resolutie 338.

Op 19 september 2003 heeft de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties in Resolutie 1515 haar steun voor een tweestatenoplossing voor Israël en Palestina bevestigd. Tevens werd aan het zogenaamde Kwartet de opdracht verleend om de "roadmap" uit te voeren.

In 2004 stemde de Knesset in met het plan van de regering-Sharon tot de terugtrekking uit de Gazastrook en de ontmanteling van de Joodse nederzettingen in de Gazastrook.

In september 2005 droeg Israël de controle over de volledige Gazastrook over aan de Palestijnse Autoriteit, hoewel het Israëlische leger nog wel aanwezig bleef. Voor Israëlische burgers werd de toegang tot de Gazastrook door Israël afgesloten.

In 2006 werden democratische verkiezingen georganiseerd in de Palestijnse gebieden.

Op 11 mei 2009 deed de VN Veiligheidsraad een hernieuwde oproep voor de oprichting van een Palestijnse Staat.

Op 12 april 2011 brachten de Verenigde Naties een rapport uit waarin werd geconcludeerd dat Palestina klaar is om "haar eigen land te besturen" en werd gesteld dat hiermee de weg openlag voor een erkenning als onafhankelijke staat later dat jaar.

Op 23 september 2011 heeft president Abbas het lidmaatschap van de VN aangevraagd. De Veiligheidsraad van de VN kon niet instemmen met dit verzoek, omdat enkele leden van de Raad, waaronder de Verenigde Staten, dit blokkeerden. Vervolgens heeft Abbas het verzoek ingediend om waarnemend niet-lid van de VN te worden. Om waarnemend niet-lid te worden is de toestemming van de Algemene Vergadering van de VN nodig en niet die van de Veiligheidsraad.

Op 26 november 2012 heeft de Algemene Vergadering van de VN ingestemd met Resolutie 67/19, waarbij onder andere het recht van het Palestijnse volk op zelfbeschikking en op de onafhankelijkheid van de Palestijnse Staat op het sinds 1967 bezette Palestijnse gebied herbevestigd werd, waarbij aan Palestina de status van waarnemend niet-lid(staat) toegekend werd, zonder afbreuk te doen aan de rechten, privileges en rol van de PLO in de VN als vertegenwoordiger van het Palestijnse volk, "overeenkomstig de relevante resoluties en praktijk", en waarbij de hoop uitgedrukt werd dat de Veiligheidsraad het verzoek tot toelating als "full member" in de VN gunstig zou

behandelen. België stemde voor de instemming met de toetreding van Palestina als waarnemend niet-lid.

De voormelde instemming van België om Palestina als waarnemer bij de VN te erkennen staat niet gelijk aan een erkenning als soevereine staat.

Een akkoord tussen Israël en de Palestijnse Autoriteit / Palestina over een onafhankelijke Palestijnse Staat met een permanente status op basis van resolutie 242 en resolutie 338 is nog niet tot stand gekomen.

De criteria van de Montevideo Conventie van 1933 versus de erkenning van een staat / de staat Palestina

Overeenkomstig het internationaal recht zijn er vier objectieve criteria die dienen vervuld te zijn opdat er sprake zou zijn van een soevereine staat: een bepaald grondgebied, een permanente bevolking, een regering en de capaciteit om relaties aan te gaan met andere staten (artikel 1 van de Conventie van Montevideo van 1933). Het politieke bestaan van een staat is te onderscheiden van de erkenning van een staat (artikel 3 van de Conventie van Montevideo).

Als verdrag en verdragsrechtelijk bindt de Montevideo Conventie enkel de partijen bij het verdrag (20 Noord- en Zuid-Amerikaanse staten hebben het verdrag ondertekend, 16 staten hebben het verdrag ook geratificeerd). De Montevideo Conventie is echter ook de kristallisatie of weergave van internationaal gewoonterecht en de erin vervatte bepalingen van internationaal gewoonterecht zijn derhalve als dusdanig ook van toepassing op andere staten dan degene die de Conventie ondertekend en geratificeerd hebben.

Overigens heeft ook de Arbitration Commission of the Conference on Yugoslavia (de zogenaamde Badinter Commissie, in 1992 in het leven geroepen door de Europese Gemeenschap) toepassing gemaakt van de voormelde vier objectieve criteria.

De voormelde principes zoals opgenomen in de Montevideo Conventie vinden ook bevestiging en steun in de resolutie "La reconnaissance de nouveaux Etats et des nouveaux gouvernements" (van 23 april 1936) van het Institut de Droit international, een in 1873 opgerichte internationale organisatie die puur academisch is, niet streeft naar een officiële status en de bevordering van het internationaal recht beoogt door te streven naar algemene formuleringen in het internationaal recht die corresponderen met het "juridisch geweten" van de beschaafde wereld, en door zijn medewerking te verlenen aan iedere ernstige poging de internationale wetgeving te codificeren. Artikel 1 van de voormelde resolutie van 23 april 1936 bepaalt dat de erkenning een declaratoir effect heeft en dat het bestaan van een nieuwe staat, met alle juridische gevolgen, niet wordt aangetast door de erkenningsweigering van andere staten.

Louter volledigheidshalve merkt de rechtbank op dat reeds 135 staten Palestina officieel erkend hebben, derhalve meer dan twee derden van de 193 lidstaten van de Verenigde Naties. Evenwel heeft een significant aantal staten Palestina nog niet officieel erkend.

Daarnaast heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties op 26 november 2012 aan Palestina de status van waarnemend niet-lid(staat) toegekend. De Veiligheidsraad heeft evenwel geweigerd Palestina als volwaardig lid te erkennen.

Op 17 december 2014 heeft het Europees Parlement een resolutie goedgekeurd die de erkenning van Palestina als staat en de tweestaten-oplossing in principe steunt en vindt dat deze parallel moeten lopen met de ontwikkeling van vredesonderhandelingen die bevorderd moeten worden.

Op 5 februari 2015 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers in België een resolutie goedgekeurd voor de erkenning van de Palestijnse Staat, waarbij drie concrete voorwaarden aan de erkenning gekoppeld worden: een gezamenlijk Europees standpunt, de vorming van een Palestijnse regering die het hele grondgebied controleert en de evolutie van de vredesonderhandelingen. De voormelde resolutie van 5 februari 2015 houdt een verzoek in dat gericht is aan de federale Regering om haar beleid in de door de Kamer gewenste richting te sturen, maar is niet bindend. De federale Regering van België heeft de Palestijnse Staat nog niet als dusdanig erkend.

De voormelde beschouwingen over de mate waarin Palestina internationaal officieel erkend werd / wordt, zijn evenwel van geen belang in de mate de erkenning slechts een declaratoir effect heeft en het bestaan van een nieuwe staat, met alle juridische gevolgen, niet wordt aangetast door de erkenningsweigering van andere staten.

Concrete toetsing op de Palestijnse Gebieden

Concreet toegepast op de Palestijnse Gebieden, staat vooreerst vast dat Palestina een permanente bevolking heeft.

Verder staat vast dat Palestina een welbepaald grondgebied heeft. De omstandigheid dat de grenzen van het grondgebied betwist zijn en dat het grondgebied van Palestina versnipperd is, doet geen afbreuk aan de bevinding dat Palestina over een grondgebied beschikt zoals volgens het internationaal gewoonterecht vereist opdat er sprake zou zijn van een soevereine staat.

Ten derde beschikken de Palestijnse gebieden over een regering, de Palestijnse Nationale Autoriteit, die echter over beperkte bevoegdheden beschikt. De vraag rijst of de beperkingen inzake de uitoefening van het regeringsgezag door de Palestijnse Nationale Autoriteit die voortvloeien uit de Oslo Akkoorden en/of de effectieve controle die door Israël uitgeoefend wordt (met name op de buitengrenzen, het luchtruim, de territoriale wateren, het bevolkingsregister, de belastingsinkomsten en functies in de overheid, zie "Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in het Palestinian territories occupied since 1967", 17 augustus 2007, doe. Nr. A/62, 275, p. 2) en/of de bezetting van delen van Palestijnse gebieden door Israël in het bijzonder in werkelijkheid al dan niet tot gevolg hebben dat er kan besloten worden tot een soevereine Palestijnse regering.

Tenslotte rijst de vraag of Palestina beschikt over de feitelijke capaciteit om relaties aan te gaan met andere staten, en dit in het licht van de beperkingen die voortvloeien uit de Oslo Akkoorden op dit punt en de militaire Israëlische bezetting. Hierbij kan aangestipt worden dat Palestina reeds meerdere internationale akkoorden gesloten heeft (zoals het Arab Charter on Human Rights en het UNESCO Cultural Heritage Center), dat Palestina gesprekken aangeknoopt heeft met andere staten en dat Palestina inmiddels het statuut van "permanent observer" bij de Verenigde Naties aangevraagd heeft en toegekend gekregen heeft.

Gelet op het samengaan van alle voorliggende concrete elementen, met name de ernstige mate waarin de uitoefening van het regeringsgezag door de Palestijnse Nationale Autoriteit beperkt wordt, in het bijzonder door de Oslo Akkoorden, de controle die door Israël uitgeoefend wordt en de bezetting van delen van Palestijnse gebieden door Israël, en gelet op al wat voorafgaat, is het vervuld zijn van de vier voormelde criteria zoals weergegeven in de Montevideo Conventie wat Palestina betreft niet ondubbelzinnig aangetoond.

Zelfs indien aangenomen wordt dat de vier voormelde criteria vervuld zijn, ligt geen bewijs voor dat er een wetgevend kader bestaat voor het verwerven van de Palestijnse nationaliteit of om als onderdaan van de Palestijnse Staat te kunnen beschouwd worden, of dat er een bevoegde instantie

in de Palestijnse Staat is die criteria voor de toekenning van de Palestijnse nationaliteit die criteria voor de toekenning van de Palestijnse nationaliteit kan bepalen respectievelijk kan toepassen.

Gelet op alle voormelde concrete elementen, kan er hic et nunc niet besloten worden tot het bestaan van een soevereine (functionerende) Palestijnse staat waarvan verzoekers de nationaliteit zouden kunnen verwerven.

Besluit

Zoals hoger uiteengezet, worden de identiteit en Palestijnse herkomst van verzoekers niet in twijfel getrokken door het O.M. (zie voormeld advies van 17 november 2017) en staan zij voldoende vast op grond van de voorliggende stukken.

Om de redenen zoals hoger uiteengezet, kunnen verzoekers zich niet beroepen op een hoedanigheid van onderdaan van een soeverein Palestina.

De rechtbank stelt vast dat volgens de voorliggende stukken verzoekers op heden geen enkele nationaliteit bezitten en dat zij de nationaliteit niet kunnen verkrijgen van de landen waarmee zij een aanknoping hebben (hun geboorteland, het land waarvan hun ouders de nationaliteit hebben, het land waar de kandidaat-erkende apatriden verblijf gehouden hebben). Tevens blijkt nergens uit de voorliggende informatie dat er elementen zouden aanwezig zijn om aan te nemen dat de betrokkenen onder de uitzonderingen vallen, opgesomd in de artikelen 1, 2, i, ii en iii van het Apatridenverdrag.

Zoals bevestigd door het Hof van Cassatie, geniet een Palestijn geen bescherming en bijstand meer van de UNRWA zodra de betrokkene de zone in het Midden-Oosten waar de UNRWA haar opdracht uitvoert heeft verlaten; het feit dat betrokkene enkel tijdelijk verblijft in een staat die niet tot de opdrachtzone van de UNRWA behoort, verandert daar niets aan (vergelijk Cass. 22 januari 2009, www.cass.be).

Het schriftelijk advies van het O.M. van 17 november 2017 wordt aldus niet bijgetreden.

Er kan derhalve op de vraag van verzoekers tot toekenning van het statuut van staatloze ingegaan worden.

Aangezien de huidige procedure een procedure op eenzijdig verzoekschrift betreft en er geen in het ongelijk gestelde partij is, dienen de verzoekende partijen de door hen gemaakte kosten van het geding, die overigens niet begroot werden, zelf te dragen.

OP DEZE GRONDEN:

DE RECHTBANK

Rechtsprekend na het advies van het O.M. te hebben ingewonnen en de verzoekers te hebben gehoord.

Verklaart het verzoek inzake de erkenning als staatloze in de zin van artikel 1 van het Verdrag van New York d.d. 28 september 1954 van […] en […] handelend in eigen naam, alsook in hun hoedanigheid van ouder / wettelijke vertegenwoordiger over hun minderjarig kind […] ontvankelijk en gegrond.

Zegt voor recht dat […] geboren te […] (Libanon) op […] 1980, en […] geboren te […] (Libanon) op […] 1987, handelend in eigen naam, alsook in hun hoedanigheid van ouder / wettelijke vertegenwoordiger over hun minderjarig kind | geboren te […] (Libanon) op […] 2014, allen met woonplaats te […] Oostende, […] erkend worden als staatloze in de zin van artikel 1 van het Verdrag van New York d.d. 28 september 1954.

Legt de kosten van het geding aan de zijde van verzoekers, overigens niet begroot, ten laste van verzoekers.

Aldus verleend in raadkamer in het gerechtsgebouw te Brugge op vijf februari tweeduizend achttien.

Aanwezig:

Veerle De Roeck, alleenrechtsprekend rechter;
Hilde Deslypere, eerste substituut procureur des Konings;
Matthias Buysse, griffier.

Familierechtbank West-Vlaanderen (afd. Brugge), vonnis van 2 oktober 2017

Nationaliteit – Artikel 12bis §1 WBN – Voorwaarden voldaan – Taalkennis – Summiere kennis van het Nederlands – Verklaring voor de ambtenaar van de burgerlijke stand kunnen begrijpen – Voldoende

Nationalité – Article 12bis, § 1 CNB – Conditions remplies – Connaissance linguistique – Connaissance réduite du néerlandais – Possibilité de comprendre la déclaration devant l'officier d'état civil – Satisfaisant

In de zaak:

I. <u>Feitelijke en procedurële voorgaanden</u>

Volgens de gegevens van het Rijksregister is X. geboren te […] (USSR) op […] 1944 en heeft zij de Georgische nationaliteit. Zij deed op 7 november 2016 voor de Ambtenaar van de Burgerlijke stand van Brugge een aanvraag tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit overeenkomstig artikel 12 bis §1, 4° W.B.N.

Bij aangetekende brief d.d. 3 maart 2017 deelde het O.M. zijn negatief advies d.d. 3 maart 2017 mee aan verzoekster, waarbij onder meer verwezen werd naar het niet begrijpen door verzoekster van wat haar verklaring inhoudt.

Verzoekster nam kennis van voormeld negatief advies op 6 maart 2017.

De raadsman van verzoekster deelde bij aangetekende brief van 17 maart 2017 mee dat zijn cliënte beroep wenste aan te tekenen.

Bij brief gedateerd 21 maart 2017 deelde de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand mee dat verzoekster beroep wenste aan te tekenen, volgens artikel 12 bis §4 W.B.N., met toevoeging van de bewijsstukken en het negatief advies van de procureur des Konings.

De rechtbank heeft kennis genomen van het dossier van de rechtspleging en in het bijzonder:

- het dossier met de bewijsstukken en met het negatief advies van de heer procureur des Konings, toegezonden door de Ambtenaar van de Burgerlijke stand van Brugge op 21 maart 2017 en ingeschreven op de griffie van deze rechtbank op 23 maart 2017;

- het administratief dossier van het Openbaar Ministerie, gevoegd bij het rechtsplegingsdossier;

- het proces-verbaal van de zitting van 4 september 2017;

- de argumentatie van verzoekster en haar raadsman zoals opgenomen in besluiten en zoals mondeling naar voren gebracht in raadkamer ter zitting van 4 september 2017;

- het negatief advies van het O.M. op de zitting van 4 september 2017 in raadkamer, waarop nog gerepliceerd werd door de raadsman van verzoekster.

De artikelen 2, 9 en volgende van de wet van 15 juni 1935 tot regeling van het taalgebruik in gerechtszaken werden in acht genomen.

II. <u>Beoordeling</u>

1. De tijdigheid van het negatief advies van het O.M. en van de aanvraag voor gerechtelijke behandeling staat niet ter discussie.

2. In voormeld schriftelijk negatief advies van 3 maart 2017 van het O.M. wordt de aanvraag tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit negatief geadviseerd met vermelding van de volgende motivering :

> *« Uit het onderzoek is gebleken dat u geen van de landstalen begrijpt noch spreekt. U legde nochtans een verklaring in het Nederlands af. Gezien u de Nederlandse taal niet machtig bent rijst de twijfel of u enigszins begrijpt wat uw verklaring inhoudt. Tijdens het gesprek met de politie werd u bijgestaan door uw kleinzoon die fungeerde als tolk.*
>
> *U diende bijgevolg uw verklaring af te leggen door middel van een bijzondere en authentieke volmacht. »*

3. De vervulling van de grondvoorwaarden voor het verkrijgen van de Belgische nationaliteit op grond van artikel 12 bis §1, 4° W.B.N. (leeftijd, vijf jaar wettelijk verblijf in België, het bewijs omwille van een handicap of invaliditeit geen betrekking of economische activiteit te kunnen uitoefenen of de pensioengerechtigde leeftijd bereikt te hebben) staat niet ter discussie.

Het O.M. meent echter in zijn advies van 3 maart 2017, bevestigd op de zitting van 4 september 2017, dat gelet op het gebrek aan taalkennis in hoofde van verzoekster, zij niet begrepen heeft wat ze ondertekend heeft bij haar nationaliteitsverklaring.

Het staat niet ter discussie dat verzoekster de nationaliteitsverklaring in kwestie zelf geschreven en ondertekend heeft. Het staat evenmin ter discussie dat verzoekster bij de ondertekening van haar nationaliteitsverklaring op 7 november 2016 niet bijgestaan werd door een beëdigde vertaler, terwijl evenmin een (bijzondere en authentieke) volmacht voorligt. Het wordt niet concreet betwist dat zij bij de ondertekening (enkel) bijgestaan werd door haar kleinzoon.

Verzoekster heeft zich op de zitting van 4 september 2017 niet alleen door een raadsman, maar ook door een tolk laten bijstaan. Op verzoek van de rechtbank heeft verzoekster op de voormelde zitting op een paar vragen van de rechtbank geantwoord zonder bijstand van een tolk. Uit haar verklaringen op de zitting is gebleken dat zij een uiterst summiere kennis van het Nederlands heeft en dat zij zich zeer moeizaam kan uitdrukken in het Nederlands. Verder is uit haar verklaringen op de zitting van 4 september 2017 echter evenzeer gebleken dat zij weet dat zij de wetten van het Belgische volk dient na te leven en dat een verbintenis in die zin vervat was in de verklaring voor de ambtenaar van de burgerlijke stand, zoals door haar geschreven en ondertekend op 10 november 2016, volgens haar zeggen toen bijgestaan door haar kleinzoon.

4. Het negatief advies van het Openbaar Ministerie d.d. 3 maart 2017 wordt in de voormelde concrete omstandigheden niet bijgetreden.

5. Aangezien de huidige procedure een procedure op eenzijdig verzoekschrift is en er geen in het ongelijk gestelde partij is, dient de verzoekende partij de kosten van het geding zelf te dragen, zodat deze kosten niet nader te begroten zijn.

OP DEZE GRONDEN:

DE RECHTBANK,

Wijzende in eerste aanleg.

Verklaart de vordering ontvankelijk.

Verklaart het negatief advies d.d. 3 maart 2017 vanwege de Procureur des Konings ten aanzien van de nationaliteitsverklaring, door X. afgelegd voor de Ambtenaar van de Burgerlijke Stand te brugge op 7 november 2016, ongegrond.

Zegt dat de griffie van deze rechtbank kennis dient te geven van deze beschikking aan verzoekster.

Beveelt de mededeling van deze beschikking aan de heer Procureur des Konings te Brugge, die zal zorgen voor de kennisgeving aan de ambtenaar van de Burgerlijke stand.

Legt de kosten van het geding ten laste van verzoekster, zodat ze niet moeten begroot worden.

Aldus verleend in het gerechtsgebouw te Brugge op twee oktober tweeduizend zeventien.

Aanwezig:
Veerle De Roeck, alleenrechtsprekend rechter;
Hilde Deslypere, eerste substituut procureur des Konings;
Matthias Buysse, griffier.

Tribunal de la famille Bruxelles, jugement du 23 novembre 2017

Nationalité – Capacité – Droit applicable – Article 34 CODIP – Déclaration de nationalité – Article 12bis, § 1, 2° CNB (ancienne version) – Preuve de liens effecttifs avec son auteur belge – Par toutes voies de droit – Preuve au moyen d'attestations alternatives – Attestation d'individualité Morocain – Certificat administratif de conformité des noms Marocain

Nationaliteit – Bekwaamheid – Toepasselijk recht – Artikel 34 WIPR – Nationaliteitsverklaring – (oud) Artikel 12bis, § 1, 2° WBN – Bewijs van werkelijke banden met zijn Belgische ouder – Door alle middelen van recht – Bewijs door alternatieve attesten – "Attestation d'individualité Morocain" – "Certificat administratif de conformité des noms Marocain"

En cause de:

Madame X., résidant à […] (Maroc), […];

Ayant pour conseil Maître Katia Melis, avocat dont le cabinet est établi à 1060 Bruxelles, rue Berckmans, 83; é-mail: […]

Vu la déclaration d'acquisition de la nationalité belge souscrite par ia déclarante le 20 mai 2011 devant le Consulat de Belgique à Tanger (Maroc) par application de l'article 12 bis du Code de la nationalité belge;

Vu l'avis négatif notifié par Monsieur le procureur du Roi à une date indéterminée et réceptionné par la déclarante le 8 décembre 2011;

Vu la lettre de la déclarante datée du 9 décembre 2011 invitant le Consulat de Belgique à Tanger (Maroc) à transmettre le dossier au tribunal;

Vu les conclusions déposées par le conseil de la déclarante au greffe du Tribunal de céans le 22 mars 2017;

Vu le dossier de pièces déposé par le conseil de la déclarante à l'audience du 14 septembre 2017;

Entendu le conseil de la déclarante, Maître Melis, avocat, en ses dires et moyens, à l'audience publique du 31 octobre 2017;

Entendu Monsieur Meire, substitut du procureur du Roi, à l'audience publique du 31 octobre 2017.

La déclaration a été souscrite le 20 mai 2011. Elle est donc soumise aux dispositions de la loi du 27 décembre 2006 modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge.

Tous les délais prévus par la loi ont été respectés. La demande, régulière en la forme, est recevable.
La déclaration souscrite vise l'article 12bis, § 1, 2° du Code de la nationalité belge (tel qu'en vigueur avant la loi du 4 décembre 2012), qui se lit comme suit:

« Peuvent acquérir la nationalité belge en faisant une déclaration conformément au § 2 du présent article, s'ils ont atteint l'âge de dix-huit ans: ... 2° l'étranger dont l'un des auteurs ou adoptants possède la nationalité belge au moment de la déclaration, pour autant que l'adoption ait produit ses effets avant que l'adopté n'atteigne l'âge de dix-huit ans ou n'ait été émancipé avant cet âge. Si le declarant a sa résidence principale à l'étranger, il doit montrer qu'il a conservé des liens effectifs avec son auteur ou adoptant belge et cet auteur ou adoptant doit avoir fixé sa résidence principale en Belgique au moment de la déclaration ».

Le 18 novembre 2011, le procureur du Roi a rendu un avis négatif, motivé par la circonstance que la *« déclarante n'apporte pas la preuve de liens effectifs avec son auteur belge. II n'est donc pas satisfait aux conditions de l'article 12, § 1, 2° du Code de la nationalité belge »*.

a) <u>Sur la capacité de la déclarante</u>

La déclarante souffre *« d'une psychose chronique et d'une incapacité de travail »* (Conclusions de la déclarante, n° 7)[1], ce qui a conduit le ministère public à l'audience du 19 mars 2015 à inviter l'avocate de la déclarante à conclure sur la capacité de sa cliente de souscrire une déclaration d'acquisition de la nationalité belge et de saisir le Tribunal pour contester l'avis négatif du procureur du Roi.

En vertu de l'article 34 du Code de droit international privé, la capacité d'une personne est régie par le droit dont celle-ci a la nationalité. La déclarante a actuellement la nationalité marocaine et son avocate démontre, dans ses conclusions, que *« bien que souffrant d'une psychose chronique et d'une incapacité de travail,* [la déclarante] *est capable de prendre certaines décisions seules, comme l'affirme son médecin psychiatre »* (Conclusions de la déclarante, n° 7). Elle invoque Ch-L. Closset et B. Renauld, *Traité de la nationalité en droit belge*, 2e éd., Larcier, 2004, p. 444, qui estiment que les prodigues et les simples d'esprit peuvent *« accomplir seuls les actes de nationalité, car ces actes ne mettent pas, en principe, leur patrimoine en danger »* et elle indique que l'article 225 du Code de la famille marocain va dans ce sens (Conclusions de la déclarante, n ° 8-9; pièce 3 de la déclarante). Elle observe encore que *« le consulat belge n'a pas estimé opportun de refuser l'acte ou de provoquer la procédure adéquate pour doter la* [déclarante] *d'un représentant legal »* lorsque la déclaration a été souscrite (Conclusions de la déclarante, n° 10). Elle note enfin que le jugement marocain ordonnant la mise sous tutelle de la déclarante, postérieur à la declaration, souligne expressément que la déclarante est *« de pleine capacité »* (Conclusions de la déclarante, n° 11).

Au vu de ce qui précède, la capacité de la déclarante de souscrire une déclaration d'acquisition de la nationalité belge et de saisir le Tribunal pour contester l'avis négatif du procureur du Roi est établie.

b) <u>Sur les liens effectifs</u>

La preuve que le déclarant a conservé des liens effectifs avec son auteur belge est un élément de fait, qui s'établit dès lors par toutes voies de droit. Les travaux préparatoires de la disposition visée par la déclaration le confirment.[2]

L'examen des conclusions et du dossier de pièces de la déclarante fait apparaître que:

---

[1] Le questionnaire destiné au procureur du Roi, versé au dossier du ministère public (page 5/5), observe quant à lui que la déclarante *« est une handicapée mentale totalement dépendante. La seule chose dont elle est consciente est qu'elle veut retrouver sa mère en Belgique »*.

[2] Loi du 27 décembre 2006 portant des dispositions diverses, Exposé des motifs, Doc. parl., Ch. repr., sess. ord., 2006-2007, n° 51-2760/001, p. 251: *« La preuve du maintien des liens avec l'auteur/adoptant belge pourra se foire par toutes voies de droit »*.

- La mère belge de la déclarante lui a rendu visite au Maroc plusieurs fois par an depuis 2003 (Conclusions de la déclarante, n° 13). Par exemple, la copie d'un des deux passeports de la mère de la déclarante atteste que celle-ci était à Tanger (où réside la déclarante) le 15 septembre 2010, le 26 novembre 2010, le 30 mars 2011 et le 31 juillet 2011 (pièce 7 de la déclarante), ce qui confirme la réponse fournie par la déclarante lorsqu'elle a été interrogée au Consulat de Belgique à Tanger (cf. le questionnaire destiné au procureur du Roi, versé au dossier du ministère public, page 4/5: *« Sa mère revient au Maroc 2 à 3 fois par an »*).

- La mère belge de la déclarante la soutient financièrement depuis bien avant la déclaration (Conclusions de la déclarante, n° 13; pièces 8 et 9 de la déclarante).

- La mère belge et la déclarante figurent ensemble - et plus jeunes - sur plusieurs photos (pièce 10 de la déclarante), qui peuvent être considérées comme antérieures à la déclaration, bien que non datées.

L'avocate de la déclarante souligne également que la mère belge de sa cliente était présente aux audiences du 19 mars 2015 et du 14 septembre 2017, ce que le Tribunal a effectivement pu constater.

Au vu de cet exposé, le ministère public déclare à l'audience du 14 septembre 2017 qu'il ne maintient pas son avis négatif, mais en fait abandon en ce qui concerne la preuve des liens effectifs. Il estime cependant que le lien de filiation doit être clarifié: l'acte de naissance de la déclarante précise que sa mère se nomme «xxx», alors que la déclaration souscrite précise que la mère de la déclarante se nomme « xxx».

À l'audience du 31 octobre 2017, l'avocate de la déclarante a déposé une attestation d'individualité ou *« certificat administratif de conformité des noms »* délivré par la commune de Anjra (Maroc), accompagné d'un apostille et d'une traduction jurée, qui confirme que *« la nommée xxx est la même personne nommée: Prénom: xxx, Nom: xxx »*.

Il s'ensuit que la filiation entre la déclarante et sa mère belge, précitée, est établie à suffisance de droit.

c) <u>Conclusion</u>

Au vu de ce qui précède, l'avis négatif du procureur du Roi doit être déclaré non fondé.

Il s'impose dès lors de faire droit à la demande de la déclarante, toutes les conditions légales lui permettant d'acquérir la nationalité belge étant réunies.

S'agissant d'une procédure unilatérale, il y a lieu de délaisser à la déclarante ses propres dépens.

PAR CES MOTIFS,

Vu les articles 4 et 9 de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire;

Vu le Code de la nationalité belge;

LE TRIBUNAL DE LA FAMILLE,

Déclare être régulièrement saisi;

Déclare l'avis négatif de Monsieur le procureur du Roi recevable mais non fondé;

En conséquence, dit qu'il y a lieu de faire droit à la demande d'acquisition de la nationalité belge faite en application de l'article 12 bis du Code de la nationalité belge, par:

Madame X.,
née à […] (Maroc)
le […]
résidant au moment de la déclarationet actuellement à […] (Maroc), […];

Et que l'officier de l'état civil compétent peut dès lors procéder à l'inscription de la déclaration dans ses registres;

Délaisse à Madame X. ses propres dépens.

Ainsi jugé et prononcé à l'audience publique de la 105ème chambre FAM du tribunal de première instance francophone de Bruxelles, tribunal de la famille,
le 23-11-2017
où étaient présents et siégeaient

M. Th. Delvaux, juge unique,
M. M. Gharbi, greffier.

Tribunal de la famille Hainaut (div. Charleroi), jugement du 13 avril 2018

Régime matrimonial – Époux mariés sans convention – Article 51 CODIP – Droit de la première résidence habituelle après le mariage – Déménagements successifs des époux – Facteurs à prendre en considération – Application du droit marocain – Clause d'exception – Liens significatifs avec le Maroc – Article 48 CODIP – Application du droit belge

Huwelijksvermogensrecht – Echtgenoten getrouwd zonder contract – Artikel 51 WIPR – Recht van de eerste echtelijke verblijfplaats na het huwelijk – Opeenvolgende verhuizen door de echtgenoten – Elementent die in aanmerking komen – Marokkaans recht – Uitzonderingsclausule – Voldoende band met Marokko – Artikel 48 WIPR – Toepassing Belgisch recht

En cause de:

S., de nationalité française, domicilié […] Forest,

comparaissant personnellement, assisté de Maître Jacobs Benedicte, avocat à 1060 Saint-Gilles Avenue Brugmann 12/a2.

Partie demanderesse au principal
Partie défenderesse sur reconvention

Contre:

T ., de nationalité belge, domiciliée […] Manage,

comparaissant personnellement, assistée de Maître Vanquaelle Lisbeth, avocat à 7100 La Louviere Rue du Parc 69.

Partie défenderesse au principal
Partie demanderesse sur reconvention

Vu la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire, usage de la langue française ayant été fait;

Le Tribunal prononce le jugement suivant:

Le Tribunal a pris connaissance des pièces régulièrement produites de la procédure, notamment:

- la requête visée au greffe le 23 juin 2017 notifiée à la partie défenderesse le 4 juillet 2017;

- l'ordonnance de mise en état confirmant le calendrier de délais pour conclure convenu entre les parties et fixant la date des plaidoiries (80 minutes sollicitées) à l'audience du 9 mars 2018, prononcée le 8 septembre 2017;

- les conclusions de synthèse de parties;

- les dossiers de pièces volumineux des parties;
- le procès-verbal de l'audience des 8 septembre 2017 et 9 mars 2018.

Entendu les parties en leurs explications et leurs conseils en leurs plaidoiries à l'audience du 9 mars 2018, tenue en chambre du conseil, à l'issue de laquelle les débats ont été déclarés clos et la cause tenue en délibéré.

I. Faits et objet des demandes

Les parties ont contracté mariage en date du […] 2012 en France […].

Elles n'ont pu avoir d'enfant ensemble.

La requête en divorce a été déposée par Monsieur S. le 23 juin 2017.

Les parties sont séparées depuis le mois de septembre 2016.

Dans le cadre de la présente procédure, les parties ont modifié et étendu leurs demandes principales et reconventionnelles qui se résument, *in fine*, comme suit:

- Monsieur S. sollicite le prononcé du divorce sur pied de l'article 229§3 du Code civil et la désignation d'un notaire chargé de procéder aux opérations de liquidation-partage de leur régime matrimonial.

Il sollicite qu'il soit fait application de l'article 51 du code de droit international privé (CODIP) et de dire pour droit que le régime matrimonial des parties est le régime légal marocain, sóit un régime de séparation de biens.

Dans le cadre des mesures urgentes, il postule:

- la fixation de sa résidence séparée à son domicile actuel;

- la condamnation des parties à assumer ses propres charges liées à l'immeuble commun;

- la confirmation de sa propriété du chien « B. » et de dire non fondées les prétentions de son épouse à l'égard dudit chien;

- la condamnation des parties aux frais relatifs au chien actuellement en leur possession (le chien « F. » étant en possession de Madame T.) et l'interdiction d'un quelconque remboursement de frais sollicité;

- l'interdiction de se départir du mobilier garnissant la résidence conjugale;

- l'autorisation de prendre possession de divers objets mobiliers qui seraient restés au sein de la résidence conjugale *(« 2 fauteuils de type Louis XVI; l'équipement complet de golf, bibelots personnels et divers, la console de jeux Xbox 360, livres et matériels universitaires, documents administratifs personnels, électro-ménagers et outils de bricolage personnels, vêtements personnels »*);

- la condamnation de Madame T. à prendre seule en charge les frais du véhicule VW Polo;

- la condamnation de Madame T. à transmettre *« la totalité des éléments relatifs à son patrimoine et à justifier l'utilisation d'un montant de 77.000 € perçus durant le mariage par des versements de fonds propres du concluant (Monsieur S.) sur son compte belge*;

Il s'oppose à tout paiement de secours alimentaire et de pension alimentaire après divorce.

- Madame T. sollicite le prononcé du divorce sur pied de l'articie 229§1er du code civil; la désignation du notaire Gribomont pour procéder aux opérations de liquidation-partage de leur régime matrimonial.

Elle sollicite qu'il soit fait application de l'article 19 du code de droit international privé (CODIP) et de dire pour droit que le droit belge est applicable pour le régime légal matrimonial des parties (soit un régime de communauté).

Elle sollicite également une pension alimentaire après divorce de 1.566 €, demande dont elle a sollicité, le 9 mars 2018, qu'il y soit réservé à statuer.

Dans le cadre des mesures urgentes, Madame T. postule reconventionnellement:

- la fixation de sa résidence séparée à son domicile actuel;

- la condamnation de son époux à lui payer un secours alimentaire de 777 € provisionnels à dater du 1er septembre 2016 et celle de produire son contrat de travail et les renseignements relatifs à ses avantages sociaux et en nature;

- la possession à temps plein du chien « F. »;

- des contacts avec le chien « B. » (5 jours par mois, ou moins);

- la condamnation de son époux (a lui rembourser la somme de 150€ mensuels par chien (soit 300€) pour les frais relatifs à l'entretien de ceux-ci du 1er septembre 2016 au 20 juillet 2017 pour « B. » et jusqu'au décès de « F. »;

- l'autorisation de pouvoir utiliser gratuitement le véhicule VW Polo.

II. <u>Discussion</u>

1. Le divorce

Il existe un élément d'extranéité, Monsieur S. étant de nationalité française.

Les parties se sont mariées en France, et n'ont pas établi de contrat de mariage.

Sur pied des règlements communautaires Bruxelles II bis du 27 novembre 2003 (article 3) et Rome III du 20 décembre 2010 (article 8 a), les juridictions belges sont compétentes et la loi belge est applicable, chacune des parties formulant surabondamment une telle demande.

Monsieur S. sollicite le divorce sur pied de l'article 229§3 du Code civil, les parties étant séparées depuis le mois de septembre 2016 (plus d'un an), sans contestation aucune de leur part.

Madame T. sollicite le divorce, reconventionnellement, sur pied de l'article 229§1er du code civil, en alléguant une relation extra conjugale de son époux avec une dame M-A Z. dont elle a pris

connaissance en août 2016 (ses pièces 1, 46 et 79); cette dernière s'étant installée officiellement avec lui en septembre 2017, à l'issue de sa propre procédure en divorce.

Si le caractère irrémédiable de la désunion des parties est prouvée par biais de présomptions irréfragables liées à l'écoulement du temps (délai de séparation d'un an, ce qui est le cas en l'espèce: la séparation officielle des parties avec domiciles distincts remontant au 16 février 2017 selon l'extrait de registre national de Monsieur S.; ce dernier prouvant cependant avoir pris en logement un appartement sis à Bruxelles dès le mois de septembre 2016 (ses pièces A1, A2, A3 et A4); Madame T. ne contestant par ailleurs par la séparation des parties au 1er septembre 2016, sollicitant d'ailleurs la condamnation de son époux à un secours alimentaire prenant cours à cette date), elles *« s'imposent tout simplement au juge; sans qu'il y ait matière à examen du bien-fondé d'autres griefs ou faits qui le démontreraient* » (Le droit du divorce, Larcier, 2017, A. Duelz, J-C Brouwers et Q. Fisher, p.162 et 163 et annotations 465 et 466 et leurs références).

« Dans l'esprit de la loi, l'établissement de la désunion irrémédiable par l'écoulement des délais est la règle, celle par sa preuve factuelle l'exception. Elle doit être réservée aux situations où le divorce s'impose d'urgence et où il est déraisonnable d'imposer l'attente de l'écoulement des délais ». (Droit des personnes et des familles, Y-H Leleu, Larcier, 2010, p. 454).

Le Tribunal n'examinera dès lors pas la réalité des preuves factuelles déposées par l'épouse, ni les allégations formulées par l'époux en réponse à celles-ci, mais se bornera à constater la preuve de la séparation d'un an qui établira la désunion irrémédiable des époux.

Il apparaît des éléments produits aux débats que les parties sont séparées de fait depuis plus d'un an, soit depuis le 1er septembre 2016.

Leur désunion est dès lors irrémédiable sur pied de l'article 229§3 du code civil et la demande de Monsieur S. èst bien fondée.

2. La désignation d'un notaire liquidateur

Les parties n'ont pas marqué leur accord sur la désignation d'un notaire-liquidateur commun.

En vertu de l'article 1210 §1er alinéa 2 du code judiciaire, le tribunal renvoie les parties devant le notaire Olivier Minon à Thuin.

3. Le droit applicable au régime matrimonial

Les parties se sont mariées en France, sans contrat de mariage.

Le règlement « Rome III » exclut expressément les effets patrimoniaux du mariage de son champ d'application.

L'article 51 du CODIP dispose que:

« A défaut de choix du droit applicable par les époux » (ce qui est le cas en l'espèce), le régime matrimonial est régi:

> *1° par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'un et l'autre époux fixent pour la première fois leur résidence habituelle après la célébration du mariage;*

2° A défaut de résidence habituelle sur le territoire d'un même Etat, par le droit de l'Etat dont l'un et l'autre époux ont la nationalité au moment de la célébration du mariage;

3° Dans les autres cas, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le mariage a été célébré ».

À défaut de choix, le régime matrimonial est régi, une fois pour toute par le droit de l'État sur le territoire duquel l'un et l'autre des époux fixent pour la première fois leur résidence habituelle après la célébration du mariage.

En règle; et dans la pratique, dès qu'il y a un élément d'extranéité, et à défaut de choix de droit applicable, ce sera souvent le droit du lieu de la première résidence conjugale commune, d'autant qu'en l'espèce les parties n'ont en outre pas de nationalité commune.

La première résidence habituelle devient, donc, le facteur de rattachement préférentiel.

La notion de « résidence habituelle » au sens du CODIP, est *« le lieu où une personne physique s'est établie à titre principal même en l'absence de tout enregistrement et indépendamment d'une autorisation de séjourner ou de s'établir; pour déterminer ce lieu, il est tenu compte; en particulier, de circonstances de nature personnelle ou professionnelle qui révèlent des liens durables avec ce lieu ou la volonté de nouer de tels liens »* (art. 4, §2, 1°).

Il s'agit à la fois d'une notion de droit et de fait, la résidence étant le lieu de convergence des intérêts quotidiens de la personne, caractérisée par la volonté d'y installer un établissement stable dans le pays car y sont concentrés les liens et intérêts familiaux et vitaux.

« Cette résidence « stable » existe indépendamment de toutes formalités administratives car il s'agit, essentiellement, de « localiser », en fait, la personne en Belgique ou à l'étranger. Le juge apprécie et interprète souverainement les éléments de fait, son choix devant être guidé par deux critères qui sont d'une part, la concentration des intérêts familiaux et patrimoniaux du couple ou de la personne et, d'autre part, une certaine durée de résidence ou, une volonté d'établissement stable manifestée dès l'origine » (Philippe De Page, Rev. trim. dr. fam, — 3/2005, p. 666, *Les règles de conflit de lois du nouveau Code de droit international privé relatives aux régimes matrimoniaux et aux successions.*)

Depuis leur rencontre en 2008, les parties ont régulièrement résidé à l'étranger (République centrafricaine, Côte d'Ivoire, Maroc): le *curriculum vitae* de Madame T. attestant d'activités professionnelles à l'étranger dans le même pays que celui qui deviendra son époux (janvier 2009 à décembre 2009 au consulat de France à Bangui, mars 2010 à février 2011 au consulat de France à Abidjan, et au consulat de France au Maroc à Rabat de mai 2013 à juillet 2014, pièce B1 du dossier de Monsieur S.).

Monsieur S. vivait principalement au Maroc au moment du mariage et y a travaillé d'octobre 2011 à décembre 2013.

Il n'était plus domicilié en Belgique depuis le 16 décembre 2008 selon l'extrait de son registre national.

Les parties ont loué ensemble un immeuble à Rabat dès le 28 février 2012 (pièces B5, pièces 60 et 25 du dossier de Madame T. qui démontrent qu'elle résidait à Rabat dès le mois de janvier 2012).

Madame T. et Monsieur S., depuis février 2012 et après la célébration de leur mariage, en France, vivaient donc au Maroc, et, ce, jusqu'en janvier 2015 date du retour définitif en Belgique pour Madame T. (pièces F10).

La circonstance que Madame T. soit toujours restée domiciliée en Belgique durant leur mariage n'a pas d'incidence sur la détermination de la première résidence habituelle du couple, et, ce, en vertu de l'article 4 du CODIP.

La demande d'un titre de séjour au Maroc « demande d'établissement », après le mariage démontre également dans le chef de Madame T. une volonté de poursuivre sa vie quotidienne au Maroc, y ayant, comme précisé ci-dessus, vécu depuis le début de l'année 2012 (pièces B4, et 25).

Monsieur S. a certes quitté son emploi au Maroc fin décembre 2013 et a travaillé durant l'année 2014 entière en République centrafricaine.

Le contrat de bail signé par les parties au Maroc en 2012-2013 (pièces B5 et 37), les photos des deux maisons y louées (pièces F10 de 2012 à fin 2014), la présence des deux chiens des parties au Maroc (pièce 60), le *curriculum vitae* de Madame T., démontrent à suffisance que les parties ont fixé pour la première fois leur résidence habituelle au Maroc, après la célébration de leur mariage et y sont restées ensemble deux années entières (années 2012 et 2013), Madame T. y ayant vécu jusqu'en janvier 2015, tandis que Monsieur S. travaillait à nouveau en République centrafricaine dès décembre 2013.

Le régime matrimonial des parties est dès lors régi par le droit marocain en vertu de l'article 51 du CODIP susmentionné.

Madame T. sollicite toutefois le bénéfice de l'article 19 du CODIP qui stipule que:

« Le droit désigné par la présente loi n'est exceptionnellement pas applicable lorsqu'il apparaît manifestement qu'en raison de l'ensemble des circonstances, la situation n'a qu'un lien très faible avec l'Etat dont le droit est désigné, alors qu'elle présente des liens très étroits avec un autre Etat. Dans ce cas, il est fait application du droit de cet autre Etat.

Lors de l'application de l'alinéa 1er, il est tenu compte notamment:
- *du besoin de prêvisibilité du droit applicable, et*
- *la circonstance que la relation en cause a été établie régulièrement selon les règles de droit international privés des Etats avec lesquels cette relation présentait des liens au moment de son établissement.*

Sur pied de cet article 19, elle postule l'application du droit belge pour le régime matrimonial des époux.

Il convient de rappeler le caractère tant exceptionnel que restrictif de cette disposition: *« les termes restrictifs dans lesquels cette disposition est rédigée montrent le souci du législateur de réserver à cette disposition une application tout à fait exceptionnelle »* (Cfr circulaire du 23 septembre 2014 relative aux aspects de la loi du 16 juillet 2004 portant le code de droit international privé concernant le statut personnel, *MB*, 28 septembre 2004).

« L'on notera également que la cause d'exception n'a pas vocation, au contraire de l'exception d'ordre public, à permettre de façon systématique le retour àu droit belge, pas plus d'ailleurs qu'elle n'autorise le juge à y remédier, au nom d'équité mal comprise, à des situations jugées difficiles (...) »; *« Cette clause d'exception intervient comme mécanisme correcteur d'une règle de conflit générale et*

abstraite afin de corriger la désignation de la loi d'un Etat qui ne présente aucun lien significatif avec la situation » (P. Wathelet, Chronique du JT, 7 octobre 2011, le droit international privé et JT 2005, du même auteur, le droit international privé, p. 181).

Or en l'espèce, comme déjà précisé ci-dessus, il ne peut être affirmé que la désignation du droit marocain n'a aucun lien significatif avec la situation, les parties ayant démontré leur volonté de vivre ensemble, dès avant leur mariage, au Maroc, comme longuement exposé ci-dessus.

Bien plus, les seules circonstances que Madame T. soit belge, ait maintenu une domiciliation constante en Belgique, que les parties aient des comptes bancaires en Belgique ne justifient pas les liens très étroits avec l'Etat belge.

Monsieur S. n'a, en effet, pas été domicilié en Belgique entre l'année 2008 et la fin décembre 2014, n'y résidant effectivement que depuis le mois de mars 2015, soit plus de deux ans après la célébration du mariage.

Si les parties ont réellement habité ensemble en Belgique à partir du mois mars 2015, à l'issue de la fin de contrat de travail de Monsieur S. en République centrafricaine, force est de constater qu'elles se sont séparées dès le mois de septembre 2016.

Madame T. dépose en outre une copie de bail d'un logement à Paris par Monsieur S. durant le second semestre l'année 2016 de son MBA (sa pièce 17).

A la lecture des volumineux dossiers de pièces des parties, force est de constater que la vie maritale du couple s'est principalement déroulée au Maroc, et que la désignation de la loi de l'Etat du Maroc présente au contraire un lien significatif avec la situation des parties, tandis que surabondamment elle n'a pas de liens plus étroits avec l'Etat belge.

En vertu de l'article 51 CODIP, le droit marocain est dès lors applicable pour régir le régime matrimonial des parties, qui selon l'article 34 et 49 de la loi 70.03 portant code de la famille (marocain), est un régime de séparation de biens.

La demande de Monsieur S. est dès lors bien fondée.

4. Les mesures urgentes

- *Fixation des résidences séparées*

Il n'y a pas de contestation quant à la fixation des résidences séparées des parties; demandes mieux précisées au dispositif ci-après.

Chaque partie assumera ses propres charges liées à l'immeuble occupé.

- *Biens personnels que Monsieur S. souhaite récupérer*

Monsieur S. sollicite de pouvoir récupérer certains biens personnels, ci-dessus, mieux définis; Madame T. contestant formellement les avoir en sa possession.

A défaut de justifier la possession desdits bien par Madame T., la demande n'est à ce stade de la procédure pas fondée, les parties étant renvoyées quant à ce chez le notaire liquidateur.

- *Véhicule VW Polo et autres mobiliers indivis*

Madame T. est autorisée à bénéficier de la jouissance du véhicule Polo; les charges liées à ce véhicule lui incombant toutefois, et ce jusqu'au terme des opérations de liquidation-partage.

Chaque partie ne pourra aliéner, en tout ou en partie, à quelque titre que ce soit {vente, donation, mise en gage) le mobilier commun, sans l'accord préalable et écrit de l'autre.

- *Attribution des deux chiens des parties - Frais d'entretien de ceux-ci*

Madame T. sollicite l'attribution, du chien « F. », et celle du chien « B. » à son époux tandis qu'elle revendique une espèce de « droit de visite » (sic) à l'égard de ce chien qu'elle a, exclusivement, selon ses dires, gardé jusqu'au 20 juillet 2017, confié ensuite à son époux, de son propre chef.

Le chien est un bien meuble non susceptible de partage au sens du code civil.

Il n'est pas contesté par les parties que Monsieur S. en est le propriétaire (pièces G2 et C7) et que Madame T. s'occupait quotidiennement des deux chiens, vu l'activité professionnelle de son époux, régulièrement en déplacement à l'étranger.

Nonobstant ce titre de propriété, Monsieur S. ne s'oppose pas à ce que Madame T. garde le chien « F. ».

Il s'oppose à ce que son épouse ait le « dépôt » du chien « B. » quelques jours par mois, comme formulé par cette dernière, soulignant que ledit chien est âgé (près de 12 ans) et fort malade (cancer, pièce E2, pièce 23) et que des déplacements mensuels ne conviendraient pas au bien-être dudit animal.

Force est de constater qu'à la séparation des parties en septembre 2016, Madame T., disposant d'une maison, a été la dépositaire des deux chiens et qu'en juillet 2017, elle a remis le chien « B. », volontairement à son époux, constatant son incapacité à s'occuper de deux chiens dont un malade (sa pièce 33).

En mai 2017, elle proposait déjà à son époux de lui laisser les deux chiens et s'engageait à ne plus les voir ou que chacun garde un chien sans plus voir l'autre…

Sa demande de pouvoir « garder » le chien « B. » quelques-jours par mois n'est dès lors pas fondée; Madame T. n'ayant d'ailleurs pas insisté sur ce chef de demande lors de l'audience du 9 mars 2018.

Elle sollicite en outre une forme de « contribution financière » à l'entretien des deux chiens, du 1er septembre 2016 jusqu'au 21 juillet 2017 pour le chien « B. » et jusqu'au décès du chien « F. », tandis qu'elle ne justifie nullement le fondement légal d'une telle réclamation et reconnaît en outre que Monsieur S., *« même après la séparation est toujours intervenu financièrement dans les soins vétérinaires, nourritures et autres fournitures »* (cfr ses propres conclusions).

S'agissant de bien meuble, chaque partie est tenue, sur pied de l'article 577-2 du code civil, de contribuer aux frais de l'animal en vertu du droit commun de la copropriété (ou à défaut de copropriété sur base du contrat de dépôt-article 1947 du code civil).

Les frais qui auraient été engagés, par l'une et l'autre partie, feront donc l'objet de comptes entre parties dans le cadre des opérations de liquidation-partage de leur régime matrimonial.

Ce chef de demande n'est dès lors pas fondé.

- *Secours alimentaire*

Les parties font application du droit belge pour justifier, pour l'une, et contester, pour l'autre, la demande introduite par Madame T.

A la lecture de l'article 48 du CODIP, relatif au droit applicable aux effets du mariage, les effets personnels et certains effets patrimoniaux (le régime primaire, au sens du droit belge, en ce compris les articles 213, 221 et 217 du code civil) sont soumis à la loi de l'Etat dans lequel les deux époux ont leur résidence habituelle au moment où ces effets sont invoqués, soit en l'espèce la loi belge (Cfr en ce sens, Philippe De Page, Rev. trim. dr. fam, — 3/2005, p.357, *Les règles de conflit de lois du nouveau Code de droit international privé relatives aux régimes matrimoniaux et aux successions*.)

Rappel des principes

La pension allouée au cours d'une instance en divorce est une modalité d'exécution du devoir de secours qui, en vertu de l'article 213 du Code civil, est imposé a chacun des époux.

En vertu de l'article 221 du Code civil, chacun des époux contribue aux charges du mariage selon ses facultés.

Le montant de cette pension doit être fixé en tenant compte des besoins et des ressources de chacun des époux et doit être évalué, non pas en fonction du train de vie des époux durant la vie commune, mais de manière à permettre à l'époux bénéficiaire de mener le train de vie qui serait le sien s'il n'y avait pas eu de séparation.

« C'est le train de vie qui serait le sien s'il n'y avait pas eu de séparation que la pension alimentaire est censée permettre à l'époux de conserver » (Le droit du divorce, Larcier, 2017, A. Duelz, J-C Brouwers et Q. Fisher, A Larcier 2017, p. 139 et références y citées, not Cass.3 novembre 2016 et 25 avril 2016).

En vertu de l'article 217 du Code civil, chaque époux perçoit seul ses revenus et les affecte par priorité à sa contribution aux charges du mariage, qu'il peut en utiliser le surplus à des acquisitions de biens justifiés par l'exercice de sa profession et que l'excédent est soumis aux règles de leur régime matrimonial (Cass. 25/11/2005, Rev. Dr. Fam. 2006, liv 4,1079).

Il s'indique donc d'évaluer d'abord concrètement, le niveau de vie qui aurait été celui des époux s'ils n'étaient pas séparés, pendant la période litigieuse, en tenant compte de leurs besoins et de leur ressources.

S'il apparaît que l'époux économiquement le plus faible dispose de revenus qui ne lui permettent pas de mener le train de vie qui serait le sien s'il n'y avait pas eu de séparation, un secours alimentaire sera éventuellement dû par l'autre conjoint, pour autant que ses revenus soient suffisants pour servir un tel secours.

A cet égard, il n'est pas inutile de rappeler que la séparation d'un couple est de nature à entraîner un appauvrissement relatif des conjoints, en raison de la constitution de ménages distincts et qu'il appartient à chacune des parties d'adapter en conséquence/son niveau de vie à cette évolution.

En effet, le niveau de vie actuel de chacune des parties ne peut s'évaluer que par les ressources nettes perçues, sans que soit sujet à critique la nature des dépenses effectuées par chacun, ni qu'il soit possible d'exiger que soit entamée l'épargne faite par eux durant la vie commune (application du prescrit de l'article 217 du code civil).

Il convient cependant de déduire les charges, exceptionnelles qui seraient vantées et justifiées par l'une des parties.

Madame T. sollicite une provision alimentaire de 777 € par mois à titre provisionnel, outre la jouissance gratuite du véhicule VW polo.

Application en l'espèce

Il convient, pour fixer le montant du secours alimentaire, de calculer le niveau de vie des époux s'il n'y avait pas eu séparation, c'est-à-dire cumuler leurs revenus respectifs actuels, majorés d'éventuels avantages en nature et diminués des charges incompressibles. Le résultat correspond au niveau de vie du couple, dont chaque époux a droit à la moitié. Le niveau de vie personnel de chacun sera comparé avec les ressources effectives dont il dispose, la différence constituant le montant de la pension alimentaire.

Madame T. fait grand cas de son *« sacrifice professionnel »* au profit de la carrière de son époux qu'elle a suivi dans plusieurs pays d'Afrique, peu après leur rencontre en 2008.

Le travail à l'étranger de son époux, titulaire d'un diplôme en études commerciales, a, en effet, permis au couple d'avoir un train de vie aisé, tandis que Madame T. a pu obtenir une pause carrière auprès de son employeur, le Forem, durant environ 4 ans percevant des allocations d'interruption de carrière (350 € par mois), sa domiciliation étant restée fixée en Belgique.

Elle a en outre exercé diverses activités professionnelles au sein du consulat français attaché aux pays où résidaient les parties.

Au Maroc, où les parties se sont établies avant, et dès la célébration du mariage, elle a travaillé de mai 2013 à juillet 2014 au consulat français.

Monsieur S. bénéficiait alors de revenus professionnels importants et de nombreux avantages lorsqu'il travaillait à l'étranger: environ 6.000 € quand il travaillait au Maroc, environ 11.250 € par mois quand il travaillait en République centrafricaine (en sus d'une prime unique de 15.200€) jusqu'en mars 2015.

Il a bénéficié d'allocations de chômage mensuelles de l'ordre de 830 € du 1er septembre 2015 au 1er décembre 2016, et ce durant la poursuite d'une formation suivie à Solvay et à l'école française des Ponts et Chaussée de Paris (pièces C5, C9).

Il a retrouvé du travail dès le 1er décembre 2016 et perçoit depuis lors une revenu mensuel de 3.315 €, selon ses dires.

Madame T. a retrouvé son emploi au Forem dès janvier 2016 (ayant exercé une autre activité professionnelle précédemment) et perçoit depuis lors un revenu mensuel de l'ordre de 2.080 €, selon ses dires.

Il n'est pas contestable et par ailleurs non contesté par les parties que leur retour en Belgique a diminué de manière drastique et considérablement le train de vie connu précédemment lorsqu'ils résidaient à l'étranger, et, de, depuis le mois de mars 2015 (la fin de l'activité professionnelle de Monsieur S. en République centrafricaine).

Depuis la séparation des parties en septembre 2016, Madame T. perçoit un revenu mensuel (avantages sociaux compris) de 2.133 € (cfr ses fiches de traitements et autres avantages sociaux compris, pièces 78).

Le remboursement hypothécaire de l'habitation s'élève à 346,85 € (ses pièces 11).

Lors de la séparation des parties en septembre 2016, Monsieur S. bénéficiait d'allocations de chômage de 830 € environ (sa pièce D9).

Depuis le mois de décembre 2016, il travaille au sein de la société Bics et perçoit un salaire de l'ordre de 3.365,18 € selon les fiches e|e traitement déposées (janvier à septembre 2017, D10).

Il ne dépose pas sa fiche 281.10 de l'année 2017, ni les preuves des avantages sociaux perçus (13ème mois, double pécule de vacances, avantages en nature, ...) tels que décrits dans son contrat de travail (pièce D 6).

Sa fiche de traitement indique en outre des avantages en nature comme le bénéfice d'un gsm, de titres repas, d'un véhicule de société, non évalués.

Son revenu mensuel moyen, avantages sociaux compris (pécule, 13ème mois, avantages de toute autre nature, chèques-repas), peut des lors raisonnablement être fixé 3.900 €.

Il vit avec sa compagne, depuis le mois de septembre 2017, (cfr pièce 79, jugement du 22 janvier 2018), Madame A-M Z. qui travaille et avec laquelle il partage les frais de la vie commune, avantage qui peut être raisonnablement, fixé à 500 € par mois, soit un revenu mensuel estimé à 4.400 €.

Son loyer s'élève à 1.495 € (pièces E3).

Le disponible du couple se serait élevé, s'il n'était pas séparé, à (3.900 €+ 2.133 € - 346, 85 €)= 5.686, € (/2=2.843€).

Puisque Madame T. a perçu durant la période litigieuse un revenu de 2.133 € par mois et compte tenu du régime fiscal des rentes alimentaires, il lui est alloué un secours alimentaire de 710 € par mois à dater du 1er décembre 2016 (date depuis laquelle Monsieur S. perçoit à nouveau des revenus professionnels) jusqu'à ce que le jugement de divorce soit définitif.

Pension alimentaire apres divorce

Il n'a pas été plaidé sur ce chef de demande à l'audience du 9 mars 2018, sur lequel il sera réservé à statuer.

PAR CES MOTIFS,

LE TRIBUNAL,

Statuant contradictoirement,

Vu les dispositions de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues, usage de la langue française ayant été fait;

Reçoit les demandes; les dits fondées dans la mesure qui suit:

Divorce

Constate que les parties sont séparées de fait depuis plus d'un an. En vertu de l'article 229§3 du Code Civil, prononce le divorce entre:

[…] selon acte de mariage – […] selon extrait du registre national - S., né à Rochefort, le […] 1977

et

T., née à La Hestre, le […] 1971

ayant contracté mariage à […] (France), le […] 2012.

Designation notaire et liquidation du regime matrimonial

Ordonne les opérations de comptes, partage et liquidation du régime matrimonial des époux.

Dit pour droit que le droit marocain est applicable pour régir le régime matrimonial des parties, en vertu de l'article 51 du CODIP.

Désigne en qualité de notaire-liquidateur pour procéder auxdites opérations Maître Olivier Minon, notaire à Thuin, rue d'Anderlues, 147.

Mesures urgentes

Fixe la résidence séparée de Monsieur S. à […] Bruxelles, […].

Fixe la résidence séparée de Madame T. à […] Manage, […].

Fait défense, aux parties, de pénétrer dans la résidence de l'autre son accord préalable, à peine pour elles d'en être expulsées avec, au besoin, le concours de la force publique, même les samedis, dimanches et jours fériés sur simple présentation de l'expédition de la présente décision et ce, à ses frais, risques et périls.

Dit que chaque partie assumera ses propres charges liées à l'immeuble occupé.

Condamne Monsieur S. à verser un secours alimentaire de 710 € par mois à Madame T., à dater du 1er décembre 2016 jusqu'à ce que le présent jugement soit définitif, sous déduction de toute somme payée à ce titre.

Fait interdiction aux deux époux d'aliéner, en tout ou en partie, à quelque titre que ce soit (vente, donation, mise en gage) le mobilier commun, sans l'accord préalable et écrit de l'autre partie.

Confirme que Monsieur S. est le propriétaire du chien « B. ».

Dit que, de l'accord de ce dernier, Madame T. est dépositaire du chien « F. », chacune des parties assumant les frais liés à l'entretien desdits chiens.

Autorise Madame T. à avoir la jouissance du véhicule VW Polo, à charge pour elle d'en assumer les frais.

Condamne Madame T. à « transmettre au notaire liquidateur la totalité des documents relatifs à son patrimoine et à justifier l'utilisation d'un montant de 77.000 € perçus durant le mariage par des versements de fonds propres de Monsieur S. sur son compte belge.

Déboute les parties du surplus de leurs demandes.

Renvoie la cause relative à la pension alimentaire après divorce et aux dépens au rôle particulier.

Dit l'exécution provisoire de droit (article 1397 du code judiciaire), sauf pour ce qui concerne le divorce (article 1399 du code judiciaire).

Prononcé à l'audience publique de la 21ème chambre de la famille du Tribunal de Première Instance du Hainaut - division Charleroi, le treize avril deux mille dix-huit.

Présentes:
Madame Lierneux Dominique, Juge.
Madame Silien Maryline, Greffier.

Tribunal de la famille Liège (div. Liège), jugement du 25 mai 2018

Reconnaissance – Mariage somalien – Mariage religieux – Mariage d'enfants – Pas de documents – Refugié – Regroupement familial – Article 27 CODIP – Article 46 CODIP – Article 47 CODIP – Article 12 de la Convention de Genève – Article 146bis C. civ. – Ordre public

Erkenning – Somalisch huwelijk – Religieus huwelijk – Kindhuwelijk – Geen documenten – Vluchteling – Gezinshereniging – Artikel 27 WIPR – Artikel 46 WIPR – Artikel 47 WIPR – Artikel 12 van het Verdrag van Genève – Artikel 146bis BW – Openbare orde

Le tribunal a examiné les pièces de procédure suivantes:

- la requête en reconnaissance d'un mariage somalien déposée au greffe le 20.02.2018;
- le dossier déposé pour les requérants;
- le dossier déposé par le Ministère public.

Le tribunal a entendu […] assisté de Me Tamara Nissen loco Me Dominique Andrien, avocat à 4000 Liège, Mont Saint Martin, n° 22 notamment à l'audience du 18 mai 2018 […] étant représentée par son conseil.

Le Ministère public a rendu un avis verbal négatif concernant la reconnaissance à l'audience du 18.05.2018.

Les demandeurs, représentés par leur avocat, ont répliqué à cet avis à la même audience.

La loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire a été respectée.

<u>Expose des faits, de la procedure et des positions des parties</u>

[…] et […] qui sont tous deux nés en Somalie, s'y sont mariés le 05.05.2010.

[…] était âgée de 14 ans (née le […] 1996) au jour du mariage tandis que […] était âgé de 18 ans (né le […] 1993).
[…] a fui la Somalie en septembre 2013 et est arrivé en Belgique en septembre 2015. Il a été reconnu réfugié par le CGRA, le 14.03.2016. Lors de ses premières auditions, tant à l'Office des étrangers qu'au CGRA, il a précisé être marié religieusement depuis cinq ans avec […] mais ne disposait d'aucun document à cet égard.

Le 14.12.2017, sur avis conforme du Ministère public, l'Office des étrangers a refusé de délivrer à […] un visa regroupement familial (demandé le 26.01.2017) considérant le doute existant quant à l'authenticité du certificat de marriage et la contrariété de ce mariage avec l'ordre public belge, […] étant âgée de 14 ans au moment du mariage et le mariage ne respectant pas le prescrit de l'article 146 *bis* du Code civil.

Par requête déposée le 20.02.2018 […] et […] demandent la reconnaissance du marriage célébré en Somalie, le 05.05.2010, en vertu des articles 23 et 27 du Code de droit international privé (CODIP) afin que ce mariage produise ses pleins effets en droit belge.

A l'audience du 04.05.2018, la cause a dû être remise parce que le Ministère public ne disposait pas du dossier de l'Office des étrangers et du CGRA.

A l'audience du 18.05.2018, le Ministère public a déposé son dossier et confirmé l'avis négatif initial, se référant à la motivation figurant de la décision de refus de visa.

En termes de répliques, le conseil des demandeurs a insisté sur la réalité du mariage, sur le fait que les documents produits n'ont pu être légalises compte tenu de leur provenance (Somalie) et sur la qualité de réfugié de […].

Analyse

Compétence et recevabilité

Le tribunal de céans est compétent pour connaître de la demande par application des articles 570 et 572bis 1° du Code judiciaire et de l'article 23 du Code de Droit International Privé (en abrégé CODIP).

La requête introductive d'instance est recevable, […] et […] ayant intérêt et qualité pour voir leur mariage reconnu en Belgique.

Fondement

Règles apllicables

Selon l'article 46 du CODIP, les conditions de validité du mariage sont régies, pour chacun des époux, par le droit de l'Etat dont il a la nationalité au moment de la celebration du mariage.

L'acte de droit réunier les conditions nécessaires à son authenticité selon le droit de l'Etat dans lequel il a été établi (article 47 CODIP).

L'article 12 de la Convention de Genève du 28.07.1951 précise concernant les réfugiés que:

« Statut personnel

1. Le statut personnel de tout réfugié sera régi par la loi du pays de son domicile ou, à défaut de domicile, par la loi du pays de sa résidence.

2. Les droits, précédemment acquis par le réfugié et découlant du statut personnel, et notamment ceux qui résultent du mariage, seront respectés par tout État contractant, sous réserve, le cas échéant, de l'accomplissement des formalités prévues par la législation dudit État, étant entendu, toutefois, que le droit en cause doit être de ceux qui auraient été reconnus par la législation dudit État si l'intéressé n'était devenu un réfugié ».

Selon l'article 27§ 1er du CODIP, un acte authentique étranger est reconnu en Belgique par toute autorité sans qu'il faille recourir à aucune procédure si sa validité est établie conformément au droit applicable en vertu de la présente loi, en tenant spécialement compte des articles 18 et 21 (en cas de fraude à la loi et en cas d'incompatibilité avec l'ordre public belge).

L'article 21 du CODIP dispose: *« L'application d'une disposition du droit étranger désigné par la présente loi est écartée dans la mesure où elle produirait un effet manifestement incompatible avec l'ordre public. Cette incompatibilité s'apprécie en tenant compte, notamment, de l'intensité du rattachement de la situation avec l'ordre juridique belge et de la gravité de l'effet que produirait l'application de ce droit étranger... ».*

L'article 146 bis du Code civil dispose que *« Il n'y a pas de mariage lorsque, bien que les consentements formels aient été donnés en vue de celui-ci, il ressort d'une combinaison de circonstances que l'intention de l'un au moins des époux n 'est manifestement pas la création d'une communauté de vie durable, mais vise uniquement l'obtention d'un avantage en matière de séjour, lié au statut d'époux »*. Cette disposition d'ordre public s'applique en conséquence à tout mariage invoqué en Belgique et ce quelle que soit la nationalité des époux (voir en ce sens, Cour d'appel de Bruxelles, 25.04.2013, www.juridat.be).

Application à la demande:

Conditions de forme

Le droit somalien applicable au mariage (les deux époux étant de nationalité Somalienne au moment du mariage) est un droit coutumier fondé sur la tradition musulmane et clanique, suivant les services du Ministère des affaires étrangères belges (https://diplomatic.belgium.be/fr). Ce droit n'est pas codifié.

Suivant les déclarations […] et les documents somaliens produits, le mariage a eu lieu le 05.05.2010 et a été enregistré ensuite, à une date non précisée.

La mention de la date du mariage du 05.05.2012 (au lieu de 2010) retranscrite dans les déclarations à l'Office des étrangers de […] (qui est analphabète et n'a pu relire le document) constitue manifestement une erreur matérielle puisque dans le corps de cette retranscription, il est bien mentionné que les époux se sont rencontrés en 2010.

Le statut d'époux de […] fait partie de son statut personnel: son statut de réfugié doit conduire l'Etat belge à faire preuve de souplesse administrative, tout échange avec la Somalie, qui par ailleurs n'est pas un Etat de droit (pays en guerre), étant impossible (le document de certification du mariage n'a pas été légalisé, toute légalisation d'un document somalien étant impossible selon les services du Ministère des affaires étrangères belges (https://diplomatie.belgium.be/fr).

De plus, le CGRA ne délivre de certificat de mariage que si les deux époux se trouvent en Belgique (www.cgra.be).

La limitation des contacts entre époux depuis la fuite de Somalie de […] s'explique par le fait que le pays est en guerre et par la qualité de réfugié obtenue. Cette limitation subie n'est pas de nature à remettre en cause la réalité du mariage. Les contacts sont établis par les déclarations concordantes des parties notamment concernant l'aide financière apportée à […], déclarations corroborées par la preuve de transfert d'argent à son profit.

Dans ces conditions, la réalité du mariage coutumier et religieux entre […] et […] doit être considérée comme établie par les declarations émises *in tempore non suspecto* par […], corroborées par les declarations de […] et les documents somaliens produits et non légalisables.

Conditions de fond

Aucune violation du droit somalien n'est invoquée.

Il s'impose donc de vérifier l'existence d'une incompatibilité avec l'ordre public belge tel que décrite par l'article 21 du CODIP et par l'article 146 du Code civil.

Minorité de l'épouse au moment du mariage

Concernant l'intensité du rattachement de la situation avec la Belgique, il résulte des dossiers produits que:

- le mariage a été célébré en Somalie;
- les deux époux étaient somaliens au moment du mariage et le sont toujours actuellement, […] ayant été reconnu réfugié en Belgique en 2016 après avoir demandé l'asile en 2015.

Le rattachement de la situation avec la Belgique est donc limité puisqu'ultérieur de 5 ans au mariage.

Concernant la gravité de l'effet que produirait actuellement la reconnaissance en Belgique, il y a lieu de souligner que […] était âgée de 20 ans lorsqu'elle a fait sa demande de visa et qu'elle a actuellement 22 ans tandis que son époux n'a que trois ans et trois mois de plus qu'elle.

Compte tenu de l'âge actuel de la requérante somalienne, la reconnaissance en Belgique de son mariage somalien avec le somalien […] ne heurte pas nos principes fondamentaux.

Volonté unique d'obtenir un avantage en matière de séjour par le biais du mariage

Cette argumentation de l'Office des étrangers et du Ministère public n'est pas pertinente.

En effet, il ne peut être envisagé que le but unique d'un mariage contracté en 2010 en Somalie entre deux somaliens était d'obtenir en 2017 un avantage en matière de séjour pour l'un d'eux en Belgique.

Conclusions

Le mariage des époux sera reconnu: la demande est fondée.

Le tribunal constate l'absence d'acte d'état civil, le mariage étant un mariage coutumier et religieux conformément au droit somalien.

[…] devant être assimilé à un citoyen belge en raison de son statut de réfugié, il peut solliciter la transcription dans les registres de l'état civil non pas d'un acte d'état civil inexistant mais du présent jugement constatant son état civil de personne mariée par application des articles 46, 47 et 48 du Code civil.

Les dépens seront délaissés aux requérants, s'agissant d'une procédure unilatérale sans partie *« qui succombe »*.

PAR CES MOTIFS

LE TRIBUNAL,

Statuant contradictoirement en chambre du conseil,

Vu les articles 27, 46 et 47 du Code de droit international privé,

Entendu l'avis verbal du procureur du Roi donné à l'audience du 18.05.2018 par monsieur Philippe Marion, Juge suppléant f.f. de Ministère public (article 87 du Code judiciaire),

Reçoit la requête unilatérale en reconnaissance de mariage.

La dit fondée.

Dit que le mariage coutumier et religieux célébré entre […], le 10.05.2010, en Somalie, doit être reconnu dans l'ordre juridique belge.

Constate que:
[…], réfugié d'origine somalienne, né le […] 1993, en Somalie

Et

[…], de nationalité somalienne, née le […] 1996 à […] en Somalie

se sont mariés le 05.05.2010 en Somalie.

Dit que le présent jugement suppléera l'absence d'acte de mariage par application des articles 46, 47 et 48 du Code civil.

Délaisse les dépens aux requérants.

Ainsi fait et rendu en français en chambre du conseil par la dixième chambre du Tribunal de première instance de Liège - division Liège - Tribunal de la Famille, le vingt-cinq mai deux mil dix-huit

Où étaient présents:

Madame Pascale Hakin, Juge unique,
Monsieur Philippe Marion, Juge suppléant f.f. de Ministère public (article 87 du code judiciaire),
Madame Annick Dabompré, Greffier.

ACTUALITEIT/ACTUALITÉ

Regelgeving / Réglementation

1. Interlandelijke adoptie van kinderen

Decreet van 16 maart 2018 houdende wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen.

Dit decreet voorziet in een centralisatie van de drie voormalige diensten voor maatschappelijk onderzoek (DMO's). Er komt een centrale wachtlijst, waardoor kandidaat adoptieouders hun 'wacht-anciënniteit' kunnen bewaren ook al wordt de samenwerking met de eerste adoptiekanaal stopgezet of opgeschort.

Dit decreet is op 5 april 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en treedt in werking uiterlijk op 1 september 2018.

L'adoption internationale d'enfants

Decret du 16 mars 2018 portant modification du décret du 20 janvier 2012 réglant l'adoption internationale d'enfants.

Ce décret prévoit la centralisation des trois services existant d'enquête sociale. Il est prévu de créer une liste d'attente centralisée, en sorte que les candidats adoptants peuvent conserver leur 'ancienneté d'attente' même s'il est mis fin à la collaboration avec un canal d'adoption ou si cette collaboration est suspendue.

Ce decret a été publié le 5 avril 2018 au Moniteur belge et entre en vigueur le 1 septembre 2018.

2. Ereconsulaire posten

Ministerieel besluit van 11 april 2018 tot wijziging van het ministerieel besluit van 5 december 2017 tot aanduiding van de ereconsulaire posten bevoegd om noodreisdocumenten af te geven.

Dit besluit is op 19 april 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Les postes consulaires honoraires

Arrêté ministériel du 11 avril 2018 modifiant l'arrêté ministériel du 5 décembre 2017 désignant les postes consulaires honoraires habilités à délivrer des titres de voyage provisoires.

Cet arrêté a été publié le 19 avril 2018 au Moniteur belge.